

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THE PLAY SCRIPT
“HEN KAE LUK” THROUGH PROBLEM-BASED LEARNING AMONG
GRADE-9 STUDENTS AT KHONKAEN WITTAYALAI SCHOOL UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN

PHANLOP OUENGPHUANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN TEACHING THAI LANGUAGE
FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	พัลลภ อึ้งพวง
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.คชา ปราณีตพลกรัง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิริคุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.คชา ปราณีตพลกรัง)

กรรมการ

(พระสุธีวชิรธรรม , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ, รองศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อัจฉรินทร์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช นิละโยธิน)

กรรมการ

(ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	พัลลภ อึ้งพวง
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.ศชา ปราณีตพลกรัง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนน หลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1. แผนการจัดการ เรียนรู้ 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67
- นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, วรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก, การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ABSTRACT

Thesis Topic	THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THE PLAY SCRIPT “HEN KAE LUK” THROUGH PROBLEM-BASED LEARNING AMONG GRADE-9 STUDENTS AT KHONKAEN WITTAYALAI SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN
Student’s Name	Phanlop Ouengphuang
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Teaching Thai Language
Anno Domini	2026
Advisor	Dr. Khacha Praneetpolkrung

The objectives of this research were: 1) to develop the learning achievement in the play script “Hen Kae Luk” through Problem-Based Learning (PBL) among Grade-9 students at Khonkaen Wittayalai School, under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, with a target of achieving a minimum average post-test score of 70% and ensuring that at least 70% of the students pass the criteria; and 2) to study student satisfaction toward the Problem-Based Learning approach. The target group consisted of 30 Grade-9 students. The research instruments included: 1) lesson plans, 2) a learning achievement test, and 3) a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), and percentage.

The research findings revealed that:

1. Regarding the development of learning achievement in the play script “Hen Kae Luk” through Problem-Based Learning, the students achieved an average score of 25.00, representing 83.33%. Furthermore, 26 students (86.67%) passed the specified criteria.

2. The students’ satisfaction toward Problem-Based Learning was at the highest level, with an average score of 4.80 and a standard deviation of 0.39.

Keywords: Learning Achievement, Play Script “Hen Kae Luk”, Problem-Based Learning (PBL)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาและเอาใจใส่อย่างยิ่งจาก ผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.คชา ปราณีตพลกรัง คณะผู้บริหารโดยได้รับความเมตตาอย่างยิ่งจาก พระเดชพระคุณฯ พระสุธีวีริชธรรม, ผศ.ดร. พระเดชพระคุณฯ พระพุทธิวิชริเมธี, ผศ.ดร. พระครูศรีวีริคุณสุนทร, ผศ.ดร. พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, รศ.ดร. รศ.ดร.สุทัศน์ วงศ์กระบากถาวร และ รศ.ดร.สิทธิพล อัจฉินทร์ ที่เมตตาสนับสนุน ส่งเสริม แนะนำและให้คำปรึกษา อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ ดร.วัชรกร โพธิ์ชัยโส ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลั ย นางพัชนียา ไชยรัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ และนายธนกร โสมาบุตร ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย โรงเรียนขอนแก่น วิทยาลั ย ที่เมตตาอนุเคราะห์สถานที่เก็บข้อมูลและกลุ่มประชากรในการดำเนินการวิจัย และ ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา ที่เมตตาอนุเคราะห์สถานที่ในการทดลองใช้ เครื่องมือวิจัย

กราบขอบพระคุณ พระจักรพัชร จกภทโท, ดร. พระมหาจรรุวัฒน์ จิรวิฑู ขอขอบคุณ ดร.บัญชา ธรรมบุตร อาจารย์พัชรพร สาลี และอาจารย์อานันท์ กรมน้อย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจน เพื่อนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทุกรูป/ท่าน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ มอบความรัก ความหวังและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสำเร็จ การศึกษา

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่อง สักการบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มี คุณค่าอย่างยิ่ง และขอแผ่คุณงามความดีนี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกรูปทุกนาม พร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรในทุภพทุกชาติด้วยเทอญ

พัลลภ อึ้งพวง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย.....	10
2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2568).....	15
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก.....	28
2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน.....	35
2.5 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	50
2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้.....	60
2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้.....	65
2.8 สภาพพื้นที่การวิจัย	69
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิจัยที่ทำ	76
2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	81

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	83
3.2 กลุ่มเป้าหมาย	84
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย	84
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	90
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
4.3 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจ	94
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
5.1 สรุปผล.....	99
5.2 อภิปรายผล	99
5.3 ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	113
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	114
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	116
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	122
ภาคผนวก ง จริยธรรมในมนุษย์	165
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย	167
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย	169
ภาคผนวก ช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	171
ภาคผนวก ซ ตารางวิเคราะห์ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	257
ภาคผนวก ฌ ตารางวิเคราะห์ผลแบบประเมินความพึงพอใจ.....	259
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	261

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	14
ตารางที่ 2.2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย.....	17
ตารางที่ 2.3 ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา.....	72
ตารางที่ 2.4 ข้อมูลจำนวนนักเรียนปีการศึกษา.....	72
ตารางที่ 3.1 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ.....	87
ตารางที่ 4.1 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	92
ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	93
ตารางที่ 4.3 ผลความพึงพอใจของนักเรียน.....	94

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 ตารางกำหนดมาตรฐานการศึกษา.....	73
ภาพที่ 2.2 ตารางสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา.....	74
ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	82

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 หมวดที่ 4 มาตรา 22 แนวทางการจัดการศึกษากล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ที่กล่าวว่า มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้เต็มศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) อีกทั้ง ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย (2559) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทาง สังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดเตรียมประสบการณ์ให้ผู้เรียน ทั้งนี้ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตที่จะช่วยเตรียม ความพร้อมให้คนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไป ตลอดชีวิต วิจารย์ พานิช (2556)

การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญและเป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่ จุดมุ่งหมายของทักษะต่าง ๆ และเป็นไปตามหลักสูตรที่ตั้งไว้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นสำคัญ ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา ด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิด สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถ ในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญาด้วย โดยได้กำหนดสาระการ เรียนรู้ไว้ 8 กลุ่มสาระ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ซึ่งภาษาไทยก็เป็นกลุ่มสาระหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระดังกล่าว ซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่มีความสำคัญเป็นเบื้องต้นของคนในประเทศไทย ที่จะต้อง

อ่านออกเขียนได้ซึ่งภาษาประจำชาติ และมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นพื้นฐานอันนำไปสู่การพัฒนาของกลุ่มสาระอื่น ๆ อีกด้วยรายวิชาภาษาไทยเป็นวิชาหนึ่งในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาของคนในชาติ นอกจากนั้นภาษาไทยยังเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ไว้ในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2505 ว่า "ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์อย่างหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่นในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาไว้ให้ดี" แม้นมาส ซวลิต (2542) ดั่งนั้นจึงสรุปได้ว่า ภาษาไทยนั้นเป็นเสมือนสมบัติอันล้ำค่าของชาติไทย เป็นอัตลักษณ์และเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการสื่อสารของคนในชาติ อีกส่วนหนึ่งของภาษาไทยที่สำคัญ ล้ำค่าและขาดไปไม่ได้เลยคือวรรณคดี

วรรณคดีเป็นกระจกสะท้อนลักษณะสังคมของตน และอาจเป็นเครื่องดำรงวัฒนธรรมวรรณคดี ช่วยขัดเกลาจิตใจและยกระดับจิตใจของผู้อ่านให้สูงขึ้น ช่วยจรรโลงจิตใจทำให้มนุษย์เห็นตัวอย่างของความทุกข์ ความสุข และปัญหาชีวิตต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านมองชีวิตด้วยความเข้าใจมากขึ้น หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539) นอกจากนั้น รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2523) ก็ได้กล่าวถึงวรรณคดีไว้ว่า "วรรณคดี มาจากคำว่า วรรณ หรือ บรรณ ซึ่งแปลว่า ไปไม้ หรือหนังสือ กับคำว่า คติ แปลว่า ทาง วรรณคดีจึงแปลตามรูปศัพท์ว่า แนวทางของการแต่งหนังสือ" ซึ่งสอดคล้องกับ พระวรเวทย์พิสิฐ (2534) ที่ได้กล่าวถึงวรรณคดีไว้ว่า วรรณคดี คือหนังสือที่มีลักษณะเรียบเรียงถ้อยคำเก๋เกี้ยวเกลาเพราะพริ้ง มีรสปลุกมนต์ให้เปลติเปลลินกระทบกระเทือนอารมณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามอารมณ์ของผู้ประพันธ์ กล่าวโดยสรุป วรรณคดี คือ วรรณกรรมหรืองานเขียนนั่นเอง แต่เป็นงานเขียนที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีและมีการถ่ายทอดอย่างมีศิลปะ โดยใช้กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ นอกจากนั้นยังมีความเด่นด้านเนื้อหาและมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ดั่งนั้น วรรณคดีจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อสังคมและประเทศชาติ เพราะเป็นมรดกอันล้ำค่าของคนในชาตินั้น ๆ ซึ่งสามารถสะท้อนสภาพของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมในสมัยต่าง ๆ ผ่านการสอดแทรกแนวคิดและคติสอนใจในงานเขียน ทั้งยังเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ มุ่งเน้นให้ความเปลติเปลลินและให้เข้าใจหลักความ

เป็นจริง นอกจากนั้นยังมุ่งหมายให้ผู้ศึกษาได้ทราบประวัติความเป็นมา ความคิดและค่านิยมอันนับว่าเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์อันสำคัญอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าวรรณคดีจะมีความสำคัญดังกล่าวแล้ว แต่การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีในปัจจุบัน พบว่าการถ่ายทอดเนื้อหาของครูผู้สอนนั้นมุ่งเน้นตำราเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนขาดประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ เน้นการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหา หรือสรุปบทเรียนด้วยตนเองไม่ได้ ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดช่องว่าง สุวัฒน์ มั่นภาวนา (2562) อีกทั้ง ดลชัย อินทรโกสม (2564) ยังกล่าวไว้ว่า ปัญหาจากการเรียนการสอนวรรณคดี สามารถแบ่งสาเหตุเป็น 3 ประการ คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านเนื้อหา ซึ่งด้านผู้สอนเกิดจากการศึกษาตัวบทวรรณคดีเพียงเฉพาะตอนที่สอนเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาผ่านฉบับสมบูรณ์ จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่ผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อน ซึ่งจากปัญหานี้ทำให้ผู้สอนไม่สามารถเข้าถึงแก่นแท้ของเนื้อหาวรรณคดีและเจตนาของผู้แต่ง อีกทั้งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการท่องจำ แปลศัพท์ แปลความจากเรื่อง เพราะเห็นว่าวรรณคดีเรื่องนั้นไม่ทันสมัยทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน จึงส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีความสนใจ หรือแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหาของวรรณคดีนั้นเป็นเรื่องยาว ซึ่งบางเรื่องมีเนื้อหาที่ยากเกินความสามารถของนักเรียน เนื่องจากคำศัพท์ที่ปรากฏในตัวบทเป็นคำศัพท์ที่ไม่มีใช้ในปัจจุบัน จึงส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ จึงสรุปได้ว่า การเรียนการสอนวรรณคดีในปัจจุบัน เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในส่วนของเนื้อหาที่มีความซับซ้อนบ้าง มีความยาวบ้าง มีการตัดเอาเพียงเนื้อหาบางตอนมาสอนทำให้ไม่เข้าใจบริบทโดยรวมของเรื่องบ้าง และในส่วนของบุคคล กล่าวคือทั้งผู้สอนและผู้เรียน โดยผู้สอนอาจใช้วิธีสอนที่เน้นตำรา การท่องจำ หรือการแปลศัพท์ เป็นต้น ซึ่งไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเท่าไรนัก ทั้งยังพบว่านักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวรรณคดี

ทั้งยังพบว่า นักเรียนโดยทั่วไปไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญกับรายวิชานี้เท่าไรนัก ตรงกันข้ามกลับมองว่าเป็นวิชาที่ยากและมีเนื้อหาที่ซับซ้อนดังกล่าวแล้ว และจากการสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย พบปัญหาว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจที่จะเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม เนื่องจากมองว่ามีเนื้อหาที่ยาวเข้าใจได้ยาก มีการใช้คำศัพท์ที่ยากเกินไป และมีตัวละครมากมายทำให้สับสนต่อบทบาทของตัวละครแต่ละตัว ประกอบกับสังคมในปัจจุบันมีบริบทที่เปลี่ยนไป นักเรียนส่วนมากจะใช้ชีวิตอยู่กับอุปกรณ์เทคโนโลยี

เช่น โทรศัพท์ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เป็นต้น มากกว่าการใส่ใจในการอ่านหนังสือหรือการอ่านทำความเข้าใจในบทเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น ๆ อีกทั้งนักเรียนส่วนมากในบริบทสังคมปัจจุบันยังมองวรรณคดีและวรรณกรรมว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว โดยมีคุณค่าควรแก่การเก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้มากกว่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ยังพบว่าผลของการสอบแห่งชาติ (Ordinary National Educational Test: O-NET) ปีพุทธศักราช 2567 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม พบว่ามีผลคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด บวกกับการสอบปลายภาคเรียนที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ไม่น่าพึงพอใจและอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนภาษาไทยอยู่พอสมควร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรนัก

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้านวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีหลายแนวคิด และการเรียนรู้โดยการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่นำปัญหามาเป็นตัวกำหนดสถานการณ์ของการเรียน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักวางแผนการทำงานเป็นกลุ่ม การนำปัญหามาใช้ในการเรียนในบทเรียนต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเมื่อพบเหตุการณ์จากที่ครูกำหนดให้ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ดังที่ ทิศนา แชนมณี (2556) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น เป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่มุ่งสร้างความเข้าใจ หรือหาแนวทางแก้ปัญหาที่ได้ประสบบอยู่ หรือเป็นการนำเหตุการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต อีกทั้งรู้แนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นแรงขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ และอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนที่จะเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ปัญหานั้นให้เข้าใจอย่างชัดเจน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา รู้ทางเลือกในการแก้ปัญหา เกิดการใฝ่รู้ มีทักษะในกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหา จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่นำปัญหามาใช้เป็นจุดเริ่มต้นและเป็นแกนสำคัญของกระบวนการเรียนรู้โดยมีลักษณะสำคัญ คือ ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จริงหรือใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการแก้ไข โดยผู้เรียนจะเริ่มจากการทำความเข้าใจปัญหา และวางแผนการศึกษาและค้นคว้าเพื่อทดสอบสมมติฐานของปัญหาที่ตั้งไว้ แล้วศึกษาค้นคว้าผ่านการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนระดมสมอง วิเคราะห์และคิดหาวิธีแก้ปัญหาด้วยกัน อีกทั้งวิธีการดังกล่าวยังเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะผู้เรียนจะต้องค้นคว้าหาข้อมูลและสารสนเทศเพิ่มเติมด้วยตนเองเพื่อแก้ปัญหาและหาคำตอบที่เหมาะสม มีการสังเคราะห์และสรุปผลการศึกษาค้นคว้าและแก้ปัญหา ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการประเมินผลโดยการนำเสนอผลงานหลังจากค้นคว้า หรือการอภิปรายผลต่อชั้นเรียนและครูผู้สอน โดยมักเน้นการวัดผลที่สะท้อนสภาพจริง โดยประเมินจากกระบวนการเรียนรู้การทำงานกลุ่ม การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะหรือให้คำแนะนำ สนับสนุนให้ผู้เรียนค้นคว้าและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

อนึ่ง ผู้วิจัยได้เลือกวรรณคดีในหนังสือแบบเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก มาใช้เป็นขอบข่ายเนื้อหาในการทำวิจัย เนื่องจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ดังกล่าวมีความโดดเด่นในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านคติสอนใจ แสดงถึงความเป็นครอบครัวในด้านของพ่อแม่ และลูกได้เป็นอย่างดี อีกทั้งแสดงถึงจินตนาการของผู้แต่งในการพรรณานาเนื้อหาของเรื่องที่แสดงออกถึงความรัก ความหวังดี และความเสียสละของพ่อที่มีต่อลูก มีคติธรรมสอนใจซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ รวมถึงอารมณ์ของบทกวีในเรื่องดังกล่าวยังสร้างความสะเทือนใจในหลายแง่มุมและหลากหลายอารมณ์ นอกจากนี้ยังมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่สำคัญ ควรค่าแก่การศึกษาเรียนรู้ รักษาและสืบทอดให้อยู่คู่กับคนไทยตลอดไป

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจในการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก สูงขึ้นและนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังเรียนเป็นอย่างไร

1.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

1.3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน

ขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

1.4.3 ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยในการวิจัยครั้งนี้คือวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม.3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.3/3 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

เนื้อหาที่ใช้ คือ วรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

1.4.4 ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 (ตั้งแต่ วันที่ 3 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568 - วันที่ 5 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568) จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ชั่วโมงละ 50 นาที รวมระยะเวลาทำการทดสอบหลังเรียนเป็น 15 ชั่วโมง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 วรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก หมายถึง บทละครสั้นแบบร้อยแก้ว มีความยาวเพียงหนึ่งองก์และดำเนินเรื่องในฉากเดียว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นเองโดยใช้พระนามแฝงว่า “พระขรรค์เพชร” ไม่ใช่การแปลหรือดัดแปลงจากบทละครต่างประเทศ ซึ่งมีผู้สันนิษฐานว่าอาจเป็นละครพูดภาษาไทยเรื่องแรกที่ทรงแต่งขึ้นเอง โดยเนื้อหานี้เน้นเรื่องความรัก ความเสียสละของพ่อที่มีต่อลูก และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ยังคงสื่อสารได้ดีในทุกยุคสมัย ทำให้เรื่องนี้ถูกบรรจุในหลักสูตรระดับมัธยม และยังได้รับการแปลเป็นหลายภาษาทั่วโลก เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสครบรอบ 100 ปีวันพระบรมราชสมภพของพระองค์ และถูกกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี หมายถึง ผลลัพธ์จากการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนรู้ใน 6 ระดับ ได้แก่ ชั้นการจำ ชั้นการเข้าใจ ชั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ ชั้นการวิเคราะห์ ชั้นการประเมิน และชั้นการสร้างสรรค์ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ที่ผู้วิจัยสร้าง

ขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ใช้สำหรับทดสอบหลังเรียน (posttest)

1.5.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยนักเรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง ซึ่งกระตุ้นความใฝ่รู้และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบสภาพแวดล้อมและแนะนำการแก้ปัญหา ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ใหม่จากปัญหาที่พบในชีวิตประจำวันและบูรณาการสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนพัฒนาสู่การเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยใช้ขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้หรืออยากเรียนได้และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ด้วยวิธีที่หลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนร่วมมือกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพียงพอกับการตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ แล้วนำข้อมูลที่ไปตรวจสอบสมมติฐานและแก้ปัญหา ถ้าไม่เพียงพอกลุ่มจะต้องกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม แผนการเรียนรู้ และแหล่งข้อมูลแล้วดำเนินการศึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ก่อน

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตัวเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกันประเมินผลงาน

1.5.4 ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งวัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยองค์ประกอบของความพึงพอใจครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร/เนื้อหา ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน

และด้านการวัดและการประเมินผล โดยแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 1) พึงพอใจมากที่สุด 2) พึงพอใจมาก 3) พึงพอใจปานกลาง 4) พึงพอใจน้อย และ 5) พึงพอใจน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

1.6.2 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถนำเอาความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียนไปใช้ในการแก้ไขปัญหา และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.6.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการจัดจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย รวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาอื่น ๆ ด้วย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2568)
- 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
- 2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
- 2.5 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
- 2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้
- 2.8 สภาพพื้นที่การวิจัย
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิจัยที่ทำ
- 2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

2.1.2 สมรรถนะของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูล สารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการ ปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต

- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2.1.4 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

2.1.5 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจ เพื่อสร้างความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้สำหรับผู้เรียนในหลักสูตร ดังนี้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 5 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.1.7 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดง

ความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2. เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อุตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

3. พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบมีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง คุย และพุด

4. เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

5. สรุปรื้อท้าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

2.1.8 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. สรุปรื้อท้าวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น	วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน

		- เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี
2. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน		การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม
3. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง		
4. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง		บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มาเป็นกรอบเนื้อหาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2568)

รายวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน พุทธศักราช 2568 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 รหัสวิชา ท23102 ภาษาไทย 60 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง/สัปดาห์

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท23102

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

รายวิชา พื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาทักษะทางภาษาด้านการอ่าน การเขียน การฟัง ดู และการพูด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น โดยแย่งอย่างสมเหตุสมผล สรุปความรู้และข้อคิด ดีความ และประเมินคุณค่าจากเรื่องการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ร้อยกรอง จับใจความสำคัญ ระบุความแตกต่างระหว่างคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยจากวรรณกรรม วรรณคดี และสื่อต่าง ๆ เขียนคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนย่อความ เขียนอธิบายชี้แจง โดยใช้ถ้อยคำ ได้ถูกต้องตามระดับภาษาเขียนและพูดในโอกาสต่าง ๆ พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ ศึกษาหลักการใช้ภาษา เกี่ยวกับคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์ศัพท์บัญญัติ ศัพท์วิชาการและวิชาชีพ ศึกษาเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น บทอาขยาน

โดยเลือกใช้กระบวนการอ่าน กระบวนการเขียน กระบวนการคิด และการเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน 5 สมรรถนะ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจในการอ่าน การเขียน การฟัง ดูและการพูด การคิด ใช้ภาษา เพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี เห็นคุณค่าภาษาไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงได้ถูกต้องตามสถานการณ์ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด และมีนิสัยรัก การอ่าน การเขียนและตระหนักถึงความสำคัญของงานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/3 ม.3/4 ม.3/5 ม.3/6 ม.3/7 ม.3/8 ม.3/9 ม.3/10

ท 2.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/3 ม.3/5 ม.3/6 ม.3/7 ม.3/8 ม.3/9 ม.3/10

ท 3.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/3 ม.3/4 ม.3/5 ม.3/6

ท 4.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/4 ม.3/5

ท 5.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/3 ม.3/4

รวมทั้งหมด 33 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท23102

รายวิชา พื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2/2568

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ภาษาใน วรรณคดี ไทย	ท 5.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรม ท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น 2. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า จากวรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่าน 3. สรุปความรู้และข้อคิดจาก การอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	2	10
2	วรรณกรรม คำสั้น คณนา บทละครพูด เรื่อง เห็น แก่ลูก	ท 1.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/4, ม. 3/5, ม. 3/6, ม. 3/7, ม. 3/8, ม. 3/9, ม. 3/10 ท 2.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/4, ม. 3/9, ม. 3/10 ท 3.1 ม. 3/4, ม. 3/6	1. การเข้าใจความหมายของ คำศัพท์ จะทำให้อ่านออกเสียงได้ ถูกต้องและ ยังสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน 2. การอ่านออกเสียง วรรณกรรม ประเภทร้อยแก้ว ผู้อ่านต้องอ่านออกเสียงให้ ถูกต้อง ชัดเจน และมีลีลาการ อ่านเหมาะสมกับประเภท ของงานเขียนเพื่อ ถ่ายทอด อารมณ์ไปสู่ผู้ฟังให้คล้อยตาม	14	10

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		<p>ท 4.1 ม. 3/2, ม. 3/3</p> <p>ท 5.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3</p>	<p>ไปกับเรื่องราวหรือบท ประพันธ์ที่อ่าน</p> <p>3. การอ่านเพื่อจับใจความ สำคัญ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นใน การศึกษาหาความรู้ จึงควร ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จน สามารถจับใจความสำคัญใน งานเขียนทุกประเภท</p> <p>4. การอ่านตีความเป็นการ อ่าน เพื่อทำความเข้าใจความคิด ความรู้สึกจากข้อความที่ ผู้เขียนสื่อให้อ่าน โดยอาศัย พื้นความรู้เดิม ความสนใจ ประสบการณ์ ระดับสติปัญญา และวัย ด้วยเหตุนี้การอ่าน ตีความจึงต้องอาศัย กระบวนการคิดเพื่อนำมา เหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ อย่างลึกซึ้ง เห็นคุณค่า และ ตีความเนื้อหาของเรื่อง นั้น ๆ ให้ถูกต้อง</p> <p>5. การวิเคราะห์วิถีไทย และ คุณค่าจากวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน เป็นการพิจารณา องค์ประกอบทุกส่วน โดยวิธี แยกแยะรายละเอียด</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>วิเคราะห์ คิดหาต่าง ๆ ตั้งแต่ ถ้อยคำสำนวน เนื้อเรื่อง และ แนวคิด ที่ปรากฏอยู่ใน วรรณคดี และวรรณกรรม</p> <p>6. การสรุปความรู้และข้อคิด จาก เรื่องที่อ่าน เป็นการสรุป สาระสำคัญและข้อคิดที่แฝง อยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อจะได้นำ ความรู้ และข้อคิดไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเอง และผู้อื่น</p> <p>7. การคิดลายมือเป็นส่วน หนึ่ง ของทักษะการเขียนที่สำคัญ มาก เพราะทำให้ตัวหนังสือ อ่านง่าย เป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนั้น จึงต้องฝึกคิดลายมือ เพื่อให้ เกิดสัมฤทธิ์ผลในการสื่อสาร</p> <p>8. การเขียนคำอวยพรเป็น การเขียนเพื่อแสดงความยินดี และอวยพรแก่บุคคลที่เคารพ และใกล้ชิดสนิทสนม การ เขียนคำอวยพรเป็นการ สื่อสารที่จะต้องรู้หลักเกณฑ์ และวิธีการเขียน เพื่อที่จะ สามารถเลือกใช้ถ้อยคำในการ</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>สื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นผู้มี มารยาทที่ดีในการเขียน</p> <p>9. การย่อความเป็นสิ่งที่ จำเป็น สำหรับการศึกษาหาความรู้ เพราะการย่อความเป็นการ ช่วยสรุปใจความสำคัญของสิ่ง ที่ได้ฟัง ได้อ่าน เพื่อให้จดจำ สาระต่าง ๆ ได้แม่นยำ หรือ เพื่อนำเรื่องที่บันทึกไว้นั้นไป ใช้ในโอกาสต่าง ๆ</p> <p>10. การเขียนรายงานจาก การศึกษาค้นคว้า เป็นการ เขียนนำเสนอผลงานอันได้มา จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเขียน ที่จะต้องเรียบเรียงข้อมูลเป็น อย่างดีนำเสนอด้วยภาษา เขียนที่เข้าใจง่าย และมี รูปแบบถูกต้อง มีการอ้างอิง แหล่งข้อมูลไว้ใน บรรณานุกรมอย่างครบถ้วน</p> <p>11. การพูดย่อวาที่เป็นการ พูดที่ต้องใช้เหตุผลเป็นเกณฑ์ ตัดสิน ผู้พูดต้องหาข้อมูลและ เตรียมตัวมาอย่างดีจึงจะ</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>สามารถพูดได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>12. ประโยคซับซ้อนเกิดจาก ประโยคและส่วนขยายมา เรียบเรียง เข้าด้วยกัน ถ้า ผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถ วิเคราะห์โครงสร้างในประโยค ได้ ก็จะเข้าใจใจความของ ประโยคซับซ้อนอย่างชัดเจน</p> <p>13. ความรู้เกี่ยวกับระดับ ภาษาช่วย ให้สามารถพูดและเขียน ภาษาไทยได้ ถูกต้องเหมาะสม กับสัมพันธภาพของ บุคคล- โอกาสและกาลเทศะ ทำให้การสื่อสารเกิดสัมฤทธิ์ ผล</p> <p>14. การสืบค้นข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลสารสนเทศทำให้ ได้รับความรู้ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งผู้สืบค้นต้องมีวิจารณญาณ ในการเลือกใช้ข้อมูล ที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์</p>		
3	พระอภัย มณี ศิลปศาสตร์ แห่งภาษา	ท 1.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/4, ม. 3/5, ม. 3/6, ม. 3/7, ม. 3/8,	1. การเรียนรู้คำศัพท์เป็น ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่ การพัฒนาทักษะ ด้านการ อ่าน ทำให้รู้ความหมาย	22	15

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ม. 3/9, ม. 3/10 ท 2.1 ม. 3/1, ม. 3/6, ม. 3/10 ท 3.1 ม. 3/1, ม. 3/5, ม. 3/6 ท 4.1 ม. 3/1 ท 5.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/4	ของคำ ช่วยให้อ่านออกเสียง ได้ถูกต้อง ตามหลักการ และ สามารถเข้าใจเรื่อง ที่อ่านได้ อย่างถูกต้อง 2. การอ่านจับใจความ วิเคราะห์ และ วิจาร์ณ เป็น กระบวนการที่มี ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน เป็นทักษะ สำคัญที่จะทำให้การอ่านมี ประสิทธิภาพ และเป็นการ เสริมสร้าง การอ่านอย่างมี วิจาร์ณญาณ 3. การอ่านตีความและ ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้ จากการอ่าน ผู้อ่านจะต้อง มี ทักษะ สามารถใช้ วิจาร์ณญาณใน การอ่าน ตีความและประเมินค่า เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ 4. การคัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ควรคัดลายมือให้ ตัวอักษรสวยงาม อ่านง่าย ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง และสะอาดเรียบร้อย 5. การเขียนอธิบายมี จุดประสงค์ เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ อธิบาย โดยเขียน		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>ตามลำดับขั้นตอน ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบความเหมือนและ ความต่างให้คำนิยาม และใช้ เหตุผล</p> <p>ส่วนการเขียนชี้แจงควรให้ ข้อเท็จจริง ชี้ประเด็นที่อาจก่อให้เกิดการ เข้าใจผิด สร้างความเข้าใจให้ ตรงกันด้วย ภาษาชัดเจนเพื่อให้เข้าใจ ถูกต้อง ตามข้อเท็จจริง</p> <p>6. การเขียนแสดงความ คิดเห็น และโต้แย้งประกอบด้วย ข้อมูล อันเป็นข้อเท็จจริงกับการ แสดง ความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่อง หนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผล เป็นไปในทางสร้างสรรค์</p> <p>7. การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟัง และการดู เป็นการพูดเพื่อให้ เกิดความรอบรู้ และส่งเสริม การมีความคิดเห็นที่ กว้างขวาง เป็นประโยชน์ต่อ</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			การพัฒนาทักษะการพูดและ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง 8. การค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม และการอ่านวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทย จะสามารถทำให้เข้าใจ วรรณคดีเรื่องนั้นได้ดียิ่งขึ้น การสรุป ความรู้ ความคิด และความรู้สึกที่ได้ศึกษา จะ ทำให้มองภาพรวมขององค์ ความรู้ได้อย่างชัดเจน		
4	พระบรม ราชาชาต ชนศึกษา นับทวิ	ท 1.1 ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/4, ม. 3/5, ม. 3/6, ม. 3/7, ม. 3/8, ม. 3/9, ม. 3/10 ท 2.1 ม. 3/3, ม. 3/5, ม. 3/8, ม. 3/9 ท 3.1 ม. 3/4, ม. 3/6 ท 4.1 ม. 3/1, ม. 3/4 ท 5.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3	1. คำที่ใช้ในภาษาไทยมีทั้งคำ ไทยแท้และคำที่นำมาจาก ภาษาต่างประเทศเพื่อ ประโยชน์ทางการสื่อสาร การถ่ายทอดวัฒนธรรม และ การศึกษาหาความรู้ การ จำแนกคำไทยและคำยืมจาก ภาษาต่างประเทศได้ จะเป็น พื้นฐานให้เกิดความเข้าใจ เรื่องอิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศที่มีต่อ ภาษาไทย และเป็นประโยชน์ ในการศึกษาวรรณคดีและ วรรณกรรมให้เข้าถึงอรรถรส ยิ่งขึ้น 2. เมื่อโลกเจริญก้าวหน้าขึ้น	22	15

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>เทคโนโลยีและนวัตกรรม สมัยใหม่</p> <p>แผ่ขยายเข้ามาอย่างรวดเร็วมี สิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย จึง ต้องมีการสร้างคำทับศัพท์ และบัญญัติศัพท์ขึ้นใช้ เพื่อให้ กลุ่ม บุคคลกลุ่มอาชีพและ วงการต่าง ๆ ใช้สื่อ ความหมายได้เข้าใจตรงกัน ดังนั้น นักเรียนจึงควรศึกษา ความหมายและหลักการใช้คำ ทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ เพื่อให้สามารถใช้คำในการ สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3. การอ่านเพื่อจับใจความ สำคัญ</p> <p>เป็นพื้นฐานที่จำเป็นใน การศึกษาหา ความรู้ จึงควร ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจน สามารถจับใจความสำคัญ ในงานเขียนทุกประเภท</p> <p>4. การอ่านตีความเป็นการ อ่าน</p> <p>เพื่อทำความเข้าใจความหมาย และความรู้สึกจากข้อความที่ ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิม ความสนใจประสบการณ์ ระดับสติปัญญา และวัย การ</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>อ่านตีความ จึงต้องอาศัย กระบวนการคิด เพื่อนำมา วิเคราะห์ คิดไตร่ตรอง หา เหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่าน เข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง เห็น คุณค่า และตีความเนื้อหาของ เรื่องนั้น ๆ ให้ถูกต้อง</p> <p>5. การสรุปความรู้และข้อคิด จาก เรื่องที่อ่าน เป็นการสรุป สาระสำคัญและข้อคิดที่แฝง อยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อจะได้นำความรู้และข้อคิด ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันให้เกิด ประโยชน์ ต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>6. การพูดอภิปรายเป็น การ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน และเป็นการฝึกให้ นักเรียนรู้จักแสดง ความ คิดเห็นอย่างมีเหตุผล พูดได้ ตรงตามจุดประสงค์ และมี มารยาทในการพูด</p> <p>7. อัดชีวประวัติเป็นงานเขียน ที่ผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวของ ตนเอง ซึ่งควรเขียนให้ ครอบคลุมทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มใน อนาคตซึ่งเป็นแง่มุมที่น่าสนใจ</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ควรมีการใช้ภาษาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย และเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง</p> <p>8. การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เป็นการพิจารณาองค์ประกอบแต่ละส่วน ทั้งถ้อยคำสำนวน เนื้อเรื่อง และแนวคิดเพื่อให้เข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม</p> <p>9. การเขียนรายงานโครงงานเป็นการเขียนรายงานผลการศึกษา ค้นคว้า การทดลอง การประดิษฐ์ คิดค้นหรือการลงมือปฏิบัติจริงในรูปของเอกสาร เพื่ออธิบายให้ผู้อื่นทราบถึงที่มา รายละเอียด ข้อมูล วิธีการปฏิบัติงาน ผลที่เกิดขึ้นและคำตอบที่ค้นพบ ทำให้ผู้ทำโครงงาน ได้รับความรู้และยังเป็นการเผยแพร่ผลการศึกษาอีกด้วย ซึ่งในการเขียน รายงานโครงงานนักเรียนจะต้องศึกษาหัวข้อในการเขียนและเรียบเรียงข้อมูล</p>		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			เป็นอย่างดี นำเสนอด้วย ภาษาเขียนที่เข้าใจง่าย และมี รูปแบบถูกต้อง		
รวมเวลา(ชั่วโมง)/น้ำหนักคะแนน/สอบระหว่างภาค				30	70
รวมเวลา(ชั่วโมง)/น้ำหนักคะแนน/สอบปลายภาค				30	70
รวมทั้งสิ้น				60	100

จากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วรรณคดีคำลั่นคณนา บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก (มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ท 5.1 ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3) จากโครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท23102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ซึ่งใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 14 ชั่วโมง มาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

2.3.1 ความหมายของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ได้ให้ความหมายของคำว่าบทละครพูดว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาสามารถยอดเยี่ยมในทางอักษรศาสตร์ ได้ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ไว้มากกว่า 1,200 เรื่อง ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี งานประพันธ์ประเภทหนึ่งที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้เป็นจำนวนมากคือบทละครพูด มีทั้งที่ทรงผูกเค้าโครงเรื่องเองและที่แปลหรือแปลงมาจากภาษาต่างประเทศ บทละครพูดละครพูดคือละครที่แสดงโดยให้ตัวละครสนทนาโต้ตอบกันเหมือนในชีวิตจริง ไม่มีดนตรี การรำหรือการขับร้องประสม ละครประเภทนี้ตรงกับการแสดงที่เรียกว่า play ของตะวันตก เริ่มมีในประเทศไทยตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่ได้รับความนิยมแพร่หลายและเจริญสูงสุดในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากพระองค์โปรดการละครเป็นอย่างยิ่งตั้งแต่ยังทรงศึกษาอยู่ ณ ประเทศอังกฤษก็ได้เสด็จทอดพระเนตรละครและทรง

แสดงละครเป็นประจำ เมื่อเสด็จนิวัติประเทศไทยได้ทรงตั้งคณะละคร ทรงอำนวยการฝึกซ้อมและบางครั้งทรงร่วมแสดงด้วยบทละครพระราชนิพนธ์ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก นั้นนอกจากจะมุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังแฝงแง่คิดและคติธรรมไว้เสมอ ทั้งนี้เพราะพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้ละครเป็นเครื่องอบรมจิตใจของประชาชนและสื่อสาระที่พระองค์มีพระราชประสงค์ในรัชสมัยของพระองค์มีการจัดแสดงละครพระราชนิพนธ์เป็นประจำเพื่อระดมทุนเป็นค่าใช้จ่ายในกิจการกุศลด้านต่าง ๆ และเพื่อสร้างสาธารณสมบัติบทละครพูดนอกจากจะแต่งขึ้นเพื่อใช้แสดงแล้วยังใช้อ่านได้ด้วยการอ่านบทละครพูดให้เข้าใจลึกซึ้งซึ่งนั้นต้องอ่านอย่างพิถีพิถันเนื่องจากในบทละครพูดไม่มีการบรรยายเหตุการณ์สถานที่บรรยายกาศตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของตัวละครไว้อย่างละเอียดเหมือนอย่างในบทละครรำ มีเพียงการบรรยายฉากและลักษณะตัวละคร อย่างคร่าว ๆ ไว้ตอนต้นเรื่องและการบรรยายปฏิกิริยาของตัวละครอยู่ในวงเล็บแทรกไว้ระหว่างบทสนทนา ผู้อ่านจะต้องพิจารณาด้วยวิจารณญาณและจินตนาการว่าที่ตัวละครแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น พูดเช่นนั้น เขาคิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร บทสนทนาของตัวละครจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะไขไปสู่ความหมายของเรื่อง

จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2564) ได้ให้ความหมายของคำว่าบทละครพูดว่า บทละครพูดมีที่มาจากประเทศทางตะวันตกและเริ่มแพร่หลายในประเทศไทยในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและได้รับความนิยมสูงสุดในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งพระองค์โปรดการละครมาก ตั้งแต่ยังทรงศึกษา ณ ประเทศอังกฤษได้เสด็จไป ทอดพระเนตรละครและทรงแสดงละครด้วย ครั้นเมื่อพระองค์เสด็จนิวัติพระนครได้ทรงตั้งคณะละครขึ้นเพื่อช่วยอบรมจิตใจประชาชน ระดมเงินทุนในการทำการกุศลต่าง ๆ และสร้างสาธารณสมบัติไว้ให้แก่ประเทศไทย พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดเป็นจำนวนมากทั้งที่ทรงแปลหรือแปลงมาจากภาษาต่างประเทศ และทรงคิดผูกโครงเรื่องขึ้นเอง บางครั้งทรงอำนวยการซ้อมและทรงร่วมแสดงด้วย ในจำนวนบทละครพูดที่เป็นเรื่องพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงคิดโครงเรื่องเองเป็นบทละครพูดภาษาไทยเรื่องแรกคือบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

เบญจมาศ พลอินทร์ (2524) ได้ให้ความหมายของบทละครพูดว่าละครพูดเป็น ละครรูปแบบใหม่ ซึ่งไทยนำแบบอย่างมาจากละครตะวันตกที่เรียกว่า Play โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง ทรงเผยแพร่ละครพูดให้เป็นที่รู้จักในสังคมไทย และทรงได้รับการถวายพระเกียรติเป็นบิดาแห่งละครพูดของไทย โดยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนับได้ว่าเป็นยุคทองแห่งละครพูดเพราะมีการพูดละครพูดกันอย่างแพร่หลาย และมีวรรณกรรมประเภทบทละครพูดเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดอันมีทั้งบทละครที่ทรงสร้างสรรค์และจินตนาการด้วยพระองค์เอง และที่ทรงแปลและดัดแปลงมาจากภาษาต่างประเทศ โดยพระองค์ได้แปลออกมาเป็นอย่างดีซึ่งบทละครเหล่านี้ได้รับความนิยมตั้งแต่อดีต

จนถึงปัจจุบัน ดังเห็นได้จากบทละครพูดเรื่องหัวใจนักรบซึ่งได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดของบทละครพูด เมื่อ พ.ศ. 2457

สรุปจากการศึกษางานเขียนที่ได้ให้ความหมายของบทละครพูดสามารถสรุปได้ว่า บทละครพูดเป็นรูปแบบละครที่มีต้นแบบมาจากตะวันตก ซึ่งนำเข้ามาในไทยและเริ่มแพร่หลายตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 แต่กลับได้รับความนิยมสูงสุดในรัชกาลที่ 6 เพราะพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดการละครอย่างมาก ตั้งแต่ยังทรงศึกษาอยู่ที่อังกฤษพระองค์ทรงริเริ่มตั้งคณะละครขึ้นเอง และทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ทรงแต่งและแปลเอง รวมทั้งยังทรงดัดแปลงจากภาษาต่างประเทศ และยังทรงใช้บทละครพูดเป็นเครื่องมือทางวรรณศิลป์เพื่ออบรมจิตใจประชาชน แฝงคติธรรมและแนวคิดทางสังคมไว้ในเรื่องอีกด้วย

2.3.2 ที่มาของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ได้อธิบายที่มาของบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกว่า บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกเรื่องเห็นแก่ลูกเป็นบทละครพูดขนาดสั้นมีความยาวเพียงองค์เดียวและมีฉากที่เดียว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้พระนามแฝงในการพระราชนิพนธ์ว่าพระขรรค์เพชร บทละครพูดเรื่องนี้ พระองค์ทรงคิดเค้าโครงเรื่องขึ้นเอง มิได้ทรงแปลหรือดัดแปลงจากบทละครต่างประเทศ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ผู้ค้นคว้าเกี่ยวกับงานละครของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างละเอียดได้สันนิษฐานว่าบทละครเรื่องเห็นแก่ลูกอาจเป็นละครพูดภาษาไทยเรื่องแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้น โดยมีใจเป็นการแปลแม้บทละครเรื่องนี้จะแต่งขึ้นมากกว่า 40 ปีแล้ว ความนิยมบางอย่างในสมัยนั้นอาจหมดไป วิธีใช้คำพูดตลอดจนกิริยามารยาทบางอย่างอาจเปลี่ยนไปถึงกระนั้นก็ดีความรักอันยิ่งใหญ่ของบุพการีที่มีต่อบุตรของตน อันเป็นคุณธรรมสำคัญที่แสดงไว้ในเรื่องรวมถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีและความรักในศักดิ์ศรี ล้วนเป็นสิ่งที่มิอยู่ในมนุษย์ทุกผู้ทุกนามทุกชาติทุกภาษาและทุกยุคทุกสมัย บทละครพูดเรื่องนี้ นอกจากจะได้รับคัดเลือกให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ศึกษามาเป็นเวลายาวนานแล้ว ยังได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาเกาหลี จีน ญี่ปุ่น นอร์เวย์ ฝรั่งเศส มาเลย์ รัสเซีย สเปน สิงคโปร์ อังกฤษ อาหรับ อินโดนีเซียและฮินดี เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในวาระฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 100 ปีของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอีกด้วย

จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2564) ได้อธิบายที่มาของบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก ว่าเรื่องเห็นแก่ลูกเป็นบทละครพูดร้อยแก้ว มีความยาว 1 องก์เนื้อเรื่องมีขนาดสั้น ปมเรื่องไม่ซับซ้อน บทละครพูดเป็นการสนทนาโต้ตอบของตัวละครที่เหมือนในชีวิตจริง มีวิธีบอกให้รู้ว่าตัวละครจะต้องแสดงอย่างไรจากข้อความในวงเล็บ เช่น (ออกไปทางประตูขวา) (แลดูนายล้าอยู่ครู่หนึ่ง แล้วกระแอม) บทละครพูดนี้นอกจากใช้แสดงแล้วยังใช้อ่านได้อีกด้วย

คณะ อ่อนนาง (2561) ได้อธิบายที่มาของบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกว่าบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกเรื่องเห็นแก่ลูกเป็นบทละครพูดขนาดสั้นมีความยาวองค์เดียวและมีฉากเดียว ไม่มีดนตรีประกอบ ทรงใช้พระนามในการพระราชนิพนธ์ว่าพระขรรค์เพชร บทละครพูดเรื่องนี้วิธีใช้คำพูดและแสดงกิจกรรมารยาทให้เห็นถึงคนในสมัยรัชกาลที่ 6 โดยบทละครพูดเรื่องนี้ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาเกาหลี จีน ญี่ปุ่น นอร์เวย์ ฝรั่งเศส มาเลย์ รัสเซีย สเปน สิงคโปร์ อังกฤษ อาหรับ อินโดนีเซียและฮินดี เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในวาระฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 100 ปีของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

จากการศึกษาวรรณคดีสรุปได้ว่า บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก เป็นบทละครสั้นแบบร้อยแก้ว มีความยาวเพียงหนึ่งองค์และดำเนินเรื่องในฉากเดียว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นเองโดยใช้พระนามแฝงว่า “พระขรรค์เพชร” ไม่ใช่การแปลหรือดัดแปลงจากบทละครต่างประเทศ ซึ่งมีผู้สันนิษฐานว่าอาจเป็นละครพูดภาษาไทยเรื่องแรกที่ทรงแต่งขึ้นเอง โดยเนื้อหาที่เน้นเรื่องความรัก ความเสียสละของพ่อที่มีต่อลูก และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ยังคงสื่อสารได้ดีในทุกยุคสมัย ทำให้เรื่องนี้ถูกบรรจุในหลักสูตรระดับมัธยม และยังได้รับการแปลเป็นหลายภาษาทั่วโลก เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสครบรอบ 100 ปีวันพระบรมราชสมภพของพระองค์

2.3.3 เนื้อเรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2564) ได้อธิบายเรื่องย่อของวรรณคดีเรื่องเห็นแก่ลูก โดยอธิบายว่าตัวละครเอก คือพระยาภักดีดินนาถ นายล้า และแม่ล่อ ตัวประกอบ คือ อ้ายคำ บ่าวพระยาภักดี ฉากเริ่มต้นที่ห้องหนังสือของพระยาภักดีจากบทสนทนาทำให้ทราบว่า พระยาภักดีและนายล้าเคยเป็นเพื่อนกัน เคยรักผู้หญิงคนเดียวกันคือแม่นวลซึ่งเป็นมารดาของแม่ล่อ แม่นวลได้ฝากลูกสาวไว้กับพระยาภักดีก่อนสิ้นใจเพราะมีชีวิตแต่งงานที่ไม่มีความสุข พระยาภักดีเลี้ยงแม่ล่อและรักเหมือนลูกแท้ ๆ อบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังให้มีความรักต่อบิดาแท้ ๆ แต่บอกว่านายล้าบิดานั้นตายแล้ว ส่วนนายล้าบิดาของแม่ล่อเป็นคนตีแม่ล้าจัด เคยต้องโทษจำคุกถึง 10 ปี เมื่อพ้นโทษก็ยังคงหากินทางทุจริตอยู่เช่นเดิม นายล้าเคยเป็นผู้ดีมาก่อนและเคยรับราชการร่วมกับพระยาภักดีหลังจากไม่ได้พบกับพระยาภักดีเป็นเวลา 15 ปี นายล้าก็กลับมาเพราะต้องการแสดงตัวว่าเป็นบิดาของแม่ล่อ เนื่องจากได้ข่าวว่าแม่ล่อจะแต่งงานกับบุตรพระยารณชิตซึ่งมีฐานะดี นายล้าจึงหวังจะมาขออยู่กับลูกสาวแต่พระยาภักดีเกรงว่าบุตรสาวจะต้องอับอายขายหน้าและครอบครัวของฝ่ายชายอาจไม่ยอมรับจึงให้เงินนายล้าเพื่อให้กลับไป นายล้าแสดงความเห็นแก่ตัวโดยจะขอพบแม่ล่อ จนกระทั่งแม่ล่อบังเอิญมาพบนายล้าและพูดด้วยความภาคภูมิใจในบิดาที่ให้กำเนิดตนโดยไม่รู้ที่นายล้าเป็นบิดาที่แท้จริง นายล้าจึงเกิดความละอายใจและเห็นแก่ลูกไม่เปิดเผยความจริงเพื่อให้แม่ล่อมีชีวิตที่มีความสุขต่อไป ก่อนที่นายล้า

จะจากไปได้ฝากแหวนวงหนึ่งให้พระยาภักดีมอบ ให้แก่แม่ล่อเป็นของขวัญในวันแต่งงานของแม่ล่อ

คณะ อ่อนนาง (2561) ได้อธิบายเรื่องย่อของวรรณคดีเรื่องเห็นแก่ลูกโดยอธิบายว่าพระยาภักดีติดพันญาติกับนายล้าเคยเป็นเพื่อนสนิทนายล้า นายล้ามีบุตรสาวชื่อ ล่อ เมื่ออายุได้ 2 ขวบ นายล้าถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลา 10 ปี ฐานทุจริต พระยาภักดีจึงอุปการะแม่ล่อเป็นบุตรบุญธรรม 15 ปี ต่อมา นายล้ามาที่บ้านพระยาภักดีในสภาพสิ้นเนื้อประดาตัวหวังพึ่งพาแม่ล่อที่กำลังจะแต่งงานแต่พระยาภักดีไม่ยินยอมให้นายล้าแสดงตนว่าเป็นบิดาของแม่ล่อ เพราะเกรงว่าบุตรสาวจะถูกสังกรรมรังเกียจ จึงเสนอเงินให้แก่นายล้า 100 ชั่ง แต่นายล้าไม่ยอม ครั้นแม่ล่อกลับมาบ้านก็ได้สนทนากับนายล้า นายล้าจึงได้รับรู้ความรู้สึกของแม่ล่อที่มีต่อตนในฐานะผู้ให้กำเนิดและไม่อาจลบภาพบิดาที่แสนดีในมโนภาพของแม่ล่อได้ นายล้ายอมจากไปโดยไม่บอกความจริงแก่แม่ล่อ

จงชัย เจนหัตถการกิจ (2560) ได้อธิบายเรื่องย่อของวรรณคดีเรื่องเห็นแก่ลูก โดยอธิบายว่านายล้า ทิพเดชะ เพื่อนเก่าของพระยาภักดีติดพันญาติต้องโทษถูกจำคุกเป็นเวลาสิบปี เมื่อพ้นโทษก็ไปค้าขายฝิ่นกับจีนกิมจินเด็กที่พิษณุโลก ในที่สุดก็ถูกจับกุม ส่วนนายล้าหมอบความช่วยให้พ้นคดี นายล้าหมดตัวจึงคิดมาบอกความจริงกับลูกว่าตนคือพ่อของแม่ล่อ เพื่อหวังพึ่งพิงลูกซึ่งกำลังจะแต่งงานกับนายทองคำลูกเจ้าคุณรณชิตซึ่งมีฐานะดี นายล้าจึงมาหาพระยาภักดีเพื่อขอพบแม่ล่อซึ่งแม่ฉนวนภรรยา นายล้ามาฝากฝังให้พระยาภักดีในฐานะคนที่เคยรักกันดูแลก่อนที่นางจะเสียชีวิต พระยาภักดีเตือนนายล้าไม่ให้บอกความจริงแก่แม่ล่อเพราะเกรงว่าจะทำให้แม่ล่อต้องอับอายและถูกสังกรรมรังเกียจ นายล้าไม่เชื่อพระยาภักดีจึงยื่นข้อเสนอให้เงินหนึ่งร้อยชั่งนายล้าก็ไม่รับ พระยาภักดีโกรธหยิบแส้ทางม้าเพื่อจะฟาดนายล้า พอดีแม่ล่อกลับมาและเข้ามาทักทายนายล้าและคุยถึงพ่อของเธอที่พระยาภักดีบอกว่าตายไปแล้วว่าเป็นคนดีใครบอกว่าเป็นคนไม่ดีจะไม่ยอมเชื่อเด็ดขาด นายล้าเกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดีจึงเปลี่ยนจากความเห็นแก่ตัวเป็นความเห็นแก่ลูก จึงไม่บอกความจริงและได้มอบแหวนของแม่ฉนวนฝากพระยาภักดีให้แม่ล่อเป็นของขวัญและพระยาภักดีได้มอบรูปถ่ายแม่ล่อให้นายนายล้าก็ลาจากไปอย่างเงียบ ๆ

จากการศึกษาเนื้อเรื่องจึงสรุปได้ว่าวรรณคดี บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ถ่ายทอดเรื่องราวของ “นายล้า” พ่อแท้ ๆ ที่เคยทำผิดจนติดคุก และกลับมาในวันที่ลูกสาวกำลังมีชีวิตดี เพื่อหวังพึ่งพาแต่กลับต้องเผชิญความจริงว่า ลูกจำพ่อในภาพของคนดีและรักพ่อที่ไม่เคยพบมาก่อนอย่างสุดหัวใจ ความรู้สึกผิดจึงทำให้นายล้ายอมปิดบังตัวตน ยอมเสียสละความจริงเพื่อให้ลูกมีชีวิตที่งดงามต่อไป สะท้อนให้เห็นว่า แม้คนเคยผิด เมื่อเห็นแก่ลูกก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยความรักและความสำนึกในหัวใจของคนเป็นพ่อ

2.3.4 คุณค่าในวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ฟองจันทร์ สุขยั้ง (2564) ได้อธิบายคุณค่าของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก สามารถแบ่งออกได้ 3 ด้านได้แก่ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคม มีดังนี้

คุณค่าด้านเนื้อหา

บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกที่มีตัวละครดังนี้ คือ พระยาภักดีนฤนาถ นายลำ แม่ล่อ และอำยคำแม่ตัวละครในเรื่องจะมีน้อย แต่ลักษณะของโครงเรื่องมีความโดดเด่นการผูกเรื่องที่มีความต่อเนื่องราบรื่นผู้ประพันธ์มีความประณีตในการดำเนินเรื่อง ลักษณะเด่นของเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงความเสียสละและความรักของผู้เป็นพ่อทั้งสองคือนายลำ พ่อผู้ให้กำเนิดและพระยาภักดีนฤนาถผู้ซึ่งเป็นพ่อบุญธรรม ด้วยความเห็นแก่ลูกของนายลำจึงไม่เปิดเผยตนและพระยาภักดีนฤนาถยอมสละเงินทองเป็นจำนวนมากเพื่อความสุขของแม่ล่อ โดยจากเนื้อหาตอนนี้เป็นจุดคลี่คลายของเรื่องปมปัญหาและความขัดแย้งระหว่างพระยาภักดีนฤนาถและนายลำเข้มข้นมากขึ้นเรื่อย ๆ และคลี่คลายลงเมื่อนายลำได้รับรู้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพ่อที่แท้จริงในความทรงจำของแม่ล่อนั้นเป็นคนดีน่าเคารพนับถือ โดยเธอเชื่อจากการฟังคำบอกเล่าของพระยาภักดีนฤนาถและจินตนาการจากรูปถ่ายที่อยู่ภายในห้องของแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว ความเห็นแก่ตนเองของนายลำจึงได้แปรเปลี่ยนเป็นความเห็นแก่ลูก การดำเนินเรื่องเริ่มเรื่องด้วยปมปัญหาของนายลำเมื่อนายลำออกจากคุกได้ไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่ไม่สุจริตและไม่ประสบความสำเร็จ จึงคิดมาพึ่งพาลูกสาวที่กำลังจะแต่งงานกับชายผู้มีฐานะดี ในขณะที่พระยาภักดีนฤนาถไม่ต้องการให้นายลำพบกับแม่ล่อและแสดงตนว่าเป็นพ่อที่แท้จริง ด้วยความรักที่มีต่อลูก และเกรงว่าแม่ล่อจะอับอายขายหน้าที่มีพ่อเป็นคนทุจริตเป็นคนคดโกง เป็นคนติดคุก ปมปัญหาทำให้การดำเนินเรื่องเข้มข้นมากยิ่งขึ้นเมื่อนายลำตั้งต้นที่จะพบแม่ล่อให้ได้ แต่ท้ายที่สุดแล้วก็ได้ค่อย ๆ คลายปมปัญหานั้นลงโดยใช้วิธีให้ผู้อ่านเข้าใจเองจากบทสนทนาของตัวละครและจบลงด้วยดี โดยพ่อที่แท้จริงเห็นแก่ลูกมากกว่าเห็นแก่ตัวซึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ส่วนใหญ่มักเห็นแก่ตัว เพราะมีสัญชาตญาณของการเอาตัวรอด แต่เมื่อได้พบกับความรักอันบริสุทธิ์ความจริงใจของลูกทำให้พ่อที่ไม่เคยทำดีเลยเกิดความละอายใจเกิดความสำนึกผิดชอบชั่วดี เขาไม่อาจลบภาพพ่อที่แสนดีไปจากใจของลูกได้ ในที่สุดจึงยอมมีชีวิตที่ลำบากต่อไปเพราะเห็นแก่ลูก ให้ลูกมีชีวิตที่สุขสบายไม่เป็นที่รังเกียจของคนในสังคมดีกว่าที่จะให้ลูกรับรู้ความจริงอันปวดร้าว บทละครพูดเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงความรักของพ่อสองรูปแบบคือพ่อที่แท้จริงกับพ่อบุญธรรมแม้ไม่ใช่พ่อที่แท้จริงหากได้เลี้ยงดูมาก็ย่อมรักหวังดีต่อลูกและทำทุกอย่างเพราะเห็นแก่ลูกมากกว่าเห็นแก่ตัว สำหรับพ่อที่แท้จริงแม้จะเคยทำตนไม่ดีมาก่อน แต่เมื่อพบความรักที่บริสุทธิ์จริงใจของลูกทำให้สำนึกและเสียสละเพื่อลูก

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแม้เป็นเพียงบทละครสั้น ๆ มีตัวละครเพียง 4 ตัว แต่สามารถดำเนินเรื่องได้ราบรื่น กระตุ้นความรู้สึกของ

ผู้อ่านให้ติดตามเรื่องต่อไปจนกระทั่งเรื่องจบลงด้วยความสุขสมหวังของตัวละคร จากบทสนทนาของตัวละครภายในเรื่องนอกจากจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของกวีแล้ว ยังปรากฏคุณค่าในด้านวรรณศิลป์ดังนี้

1. การใช้บทสนทนาที่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร กวีสามารถสร้างบทสนทนาที่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครที่กล่าวบทสนทนานั้นสถานภาพนี้ประกอบด้วยตำแหน่งทางสังคม ยศถาบรรดาศักดิ์รวมไปถึงอายุของตัวละครตัวอย่างเช่น นายลำสนทนากับอ้ายคำซึ่งมีสถานะเป็นป่าวจะใช้สรรพนามแทนตัวว่า ฉันและเรียกอ้ายคำว่า แก แต่เมื่อสนทนากับพระยาภักดินฤนาถซึ่งมีบรรดาศักดิ์และตำแหน่งทางสังคมสูงกว่าจะใช้คำว่า ผม และเรียกพระยาภักดินฤนาถว่าได้เท่า ซึ่งแสดงถึงบรรดาศักดิ์การเป็นขุนนาง อีกตัวอย่างคือเมื่อนายลำสนทนากับแม่ลออซึ่งเป็นลูกสาวจะใช้คำแทนตัวว่า ฉัน และเรียกแม่ลออว่า หล่อน เป็นต้นลักษณะเช่นนี้ทำให้บทละครสมจริงมากยิ่งขึ้น

2. การใช้บทสนทนาที่สอดคล้องกับลักษณะนิสัยและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร บทละครพูดดำเนินเรื่องผ่านบทสนทนาเป็นหลักทำให้การสื่อสารเรื่องราวรวมไปถึงลักษณะของตัวละครต้องสื่อผ่านบทสนทนานั้นโดยกวีสร้างบทสนทนาที่ช่วยสื่อถึงนิสัยและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้เป็นอย่างดี

คุณค่าด้านสังคม

บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 5 เป็นวรรณคดีที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังคมไทยรับกระแสวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาปรับใช้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกก็มีได้มุ่งสะท้อนสภาพสังคมเฉพาะด้าน แต่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับธรรมเนียมไทย นอกจากนี้ยังสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสังคมว่าไม่ว่ายุคสมัยใดสังคมย่อมมีทั้งด้านมืดและด้านสว่างคนดีและคนไม่ดีย่อมปะปนกัน สะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตความคิดความเชื่อความรู้ในสังคม ณ ช่วงเวลานั้นดังนี้

1. ธรรมเนียมการต้อนรับแขก ทุกครอบครัวในสังคมไทยย่อมได้รับการปลูกฝังจากคนรุ่นพ่อรุ่นแม่เสมอว่าเป็นธรรมเนียมไทยแท้ แต่โบราณใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับการต้อนรับแขกด้วยความเต็มใจและเลี้ยงรับรองอย่างดีที่สุดถือเป็นมารยาททางสังคมประการหนึ่งและผู้ที่ได้รับการต้อนรับย่อมประทับใจและกล่าวถึงในความมีน้ำใจของเจ้าบ้านบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกได้สะท้อนให้เห็นธรรมเนียมดังกล่าว

2. การกำหนดค่าและรูปแบบของเงินสมัยอดีตเงินตราไม่ใช่ตัวแปรสำคัญในสังคมในระบบเศรษฐกิจไทยจะใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกัน ต่อมาเมื่อสังคมมีโครงสร้างที่ซับซ้อนมีระบบเศรษฐกิจที่ชัดเจนมากขึ้นระบบเงินตราจึงเข้ามาเป็นสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกได้สะท้อนระบบเศรษฐกิจที่มีการกำหนดค่าของเงินโดยมีมาตรการแลกเปลี่ยนว่า 100 สตางค์มีค่าเท่ากับ 1 บาท 4 บาทเป็นหนึ่งตำลึง 20 ตำลึงเป็นหนึ่งชั่ง

3. ค่านิยมการนับถือบุคคลที่เพียบพร้อมทั้งรูปสมบัติและทรัพย์สมบัติ บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูกได้สะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนไทยที่นับถือบุคคลจากรูปลักษณะภายนอกโดยมิได้มองถึง คุณธรรมความดีของบุคคลผู้นั้น บุคคลใดมีความประพฤติต่างพร้อยทำให้เสียชื่อเสียงเกียรติยศไม่ว่า จะเคยเป็นคนดีหรือเป็นคนเลวมาก่อนก็ตาม เมื่อชีวิตมีมลทินก็ทำให้เป็นที่รังเกียจของสังคม ดังนั้น พระยาภักดินฤณางจึงกลัวที่จะให้แม่เจอพบกับนายล้ำซึ่งเป็นพ่อที่แท้จริง

4. แสดงให้เห็นถึงสัจธรรมของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนย่อมเห็นแก่ตัวเป็นธรรมดา แต่พ่อแม่ ย่อมเห็นแก่ลูกมากกว่าตนเอง ต้องเสียสละทุกอย่างเพื่อลูกแม้กระทั่งนายล้ำเองที่จากลูกไปตั้งแต่แม่ ลออายุได้ 2 ปียังต้องต่อสู้กับความรู้สึกเห็นแก่ตัวหรือเห็นแก่ลูกของตนเองและในที่สุดอำนาจฝ่ายสูง ก็ชนะนายล้ำยอมจากไปผจญกับความยากลำบากเพราะเห็นแก่ลูกมากกว่าจึงเป็นเรื่องที่น่ายากย่องที่ เขาเคยทำผิดแต่ก็สำนึกตัวได้

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า บทละครพูด "เห็นแก่ลูก" ถ่ายทอดคุณค่าด้านเนื้อหาเรื่อง ความรักและการเสียสละของพ่อทั้งแท้และบุญธรรม ผ่านการดำเนินเรื่องที่กระชับและลึกซึ้ง ด้าน วรรณศิลป์ใช้บทสนทนาได้เหมาะสมกับตัวละครและสถานการณ์ ส่วนด้านสังคมสะท้อนค่านิยมไทย ทั้งเรื่องธรรมเนียม การเงิน ค่านิยมภายนอก และสัจธรรมความเป็นพ่อแม่ที่เสียสละเพื่อลูกมากกว่า เห็นแก่ตัว

2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.4.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ในระยะเวลาผ่านมามีทฤษฎีการเรียนรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ นักการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจกันมากได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivist learning theory) ซึ่งมีแนวคิดที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สร้างความรู้ที่เป็นของตนเองขึ้นมาจากความรู้ที่มี อยู่เดิม หรือจากความรู้ที่รับเข้ามาใหม่ ด้วยเหตุนี้ห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ควรเป็นห้องเรียน ที่ครูเป็นผู้จัดการทุกสิ่งทุกอย่าง โดยนักเรียนเป็นฝ่ายรับ (Passive learning) แต่ต้องให้ผู้เรียนได้ลง มือปฏิบัติเอง สร้างความรู้ที่เกิดจากความเข้าใจของตนเอง และมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Active learning) รูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดจากแนวคิดนี้มีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) การเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน (Collaborative learning) การเรียนรู้โดย การค้นคว้าอย่างอิสระ (Independent investigation method) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เป็นต้น

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีการพัฒนาขึ้นครั้งแรกโดยคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Faculty of Health Sciences) ของมหาวิทยาลัยแมคมาสเตอร์ (McMaster University) ที่ประเทศ

แคนาดา ได้นำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาแพทย์ จนกระทั่งกลางปี ค.ศ. 1980 การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จึงได้ขยายออกไปสู่การสอนในสาขาอื่น ๆ ทุกวงการวิชาชีพ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ เป็นต้น และมีการนำไปใช้สอนตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มากขึ้น ตัวอย่างมหาวิทยาลัยที่นำ PBL ไปใช้ในการเรียนการสอน อาทิเช่น Harvard, New Mexico, Bowman Gray, Boston, Illinois, Southern Illinois, Michigan State, Tufts, Mercer, Southern Illinois, Stamford, Northwestern, Indiana and the University of Illinois, University of Hawaii, University of Missouri – Columbia, University of Delaware เป็นต้น มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545) และในปัจจุบันได้ขยายไปสู่ระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษามากขึ้น รังสรรค์ ทองสุกนอก (2547) อ้างอิงจาก Gordon; et al. 2001, Zhang. 2002; Illinois Mathematics and Science Academy (IMSA). 1999)

2.4.2 ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

รัชพล แคล้วคลาด (2564) ได้กล่าวว่า การจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง เป็นบริบทของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขากลุ่มสาระที่ตนศึกษาด้วยการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักฐาน จึงเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก ถ้ามองในเชิงยุทธศาสตร์การสอน การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดแบบวิจารณ์ญาณ การคิดสร้างสรรค์ นักการศึกษาจึงสามารถนำ PBL ไปใช้เป็นกรอบงาน เพื่อสร้างเป็นโมเดลรายกลุ่มสาระ โปรแกรม หรือหลักสูตรได้

สหพงศ์ จันศิริ (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เน้นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการสำรวจค้นคว้า และการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนอาจพบการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นทั้งยุทธวิธีการเรียน การจัดการเรียนรู้และเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรซึ่งมีลักษณะเน้นให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ครูจะเป็นเพียงผู้คอยให้คำแนะนำและออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและสำรวจหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะมีปัญหาเป็นแกนกลางมีบทบาทในการเตรียมประสบการณ์จริงที่ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้สนับสนุนให้สร้างความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงเข้าด้วยกันในขณะที่เรียนรู้ นักเรียนจะถูกทำให้เป็นนักแก้ปัญหาและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองได้ ในกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ครูจะเป็นผู้ร่วมแก้ปัญหาที่มีหน้าที่สร้างความสนใจสร้างความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

วารสารณ์ ไทยมิตร (2560) ได้กล่าวว่า การจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยครูอาจนำนักเรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือครูอาจจัดสภาพการณ์ให้นักเรียนเผชิญปัญหาหรือฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหา ร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจนได้เห็นทางเลือก และวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา รวมทั้งช่วยให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้เกิดทักษะกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ

Barell (1998) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการของการสำรวจ เพื่อจะตอบคำถามสิ่งที่ยากรู้หรืออยากเห็น ข้อสงสัยและความไม่มั่นใจ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ ธรรมชาติ ในชีวิตจริงที่มีความซับซ้อน ปัญหาที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้จะเป็นปัญหาที่ไม่ชัดเจนมีความยากหรือ มีข้อสงสัยมาก มีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย

Torp and Sage (1998) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เน้นการจัดการ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการสำรวจ ค้นคว้า และการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับ ชีวิตประจำวันซึ่งนักเรียนอาจพบเจอการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นเป็นทางยุทธวิธีการเรียนการสอนและใช้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตร ซึ่งมีลักษณะดึงดูดนักเรียนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ครูจะเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำและออกแบบสภาพแวดล้อม การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น ฐานส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและสำรวจหลักสูตรที่สร้างขึ้น จะมีปัญหาชั้นแกนกลาง มีบทบาทในการ เตรียมประสบการณ์จริงที่ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สนับสนุนให้สร้างความรู้ ด้วยตนเอง และบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่เรียนรู้หนึ่งจากชีวิตจริงเข้าด้วยกัน ในขณะที่เรียนรู้ นักเรียนจะถูกทำให้เป็นนักแก้ปัญหา และพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ที่เรียนรู้โดยชี้แนะตนเองได้ในกระบวนการเรียนรู้ ด้วยวิธีนี้ครูจะเป็นผู้ร่วมในการแก้ปัญหาหน้าที่ในการสร้างความสนใจความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ให้กับนักเรียน เป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาจริงหรือสถานการณ์จำลองที่ ซับซ้อน ซึ่งไม่มีคำตอบตายตัว เพื่อกระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถาม ค้นคว้า วิเคราะห์ และแก้ปัญหา โดย มีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การเรียนรู้แบบ นี้ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกัน ความใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับชีวิตจริงและสร้างความรู้ใหม่จากประสบการณ์

2.4.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ทิศนา ขัมมณี (2550) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่าเป็นการ จัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือผู้สอนอาจจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญ

ปัญหา และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิด ความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา นั้น รวมทั้งให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะ กระบวนการการคิด และกระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กล่าวถึง ลักษณะการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

1. ต้องมีสถานการณ์ที่เป็นปัญหา และเริ่มต้นการจัดกระบวนการการเรียนรู้ด้วยการใช้ ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้
2. ปัญหาที่นำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ในชีวิตจริง ของผู้เรียนหรือมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นจริง
3. ผู้เรียนเรียนรู้โดยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) ค้นหาและแสวงหา ความรู้ คำตอบด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง บริหารเวลาเอง คัดเลือกวิธีการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
4. ผู้เรียนเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย เพื่อประโยชน์ในการค้นหาความรู้ ข้อมูลร่วมกัน เป็นการ พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุและผล ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการรับส่งข้อมูล เรียนรู้เกี่ยวกับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และฝึกการจัดระบบตนเองเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงาน ร่วมกันเป็นทีม ความรู้จากคำตอบที่ได้มีหลากหลายองค์ความรู้จะผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เรียน มีการ สังเคราะห์และตัดสินใจร่วมกัน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนี้ นอกจากจัดการเรียนรู้เป็น กลุ่มแล้วยังสามารถจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ แต่อาจทำให้ผู้เรียนขาดการทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. การเรียนรู้มีลักษณะบูรณาการความรู้ และบูรณาการทักษะกระบวนการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และคำตอบที่กระจ่างชัด
6. ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้จะได้มาภายหลังจากการผ่านกระบวนการเรียนรู้โดย ใช้ปัญหาเป็นฐานแล้วเท่านั้น
7. การประเมินผลเป็นการประเมินผลจากสภาพจริง โดยพิจารณาจากการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าของผู้เรียน

กุลยา ตันตติลาชีวะ (2548) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่า ลักษณะเฉพาะตัวของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ประเด็นปัญหาสำหรับการเรียนรู้ ปัญหาคือหัวใจสำคัญของการสอนโดยให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ลักษณะของปัญหาที่นำมาเรียนจะเป็นปัญหาที่พบบ่อย มีกระบวนการ การเข้าถึงปัญหาที่ซับซ้อน สามารถกระตุ้นให้เกิดคำถามได้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและสาระที่ต้อง เรียนตามหลักสูตรที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประเด็นปัญหาสำหรับการเรียนรู้มีหลากหลาย ต้อง

อาศัยการค้นคว้าหาคำตอบในแง่มุมต่าง ๆ ต้องใช้พื้นฐานความรู้อย่างกว้างขวาง สามารถสร้างมโนทัศน์ (Concept) ที่สำคัญ ๆ ได้ ข้อประเด็นปัญหาสำหรับผู้เรียนรู้ คือ ต้องเป็นปัญหาที่ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร และระดับชั้นปีของผู้เรียน วิธีการนำเสนอประเด็นปัญหาอาจเป็นกรณีศึกษา การเล่าเรื่อง หรือการสร้างสถานการณ์จำลองอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

2. สื่อการเรียน ในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุดและถูกต้องที่สุด จึงจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องมีสื่อที่สมบูรณ์ที่สุดอย่างน้อยต้องมีตำราศึกษาค้นคว้า สถิติ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หากเป็นไปได้ต้องมีสื่อ โสตทัศนและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าได้อย่างอิสระ นอกจากนี้บุคคลและสถานที่ยังเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถเลือกใช้ได้ ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นผู้ชี้แนะ (Guide) หรือจัดทำเอกสารที่ผู้เรียนสามารถสืบค้น มีแหล่งเรียนรู้ เช่น บุคคล สถานที่ ถ้าแหล่งเรียนรู้เป็นชุมชน หรือสถานที่ต้องมีคำชี้แนะบรรยากาศและวิธีการเข้าถึงด้วย

3. ความรับผิดชอบของผู้เรียน ผู้เรียนต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง และพึงความตั้งใจของตนเองในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบและข้อความรู้ที่ต้องการ ผู้เรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการอภิปราย เพื่อค้นประเด็นความรู้และคำตอบในการแก้ปัญหา ผู้เรียนต้องมุ่งมั่นและซื่อสัตย์ในการค้นคว้าด้วยตนเองอย่างเคร่งครัด การเรียนจึงจะมีประสิทธิภาพ

4. บทบาทของผู้สอน ผู้สอนทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้ไปเป็นไปตามจุดประสงค์ โดยทำหน้าที่ 3 ประการ คือ

4.1 อำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งจำเป็นต่าง ๆ ในการศึกษา ค้นคว้าที่ผู้เรียนต้องการใช้เพื่อศึกษาค้นคว้า

4.2 ให้คำแนะนำเมื่อจำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง อาจต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียนบ้างในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถสืบค้นได้เอง

4.3 เป็นผู้ประเมินสมรรถนะของผู้เรียนขณะเรียนเป็นระยะ ๆ ภูมิใจให้ผู้เรียนเกิดแนวทางในการศึกษาและคิดค้นโดยการอภิปราย ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเสริมและสรุปประเด็นในการเรียนแต่ละครั้ง

พรรณิ บุญประกอบ และคณะ (2548) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ว่า

1. ใช้ปัญหาโลกความจริง (real world problems) ปัญหาสอดคล้องและเป็นปริบท เป็นกระบวนการที่ต่อสู้กับปัญหาแท้จริงที่นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาและทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ (Critical thinking skills)

2. ความน่าเชื่อถือในปัญหาที่ขับเคลื่อนหลักสูตร ปัญหาใหม่ใช้แบบทดสอบทักษะ แต่ช่วยในการพัฒนาทักษะ

3. ปัญหาที่มีโครงสร้างที่ไม่ชัดเจนแท้จริง (truly ill-structured) มิได้มีคำตอบเดียว ข้อมูลใหม่ที่มีการรวบรวมในกระบวนการทำซ้ำ/การรับรู้ปัญหา/การแก้ไขปัญหา/การเปลี่ยนแปลง

มัลทรา ธรรมบุศย์ (2545) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

- ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างแท้จริง (Student-centered learning)
- การเรียนรู้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียนที่มีขนาดเล็ก
- ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (Guide)
- ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
- ปัญหาที่นำมาใช้มีลักษณะคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ปัญหาหนึ่งปัญหาอาจมีคำตอบได้

หลายคำตอบหรือแก้ไขปัญหาก็ได้หลายทาง (lulled-structure Problem)

- ผู้เรียนเป็นคนแก้ปัญหาโดยการแสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (Self-directed learning)
- ประเมินผลจากสถานการณ์จริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ (Authentic assessment)

การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) ไม่ใช่การสอนแบบแก้ปัญหา (Problem solving method) เพราะการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์โดยตรงของผู้เรียนต้องมาก่อน โดยปัญหาจะเป็นตัวกระตุ้นหรือนำทางให้ผู้เรียนต้องไปแสวงหาความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง เพื่อจะได้ค้นพบคำตอบของปัญหานั้น กระบวนการหาความรู้ด้วยตนเองนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแก้ปัญหา

Torp and Sage (1998) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

- ดึงดูดความสนใจของนักเรียน เหมือนพวกเขาได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
- รวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายจากการเรียนรู้ของนักเรียนในทิศทางที่เกี่ยวกับการเชื่อมโยงกัน
- สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้โดยครูรวบรวมความคิดของนักเรียน และแนะนำให้นักเรียนตั้งคำถาม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

Illinois Mathematics and Science and Academy (2001) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ดังนี้

1. ในการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น ปัญหาที่มีแนวทางในการหาคำตอบหลากหลาย (ill-structured problem) จะถูกนำเสนอเป็นอันดับแรกและจัดเป็นศูนย์กลางของเนื้อหาสาระ และบริบทของการเรียนรู้

2. ปัญหาที่เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้

2.1 โครงสร้างที่มีลักษณะที่สามารถหาแนวทางในการหาคำตอบได้หลากหลาย (ill-structured) เป็นลักษณะปัญหาตามแบบธรรมชาติทั่วไป

2.2 สถานการณ์จะมีลักษณะที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่ตายตัว (messy)

2.3 มีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอเมื่อมีข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มเข้ามา

2.4 ไม่สามารถแก้ปัญหาดังง่าย ๆ หรือรูปแบบการแก้ปัญหามาไม่แน่นอน

2.5 ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเสมอไป

3. การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในชั้นเรียนนั้น นักเรียนจะถูกจัดให้มีบทบาทเป็นนักแก้ปัญหา ครูถูกจัดให้มีบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ (tutors and coaches)

4. ในกระบวนการสอนและการเรียน จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ แต่ความรู้ที่นักเรียนแต่ละคนจะต้องสร้างขึ้นด้วยตนเอง การคิดต้องเต็มไปด้วยความชัดเจนมีความหมาย

5. การประเมินการเรียนรู้จะประเมินตามสภาพจริงโดยดูที่ปัญหา และกระบวนการแก้ปัญหา

Gijselaers (1996) ได้กล่าวถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการสร้างไม่ใช่กระบวนการรับการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการสร้างความรู้ เชื่อมโยงกับเครือข่ายโน้ตทัศน์ที่มีความหมาย การเกิดการเรียนรู้และข้อมูลใหม่มีอยู่แล้วในเครือข่าย ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนจะอย่างไรกับข้อมูลเหล่านั้น ข้อมูลใหม่เกิดขึ้นได้จากการระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่ และเคยใช้ความรู้ นั้น ๆ ในการแก้ปัญหานั้นคือ ความรู้เดิมจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งใหม่

2. การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่รู้ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ (Knowing About Knowing Affects Learning) การเรียนรู้จะแกร่งกล้าเมื่อนักเรียนมีทักษะในการกำกับตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบของทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ นั่นคือ มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ว่าจะทำอะไร สามารถเลือกยุทธวิธีว่าจะทำอย่างไร และมีการประเมินผลว่าบรรลุจุดหมายหรือไม่ ซึ่งเป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง การที่จะประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหานั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ที่อยู่ในตัวเพียงอย่างเดียว แต่จะขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้วิธีการในการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จบรรลุตามจุดหมายที่วางไว้

3. ปัจจัยทางสังคมและองค์ประกอบแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่เป็นตัวนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในความรู้ และสามารถนำไปใช้เป็นกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายที่ต้องการในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป รูปแบบการเรียนที่เป็นไปตามสภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนได้ประสบกับปัญหาจริง หรือการได้ปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เกี่ยวกับการรู้คิดไปใช้ในการแก้ปัญหา และปัจจัยทางสังคมนั้นก็ยังมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของ

แต่ละบุคคล นั่นคือการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดทางเลือกหลากหลายที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา

จากการศึกษาสรุปได้ว่าลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือการเรียนรู้ที่เริ่มจากปัญหาจริงหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง ให้นักเรียนช่วยกันคิด วิเคราะห์ หาข้อมูล และลงมือแก้ปัญหาด้วยตัวเอง โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ วิธีนี้ช่วยให้นักเรียนคิดเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างมีเป้าหมาย

2.4.4 ลักษณะของปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ทิศนา ขัมมณี (2550) ได้กล่าวถึง ลักษณะของปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่า ปัญหาสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดภาวะงุนงงสงสัยและความต้องการที่จะแสวงหาความรู้ เพื่อขจัดความสงสัยดังกล่าว การให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาจริงหรือสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ และร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหา นั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ อันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กล่าวถึง ลักษณะของปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สิ่งสำคัญที่สุดคือ ปัญหาหรือสถานการณ์ที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ลักษณะที่สำคัญของปัญหามุ่งดังนี้

1. เกิดขึ้นในชีวิตจริงและเกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน หรือผู้เรียนอาจมีโอกาสเผชิญกับปัญหานั้น
2. เป็นปัญหาที่พบบ่อย มีความสำคัญ มีข้อมูลประกอบสำหรับการค้นคว้า
3. เป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบชัดเจนตายตัว เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนคลุมเครือ หรือผู้เรียนเกิดความสงสัย
4. ปัญหาที่เป็นประเด็นขัดแย้ง ข้อถกเถียงในสังคมยังไม่มีข้อยุติ
5. เป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจ เป็นสิ่งที่อยากรู้ แต่ไม่รู้
6. ปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน เสียหาย เกิดโทษภัยและเป็นสิ่งไม่ดี หากใช้ข้อมูลโดยลำพังคนเดียวอาจทำให้ตอบปัญหาผิดพลาด
7. เป็นปัญหาที่มีการยอมรับว่าจริง ถูกต้อง แต่ผู้เรียนไม่เชื่อว่าจริง ไม่สอดคล้องกับความคิดของผู้เรียน
8. ปัญหาที่มีคำตอบหรือมีแนวทางในการแสวงหาคำตอบหลายทาง ครอบคลุมการเรียนรู้ที่กว้างขวางหลากหลายเนื้อหา
9. เป็นปัญหาที่มีความยากความง่ายเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

10. เป็นปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที ต้องการการสำรวจค้นคว้าและ รวบรวม ข้อมูล หรือทดลองดูก่อนจึงจะได้คำตอบ ไม่สามารถที่จะคาดเดาหรือทำนายได้ง่าย ๆ ว่าต้องใช้ความรู้ อะไร ยุทธวิธีในการสืบเสาะหาความรู้จะเป็นอย่างไรหรือคำตอบ หรือผลของความรู้เป็นอย่างไร

11. เป็นปัญหาส่งเสริมความรู้ด้านเนื้อหาทักษะ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา Illinois Mathematics and Science and Academy (2001) ได้กล่าวถึง ลักษณะของปัญหา ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่ามีลักษณะดังนี้

1. โครงสร้างที่มีลักษณะที่สามารถหาแนวทางในการหาคำตอบได้หลากหลาย (ill structured) เป็นลักษณะปัญหาตามแบบธรรมชาติทั่วไป
2. สถานการณ์จะมีลักษณะที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่ตายตัว (messy)
3. มีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอเมื่อมีข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มเข้ามา
4. ไม่สามารถแก้ปัญหได้ง่าย ๆ หรือรูปแบบการแก้ปัญหามิแน่นอน
5. ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเสมอไป

Torp and Sage (1998) ได้กล่าวถึง ลักษณะของปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐานว่ามีลักษณะดังนี้

1. จะต้องมีความคลุมเครือ
2. จะมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีข้อมูลใหม่มาสนับสนุน
3. ไม่สามารถแก้ไขได้โดยง่ายหรือไม่ได้ใช้สูตรตายตัวในการหาคำตอบ

สรุปได้ว่าลักษณะของปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ต้องเป็นปัญหาที่ ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ซึ่งมีลักษณะปัญหาที่สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. คลุมเครือ ไม่ชัดเจน ไม่มีคำตอบแน่นอน
2. เปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีข้อมูลใหม่
3. แก้ไขได้หลายวิธี ไม่มีสูตรตายตัว
4. เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและประสบการณ์ของผู้เรียน
5. กระตุ้นความสงสัย อยากรู้ อยากค้นหา
6. มีความซับซ้อน ต้องใช้ความรู้และทักษะหลายด้าน
7. เหมาะกับระดับผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

2.4.5 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่ปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียนได้และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ด้วยวิธีที่หลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนร่วมมือกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพียงพอกับการตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบสมมติฐานและแก้ปัญหา ถ้าไม่เพียงพอกลุ่มจะต้องกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม แผนการเรียนรู้ และแหล่งข้อมูลแล้วดำเนินการศึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ก่อน

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตัวเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกันประเมินผลงาน

รังสรรค์ ทองสุกนอก (2547) ได้สรุปขั้นตอนการเรียนรู้ขั้นใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการจัดกลุ่ม อันดับแรกสมาชิกในกลุ่มทำความคุ้นเคยกัน สมาชิกในกลุ่มแนะนำตนเอง บอกถึงความสามารถที่มีความสนใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีประโยชน์ต่อกลุ่ม แล้วกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มต้องมีประธาน รองประธาน และเลขานุการ ที่คอยจดบันทึกกิจกรรมภายในกลุ่ม ในขั้นนี้จะเป็นขั้นเริ่มต้นของการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของนักเรียนด้วย ซึ่งการประเมินผลจะดำเนินไปพร้อมกับทุกขั้นตอนของการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเชื่อมโยงปัญหาและระบุปัญหา ขั้นนี้ครูจะเสนอสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่จะใช้ในการกระตุ้นการเรียนรู้ ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนที่จะเจอปัญหา เมื่อครูเสนอปัญหาให้แล้ว สมาชิกในกลุ่มจะต้องเสนอแนวคิดต่อปัญหาในแง่ของแนวทางที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหาและกำหนดข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในปัญหา หากในกลุ่มมีผู้ที่มีประสบการณ์สัมพันธ์กับปัญหานั้น ต้องเสนอให้กลุ่มได้รับทราบ จากนั้นช่วยกันระบุตัวปัญหาย่อยและให้คำอธิบายของปัญหาย่อยทั้งหมด โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความเข้าใจต่อ

ปัญหาย่อยที่ถูกต้องตรงกัน การระบุปัญหาย่อยจะต้องระบุเป็นข้อ ๆ ที่สามารถมองเห็นแนวทางของการแก้ปัญหาย่อยนั้นได้อย่างชัดเจน ในปัญหาเริ่มต้นหนึ่งปัญหาที่ครูเสนอให้ อาจมีปัญหาย่อยออกมาอีกก็ได้ ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ปัญหาหรือมีความไม่เข้าใจอะไรตรงไหนของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการสร้างสมมติฐาน เมื่อระบุปัญหาแล้ว นักเรียนในกลุ่มก็จะร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาย่อยแต่ละข้อและตั้งสมมติฐานให้สอดคล้องกับปัญหาย่อย ๆ นั้น สมมติฐานที่ตั้งมีลักษณะที่เป็นคำตอบของปัญหาย่อย ๆ ที่ตั้งอยู่บนเหตุผลและความรู้สึกที่มีอยู่ก่อน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นเตรียมการ การศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. กำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม เป็นการกำหนดว่าจะต้องค้นคว้าหาอะไรเพื่อที่จะสามารถนำสิ่งนั้นมาตรวจสอบสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เป็นการวางเป้าหมายของการเรียนรู้
2. สร้างแผนการเรียนรู้ เป็นกลวิธีที่ใช้ในการศึกษาสิ่งเรียนรู้เพิ่มเติม
3. กำหนดแหล่งข้อมูลที่สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการศึกษาค้นคว้า เมื่อเตรียมการการศึกษาค้นคว้าแล้ว สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมจากภายนอกกลุ่ม โดยสามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งการศึกษาค้นคว้าจะทำเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลก็ได้ ในการศึกษาค้นคว้าสมาชิกในกลุ่มจะต้องศึกษาอย่างละเอียดให้เข้าใจ สามารถอธิบายให้สมาชิกคนอื่นเข้าใจได้ โดยเลขานุการจดบันทึกสิ่งที่ศึกษาค้นคว้านั้นไว้ด้วย

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นการสังเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ในการตรวจสอบสมมติฐานในขั้นนี้ นักเรียนจะสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามานั้นว่าเพียงพอกับการตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ แล้วนำข้อมูลที่ไปตรวจสอบสมมติฐานและแก้ปัญหา ถ้าไม่เพียงพอกลุ่มจะต้องกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม แผนการเรียนรู้ และแหล่งข้อมูลแล้วดำเนินการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ก่อน

ขั้นตอนที่ 7 ขั้นการสะท้อนผลการเรียนรู้ ในขั้นตอนนี้จะประกอบด้วยการเล่นผลงานหรือผลการแก้ปัญหา โดยจะเสนอแผนงานของกลุ่มทั้งหมดตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 6 ในขั้นนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนในชั้นเรียนประเมินผลงานของกลุ่มอื่น ๆ ด้วย ในขั้นนี้ครูและนักเรียนจะช่วยกันสรุปข้อมูลหรือความรู้ที่แต่ละกลุ่มได้ศึกษาค้นคว้าอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 8 ขั้นสรุป ในขั้นนี้จะสรุปผลของการประเมินผลทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะทางการเรียนและด้านทักษะทางสังคม การประเมินผลของครูและการประเมินผลของนักเรียนทั้ง 3 ด้านดังกล่าว โดยที่นักเรียนและครูจะประเมินผลไปพร้อมกับการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน

ETE Team (2005) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

1. อ่านและวิเคราะห์ภาพปัญหา (Read and analysis he problem scenario) ตรวจสอบความเข้าใจโดยอภิปรายในกลุ่ม, ค้นหาองค์ประกอบหลักในสถานการณ์ที่ต้องแก้ปัญหาจริงนี้, กลุ่มจะต้องค้นหาข้อมูลที่จำเป็นอย่างกระฉับกระเฉงเพื่อแก้ปัญหา
2. ลงรายการสิ่งที่ต้องเรียนรู้ (List what is known) เขียนทุกสิ่งที่คุณรู้เกี่ยวกับสถานการณ์นี้, เริ่มด้วยข้อมูลที่มีอยู่ในสถานการณ์, เพิ่มเติมความรู้ที่สมาชิกกลุ่มนำมา (หรือสิ่งที่เพื่อน คิดว่ารู้อะไรแต่ไม่แน่ใจ)
3. พัฒนาข้อความปัญหา (Develop a problem statement) ข้อความปัญหาควรจะมาจากการวิเคราะห์สิ่งที่คุณรู้, เพียง 1-2 ประโยคก็ควรจะบอกได้ว่าสิ่งใดคือปัญหาที่กลุ่มกำลังแก้ไข/ค้นหา
4. ลงรายการสิ่งที่ต้องการจำเป็น (List what is needed) เตรียมรายการคำถามที่คิดว่าจะเป็นคำตอบเพื่อแก้ไขปัญหา, จงบันทึกรายการที่สองชื่อว่า “สิ่งใดบ้างที่เราจำเป็นต้องรู้” คำถามสองสามแบบอาจเหมาะสม บางคำถามอาจกล่าวถึงถึงโน้ตส์ (Concepts) หรือหลักการ (Principles) ที่จำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อที่จะกล่าวถึงสถานการณ์ บางคำถามอาจเป็นการต้องการข้อมูลเพิ่มเติมอีก คำถามเหล่านี้จะขึ้นำการค้นคว้าที่อาจค้นหาจากออนไลน์
5. ลงรายการปฏิบัติที่เป็นไปได้ (List possible actions) ลงรายการเสนอแนะการแก้ปัญหาหรือสมมติฐานใต้หัวข้อที่ว่า “เราควรจะทำอะไร” จงลงรายการการปฏิบัติที่จะกระทำ เช่น การถามผู้เชี่ยวชาญหาข้อมูลจากออนไลน์ หรือการไปที่ห้องสมุด
6. วิเคราะห์ข้อมูล (Analyze information) วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมา, อาจจะต้องปรับข้อความปัญหาใหม่ หรืออาจแจกแจงข้อความปัญหานั้นอีกครั้ง, กลุ่มจะตั้งสมมติฐานและทดสอบสมมติฐานเพื่ออธิบายปัญหา, บางปัญหาอาจไม่ต้องใช้สมมติฐาน แต่อาจใช้แก้ปัญหาเชิงเสนอแนะ หรือความเห็นเสนอแนะก็เหมาะสม (โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่สืบค้นมา)
7. นำเสนอข้อค้นพบ (Present-Findings) เตรียมการรายงานที่ได้ทำเป็นข้อเสนอแนะ การทำนาย การอ้างอิง หรือการแก้ไขปัญหานั้นที่เหมาะสม โดยใช้ข้อมูล และภูมิหลังของคุณ, จงเตรียมการที่จะสนับสนุนข้อเสนอแนะของคุณ

ศูนย์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Center for Problem-Based Learning) ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ (Illinois University) สหรัฐอเมริกา (1998) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้เผชิญกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งการเตรียมความพร้อมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ความสนใจ ภูมิหลังของผู้เรียนในการเตรียมความพร้อมนี้จะให้ผู้เรียนได้อภิปรายเกี่ยวเนื่องถึงเรื่องที่จะสอนอย่างกว้าง ๆ ซึ่งจะต้องตระหนักว่าการเตรียมความพร้อมนี้ไม่ใช่การสอนเนื้อหา

เพราะการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานต่างจากการเรียนรู้แบบอื่นตรงที่ความรู้หรือทักษะที่ผู้เรียนได้รับจะเป็นผลมาจากการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นพบปัญหา ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายสนับสนุนให้ผู้เรียนกำหนดบทบาทของตนในการแก้ปัญหาและกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการที่จะแก้ปัญหา ซึ่งครูอาจจะใช้คำถามในการกระตุ้นให้นักเรียนได้อภิปรายและเสนอความคิดเห็นต่อปัญหา เมื่อมองเห็นถึงความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ขั้นนิยามว่า เรารู้อะไร (What We Know) เราจำเป็นต้องรู้อะไร (What We Need to Know) และแนวคิดของเรา (Our Ideas) ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาสิ่งที่ตนรู้ อะไรที่จะเป็นต้องรู้ และแนวคิดอะไรที่ได้จากสถานการณ์ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พิจารณาถึงความรู้ที่ตนเองมีที่เกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาและเตรียมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปแก้ปัญหา ในขั้นนี้ผู้เรียนจะทำความเข้าใจปัญหาและพร้อมที่สำรวจ ค้นคว้าหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา ครูจะให้นักเรียนได้กำหนดสิ่งที่ตนรู้จากสถานการณ์ปัญหา สิ่งที่จะต้องเรียนรู้อื่นเพิ่มเติมที่จะมาส่งเสริมให้สามารถแก้ปัญหาได้ ซึ่งจะระบุแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าและแนวคิดในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 ขั้นกำหนดปัญหา จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนกำหนดปัญหาที่แท้จริงจากสถานการณ์ที่ได้เผชิญ และกำหนดเงื่อนไขที่ขัดแย้งกับเงื่อนไขที่ปรากฏในสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้ ซึ่งจะช่วยให้ได้คำตอบของปัญหาที่ดี

ขั้นที่ 5 ขั้นการค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และเสนอข้อมูล ผู้เรียนจะช่วยกันค้นคว้าข้อมูลที่จำเป็นต้องรู้จากแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาเสนอต่อกลุ่มให้เข้าใจตรงกัน จุดมุ่งหมายในขั้นนี้ ประการแรกเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนวางแผนและดำเนินการรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเสนอข้อมูลนั้นต่อกลุ่ม ประการที่สองเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจว่าข้อมูลใหม่ที่ค้นคว้ามามีทำให้เข้าใจปัญหาอย่างไร และจะประเมินข้อมูลใหม่เหล่านั้นว่าสามารถช่วยเหลือให้เข้าใจปัญหาได้อย่างไรด้วย ประการที่สามเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการสื่อสารและการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งช่วยให้การแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 6 ขั้นการหาคำตอบที่เป็นไปได้ จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ค้นคว้ากับปัญหาที่กำหนดไว้แล้วแก้ปัญหามูลฐานข้อมูลที่ค้นคว้ามานี้ เนื่องจากปัญหาที่ใช้ในการเรียนรู้สามารถหาคำตอบได้หลายคำตอบ ดังนั้นในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องค้นหาคำตอบที่สามารถเป็นไปได้ให้มากที่สุด

ขั้นที่ 7 ขั้นการประเมินค่าของคำตอบ จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนทำการประเมินค่าสิ่งที่มาช่วยในการแก้ปัญหา (ข้อมูลที่ค้นคว้ามานี้) และผลของคำตอบที่ได้ในแต่ละปัญหาว่าทำให้เรารู้อะไร ซึ่งนักเรียนจะแสดงผลและร่วมกันอภิปรายในกลุ่มโดยใช้ข้อมูลที่ค้นคว้ามานี้เป็นพื้นฐาน

ขั้นที่ 8 ขั้นการแสดงคำตอบและการประเมินผลงาน ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเชื่อมโยงและแสดงถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้ความรู้มาอย่างไร และทำไมความรู้นั้นถึงสำคัญ ในขั้นนี้นักเรียนจะเสนอผลงานออกมาที่แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนได้คำตอบของปัญหา ซึ่งเป็นการประเมินผลงานของตนเองและกลุ่มไปด้วย

ขั้นที่ 9 ขั้นตรวจสอบปัญหาเพื่อขยายการเรียนรู้ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ต่อไป นักเรียนจะพิจารณาจากปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่ามีประเด็นอะไรที่ตนสนใจอยากเรียนรู้อีก เพราะในขณะดำเนินการเรียนรู้ นักเรียนอาจจะมีสิ่งที่อยากรู้ นอกจากที่ครูจัดเตรียมได้ให้

จากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 9 การดำเนินการเรียนรู้จะดำเนินเป็นวงจร หากขั้นใดมีข้อสงสัยก็ย้อนกลับไปยังขั้นก่อนหน้านั้น และเมื่อจบการเรียนรู้ปัญหาหนึ่ง ๆ แล้วจะกำหนดปัญหาใหม่และในแต่ละขั้นจะประกอบไปด้วยการประเมินการเรียนรู้ด้วย

Delisle (1997) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงไปสู่ปัญหา (Connecting with the problem) ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนควรจะรู้สึกว่ปัญหามีความสำคัญ น่าสนใจและคุ้มค่าต่อเวลาของพวกเขา ครูผู้สอนเลือกปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น ประสบการณ์ส่วนตัว ประสบการณ์จากครอบครัวหรือจากเพื่อน จากโทรทัศน์ หรือดนตรีที่นักเรียนสนใจ การเชื่อมโยงนี้อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการการอ่าน หรือจากการอภิปรายนำเสนอหัวข้อ

ขั้นที่ 2 จัดโครงสร้าง (Setting up the structure) ในขั้นนี้ครูผู้สอนต้องแน่ใจว่านักเรียนสามารถเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาได้แล้ว ในขั้นจัดโครงสร้างนี้เป็นการสร้างโครงสร้างสำหรับการทำงานผ่านปัญหา ซึ่งจะมีการจัดขอบเขตของงานเพื่อที่จะนำไปสู่คำตอบ และถือเป็นหัวใจของกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงวิธีการคิดโดยใช้สถานการณ์และแนวทางการนำไปสู่คำตอบ โดยครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อจัดโครงสร้างของการทำงานโดยครูผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้แนะนำเพื่อกำหนดโครงสร้างของการศึกษาอันประกอบด้วย

1. แนวคิด/แนวทางในการแก้ปัญหา (Ideas)
2. ข้อเท็จจริง (Facts)
3. ประเด็นที่ต้องศึกษาค้นคว้า (Learning issues)
4. แผนการดำเนินงาน (Action plan)

ขั้นที่ 3 เข้าไปสู่ปัญหา (Visiting the problem) ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะใช้กระบวนการกลุ่มในการร่วมกันสำรวจปัญหาและร่วมกันอภิปรายเพื่อเติมลงไปในตารางโครงสร้างของการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในขั้นที่ 2 หลังจากที่ผู้เรียนได้ใส่ข้อมูลจนครบจะเห็นว่าสิ่งที่ผู้เรียนรวบรวมมาเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามต่าง ๆ ของพวกเขา และข้อมูลที่เติมในสองช่องสุดท้ายจะเป็นแนวทางหรือ

แผนการที่จะนำไปสู่รูปแบบการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระแล้วนำความรู้ที่ได้มาเสนอต่อกลุ่มจนกระทั่งได้ข้อมูลเพียงพอสำหรับการแก้ปัญหา ครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่คอยแนะนำแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจช่วยเหลือนักเรียนได้ แต่ครูต้องไม่ให้คำตอบกับนักเรียน และหลังจากที่ผู้เรียนทำการศึกษาค้นคว้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนและผู้เรียนก็จะร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียนอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 กลับเข้าสู่ปัญหาอีกครั้ง (Revisiting the problem) หลังจากที่ผู้เรียนทำการศึกษาค้นคว้าเสร็จแล้ว จะมีการอภิปรายในชั้นเรียนและมีการกลับเข้าสู่ปัญหาอีกครั้ง โดยสิ่งแรกที่ครูผู้สอนต้องทำคือ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มรายงานการศึกษาค้นคว้าของพวกเขา และขณะที่แต่ละกลุ่มรายงานครูผู้สอนก็จะทำการประเมินแหล่งข้อมูลที่ผู้เรียนใช้ เวลาที่ใช้ และผลลัพธ์ทั้งหมดจากแผนการดำเนินงานของผู้เรียน ในขั้นตอนนี้แต่ละกลุ่มจะร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่ได้มานั้นเพียงพอที่จะแก้ปัญหาหรือไม่ ถ้าความรู้ที่ได้มานั้นไม่เพียงพอก็จะมีกำหนดประเด็นที่ต้องศึกษาค้นคว้า และแผนการดำเนินงานอีกครั้งในขั้นตอนนี้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้นำหนักของหลักฐานและเปรียบเทียบแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจ เพราะว่าผู้เรียน จะต้องอธิบายและหาข้อมูลสนับสนุนแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเองด้วยข้อเท็จจริงที่จะทำให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ มีความเชื่อถือ อีกทั้งผู้เรียนยังได้พัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการพูดซึ่งทำให้เกิดความเชื่อถือ

ขั้นที่ 5 การผลิตผลงาน หรือการแสดงความสามารถ (Producing a product or performance) ในขั้นนี้จะนำความรู้ที่ได้มาจากการดำเนินงานตามแผนเพื่อผลิตผลงานหรือสรุปคำตอบของปัญหา และมีการนำเสนอในชั้นเรียน

ขั้นที่ 6 การประเมินกระบวนการและปัญหา (Evaluating performance and the problem) ในขั้นตอนของการประเมินนี้ ทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการประเมิน ทั้งการประเมินทักษะการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การทำงานร่วมกันภายในกลุ่มและการประเมินปัญหาที่นำมาใช้ด้วย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) เป็นขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้หรืออยากเรียนได้และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ด้วยวิธีที่หลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียน ร่วมมือกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพียงพอกับการ ตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบสมมติฐานและแก้ปัญหา ถ้าไม่ เพียงพอกลุ่มจะต้องกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม แผนการเรียนรู้ และแหล่งข้อมูลแล้วดำเนินการ ศึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ก่อน

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตัวเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบ แนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และ นำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกัน ประเมินผลงาน

2.5 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากถือได้ว่าเป็นหัวใจในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ เพราะเราจะทราบได้ว่านักเรียนมีความรู้มากหรือน้อย และมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดนั้น ก็ สามารถทราบได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั่นเอง ซึ่งได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

วิภา วงศ์อำมวตย์ (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือกระบวนการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ซึ่งสามารถวัดได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

ธิดารัตน์ ศักดิ์สุจริต (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ ได้จากการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ศึกษา หรือได้รับการ อบรมมาแล้วผลของการเรียนการสอนหรือความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้และ ทักษะที่เกิดจากการได้รับ การฝึกอบรมในเรื่องนั้นมาแล้วโดยให้ผลรวมของคะแนนแทนความสามารถ ทางการเรียน ของผู้เรียน

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดระดับความสามารถว่ามีความรู้ความสามารถและ ทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนไปมากน้อยเพียงใด

กำธร จรุงเลิศกิจจา (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้หรือทักษะซึ่งเกิดจากการทำงานที่ประสานกันและต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จสามารถจัดโดยใช้แบบทดสอบหรือคะแนนที่ครูให้

ชวลิต ชูกำแพง (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินการวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบแบบนี้ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการวัดผลสัมฤทธิ์ในเนื้อหาที่เรียนหรืออาจกล่าวได้ อีกนัยว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการวิจัยทางหลักสูตรและการสอนตามกระบวนการของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความรู้ ทักษะที่ได้เรียนมา

จากข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งแสดงออกมาในรูปของความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ หรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากได้รับการเรียนการสอนหรือฝึกอบรมแล้ว โดยสามารถวัดหรือประเมินได้ผ่านการทำแบบทดสอบหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยสามารถประเมินได้ทั้งในด้านความรู้ (พุทธิพิสัย) ด้านทักษะ (ทักษะพิสัย) และด้านเจตคติหรือพฤติกรรม (จิตพิสัย)

2.5.2 การวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดระดับความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝนตามจุดประสงค์ โดยอาศัยเครื่องมือประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีนักวิชาการและนักการศึกษาเสนอแนวคิด วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

สว่าง พิมพิชัย (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ความตรงของมาตรวัด และความเที่ยงของมาตรวัด และมีความเชื่อมั่น ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะต้องมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรตรงตามทฤษฎี สามารถทำนายว่านักเรียนจะทำคะแนนได้ดีหรือไม่ดีในระดับสูงต่อไป และข้อสอบจะต้องทำให้เชื่อได้ว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบสามารถเชื่อถือได้ ไม่เปลี่ยนแปลง

โสภิตา ศรีโพธิ์ชัย (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดดูว่า นักเรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพของสมอง ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการฝึกอบรมในช่วงที่ผ่านมา การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดได้ 2 แบบ ตามความมุ่งหมายและลักษณะวิธีการสอน

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความสามารถในรูป ของการกระทำจริง

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาอันเป็น ประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมถึงพฤติกรรมทางความสามารถด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ถิรนนท์ วงศ์วิวัฒน์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จของผู้เรียนที่สามารถวัดได้จากผลคะแนนที่กำหนดไว้ หรือคะแนนที่ได้จากการทำงานตามที่ครูมอบหมายให้หรือ ทั้งสองอย่าง

ธิดารัตน์ ศักดิ์สุจริต (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ครูกำหนดขึ้น ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านทักษะ

วัชลี บัวตา (2550) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะของผู้เรียนซึ่ง ได้แก่ พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิดรวมทั้งลักษณะนิสัยทาง จิตพิสัยของนักเรียน คุณภาพการสอนของครูและ สภาพแวดล้อม

Benjamin Bloom และคณะ (1971) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ สติปัญญาความรู้
2. ด้านพฤติกรรมจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้สึกทางจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึก
3. ด้านพฤติกรรมทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับประสาทสัมผัส กล้ามเนื้อ และอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยที่ครอบคลุมการ จัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ สามารถวัดระดับความรู้และความสามารถของผู้เรียน ตามแนวคิดของ Benjamin Bloom ที่ได้รับการปรับปรุงใหม่โดย Anderson & Krathwohl (2001) โดยจำแนก ออกเป็น 6 ระดับดังนี้

1. ขั้นการจำ ได้แก่ การเรียกข้อมูลกลับคืนมา การจำได้ถึงความรู้ และการสามารถ นำเอาความรู้ที่จำได้นั้นออกมาใช้ได้ด้วยตนเอง โดยในขั้นนี้เป็นขั้นความจำ ที่ผู้เรียนสามารถจำความรู้ เก็บความรู้และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จำไว้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ในระยะเวลาที่ยาวนานและมีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็น หัวข้อ เรื่องที่ต้องใช้ความรู้จากการจำนั้นมาใช้ให้เป็น ประโยชน์

2. ขั้นการเข้าใจ ได้แก่ การสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการพูด การเขียน การใช้ภาพ สัญลักษณ์ด้วยการตีความ การทดสอบ การจัดหมวดหมู่ การสรุป การสรุปอ้างอิง การเปรียบเทียบ และการอธิบาย

3. ขั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ การการนำเอาความรู้เดิมไปใช้ผ่านกระบวนการคิด ทั้งด้วยเมื่อประสบกับปัญหา สามารถนำเอาความรู้เดิมไปใช้ในการบริหารจัดการในสถานการณ์ใหม่หรือเอาความรู้เดิมนั้นไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ให้เกิดผล

4. ขั้นการวิเคราะห์ ประกอบด้วย การแยกย่อยสิ่งที่ต้องศึกษาออกเป็นส่วน ๆ และทำการศึกษาถึงองค์ประกอบของส่วนย่อย ๆ และทำการศึกษา ตัดสินใจว่าในแต่ละส่วนนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ในรูปแบบใด ตลอดจนศึกษาในแง่ภาพรวมของโครงสร้างของสิ่งที่ศึกษา หรือ การศึกษาเพื่อการวิเคราะห์ถึงความเหมือนและความแตกต่าง การศึกษาถึงรูปแบบของการจัดโครงสร้าง รูปแบบการบริหาร รูปแบบการดำเนินการและวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะคุณสมบัติของสิ่งที่ศึกษา

5. ขั้นการประเมิน ประกอบด้วย การตัดสินใจจากเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น หรือจากมาตรฐานที่สร้างขึ้นไว้แล้ว ด้วยการตรวจสอบทั้งแบบการสำรวจรายการหรือแบบอื่น ๆ และการวิเคราะห์

6. ขั้นการสร้างสรรค์ได้แก่ การนำเอาองค์ความรู้ที่กล่าวไปแล้วนั้นมาบูรณาการใช้ร่วมกันทั้งในด้านความสอดคล้องของความรู้ สามารถนำเอาความรู้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเอาความรู้เดิมมาจัดระบบความคิดเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ทั้งในด้านแบบแผนหรือโครงสร้างของชุดความรู้ซึ่งผลของขั้นการสร้างสรรค์อาจอยู่ทั้งในรูปของการได้มาซึ่งชุดความรู้ใหม่ รูปแบบการวางแผนที่แตกต่างไปจากเดิม หรืออาจเป็นผลผลิตใหม่

จากการศึกษาพฤติกรรมการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของ Benjamin Bloom ที่ได้รับการปรับปรุงใหม่โดย Anderson & Krathwohl (2001) มาวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจำแนก ออกเป็น 6 ระดับดังนี้

1. ขั้นการจำ ได้แก่ การเรียกข้อมูลกลับคืนมา การจำได้ถึงความรู้ และการสามารถนำเอาความรู้ที่จำได้นั้นออกมาใช้ได้ด้วยตนเอง โดยในขั้นนี้เป็นขั้นความจำ ที่ผู้เรียนสามารถจำความรู้ เก็บความรู้ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จำไว้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ในระยะเวลาที่ยาวนานและมีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็น หัวข้อ เรื่องที่ต้องใช้ความรู้จากการจำนั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์

2. ขั้นการเข้าใจ ได้แก่ การสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการพูด การเขียน การใช้ภาพ สัญลักษณ์ด้วยการตีความ การทดสอบ การจัดหมวดหมู่ การสรุป การสรุปอ้างอิง การเปรียบเทียบ และการอธิบาย

3. ขั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ การการนำเอาความรู้เดิมไปใช้ผ่านกระบวนการคิด ทั้งด้วยเมื่อประสบกับปัญหา สามารถนำเอาความรู้เดิมไปใช้ในการบริหารจัดการในสถานการณ์ใหม่หรือเอาความรู้เดิมนั้นไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ให้เกิดผล

4. ขั้นการวิเคราะห์ ประกอบด้วย การแยกย่อยสิ่งที่ต้องศึกษาออกเป็นส่วน ๆ และทำการศึกษาถึงองค์ประกอบของส่วนย่อย ๆ และทำการศึกษา ตัดสินใจว่าในแต่ละส่วนนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ในรูปแบบใด ตลอดจนศึกษาในแง่ภาพรวมของโครงสร้างของสิ่งที่ศึกษา หรือ การศึกษาเพื่อการวิเคราะห์ถึงความเหมือนและความแตกต่าง การศึกษาถึงรูปแบบของการจัดโครงสร้าง รูปแบบการบริหาร รูปแบบการดำเนินการและวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะคุณสมบัติของสิ่งที่ศึกษา

5. ขั้นการประเมิน ประกอบด้วย การตัดสินใจจากเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น หรือจากมาตรฐานที่สร้างขึ้นไว้แล้ว ด้วยการตรวจสอบทั้งแบบการสำรวจรายการหรือแบบอื่น ๆ และการวิเคราะห์

6. ขั้นการสร้างสรรค์ได้แก่ การนำเอาองค์ความรู้ที่กล่าวไปแล้วนั้นมาบูรณาการใช้ร่วมกันทั้งในด้านความสอดคล้องของความรู้ สามารถนำเอาความรู้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเอาความรู้เดิมมาจัดระบบความคิดเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ทั้งในด้านแบบแผนหรือโครงสร้างของชุดความรู้ซึ่งผลของขั้นการสร้างสรรค์อาจอยู่ทั้งในรูปของการได้มาซึ่งชุดความรู้ใหม่ รูปแบบการวางแผนที่แตกต่างไปจากเดิม หรืออาจเป็นผลผลิตใหม่

2.5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ได้จัดประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) ซึ่งทั้ง 2 ประเภท จะถามเนื้อหาเหมือนกัน กล่าวคือ ถามสิ่งที่คุณเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher made tests) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) ได้แก่ แบบถูก-ผิด (True-false) แบบ จับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) และ แบบเลือกตอบ (Multiple choice)

1.2 แบบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) และแบบไม่จำกัดคำตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended response items)

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

สมนึก ภัททิยธนี (2553) แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้นมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) ลักษณะทั่วไปเป็นเฉพาะ คำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน
2. ข้อสอบแบบ กากุก-ผิด (True-false Test) ลักษณะทั่วไปถือว่าข้อสอบแบบกากุก-ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น
3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง
4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ลักษณะทั่วไปของข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนประโยคคำถามที่สมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัด ได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่บรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง
5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่งโดยมีคำตอบหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง(ตัวยื่น) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง(ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้
6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นคำตอบลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าตัวเลือกถูกหมดแต่จริง ๆ มีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

จากการศึกษาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีลักษณะทั่วไป คำถาม แบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูก และตัวเลือกที่เป็นคำตอบลวง ปกติจะมี คำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจาก ตัวเลือก อื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าตัวเลือก ถูกหมด แต่จริง ๆ มีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

2.5.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุตารัตน์ อะหลีแอ (2558) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอบ ในการเรียนการสอนอาจมีการสอบหลายครั้งเช่น ทดสอบย่อยระหว่างเรียน ทดสอบรวมปลายภาคเรียน ทดสอบเพื่อวินิจฉัย ทดสอบเพื่อคัดเลือก เป็นต้น ครูจะต้องกำหนดว่าจะใช้แบบสอบเพื่อจุดมุ่งหมายใด เมื่อไร เพื่อจะได้ออกข้อสอบที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ

2. กำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการเน้นในการสอบแต่ละครั้งครูจะต้องกำหนดว่าจะ วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยหรือทักษะพิสัย การทดสอบความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการ เรียนการสอน จำนวนข้อสอบในเนื้อหาสาระแต่ละตอนจะต้องสัมพันธ์กับน้ำหนักความสำคัญ และ เนื้อหาในตอนนั้น ๆ วิธีการที่จะช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้คือ การจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร

3. เลือกรูปแบบข้อสอบ ประเภทของข้อสอบที่ ใช้นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการ สอบ และองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายอย่าง เช่น พฤติกรรมที่ต้องการวัด ลักษณะเนื้อหาวิชา ธรรมชาติของ ผู้สอบ เป็นต้น ข้อสอบแต่ละแบบจะมีลักษณะเด่นและลักษณะด้อยแตกต่างกันไป

4. เวลาที่ใช้ในการสอบ เวลาที่ใช้ในการสอบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการสอบ เช่น ทดสอบ ย่อย หรือทดสอบรวม ระดับชั้นของผู้เรียน ธรรมชาติของวิชา โดยทั่วไปเวลาสอบที่มีความยาวจะมีค่า ความเที่ยงของคะแนนสูงขึ้น

5. กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนการสอนที่จะออกข้อสอบ ข้อสอบควรเป็นตัวแทนของ สิ่งที่ได้สอบไปแล้วแต่ในการสอบบางครั้งนั้นไม่สามารถที่จะวัดได้ครบทุกจุดประสงค์ ดังนั้นจึง จำเป็นต้องเลือกจุดประสงค์ที่สำคัญมาเป็นตัวแทนของสิ่งที่สอบไปแล้วมาสอบวัด

6. ตัดสินใจว่าข้อสอบควรมีความยากง่ายระดับใด ข้อสอบควรมีความยากง่ายระดับใด ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการใช้แบบสอบ ถ้าต้องการใช้แบบสอบเพื่อวินิจฉัยความบกพร่องของ นักเรียนหรือถ้าเป็นแบบสอบที่ต้องการใช้ประเมินผลการเรียน ข้อสอบควรมีความยากง่าย ปานกลาง

เพื่อให้นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งตอบถูกและนักเรียนอีกครึ่งหนึ่งตอบผิด ทำให้ข้อสอบมีอำนาจ
จำแนกสูง

7. กำหนดวิธีการตอบแบบสอบของนักเรียน ในบางครั้งแบบสอบจะมีข้อสอบหลาย ๆ
รูปแบบ เช่น ข้อสอบแบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบเติม ข้อสอบแบบถูกผิด ข้อสอบแบบจับคู่ ข้อสอบ
แบบลงมือปฏิบัติหรือข้อสอบอัตนัย ครูจะต้องกำหนดลักษณะการตอบข้อสอบแต่ละแบบให้ชัดเจน
เช่น ให้ทำในตัวข้อสอบหรือให้ตอบในกระดาษคำตอบ โดยแยกเป็นตอนไม่ปะปนกัน ทั้งนี้ครูต้อง
กำหนดวิธีการตรวจข้อสอบไปพร้อม ๆ กันด้วย เช่น ตรวจด้วยมือหรือตรวจด้วยเครื่อง

8. กำหนดวิธีการจำแนกผลการทดสอบ เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วจะแจกแจง
และแปลความหมายคะแนนอย่างไร ใช้ระบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม เป็นต้น

อนุวัต คุณแก้ว (2558) ได้กล่าวขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนสร้างข้อสอบ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสารและงานวิจัยต่าง
ๆ มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบใดบ้าง วิธีการสร้าง และข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบแต่ละ
ชนิด

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบ วัดไปเพื่ออะไร แล้วจัดทำ
ข้อสอบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น

3. การกำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดย
กำหนดขอบเขตเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่จะใช้วัดในด้าน
พุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการ
ประเมินค่า

4. การกำหนดลักษณะของข้อสอบ และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อสอบ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มก็ได้ ซึ่งลักษณะ
ข้อสอบจะเป็นแบบปรนัยหรืออัตนัยก็ได้ หรือลักษณะข้อสอบจะเป็นทั้งปรนัยและอัตนัยรวมกันก็ได้
ทั้งนี้ผู้สร้างข้อสอบอาจใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ กำหนดลักษณะข้อสอบ ซึ่งได้แก่

4.1 วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

4.2 ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะวัด

4.3 ลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้เข้าสอบ

4.4 จำนวนผู้สอบ

4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างข้อสอบ ดำเนินการสอบ และตรวจข้อสอบ

4.6 ความเป็นอิสระในการตอบส่วนการกำหนดส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

การสอบ ได้แก่ ความยาวของแบบทดสอบหรือจำนวนข้อของข้อสอบและคะแนน ระยะเวลาที่ให้ทำแบบทดสอบ วิธีดำเนินการสอบ วิธีการตรวจให้คะแนน การแปลความหมายของคะแนน ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือสร้างข้อสอบ

1. สร้างข้อสอบ ผู้สร้างข้อสอบลงมือสร้างแบบทดสอบ ตามรายละเอียดในตารางวิเคราะห์หลักสูตรตามลักษณะของข้อสอบ คำนึงถึงความยากของแบบทดสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ คะแนน และการตรวจให้คะแนน

2. ตรวจสอบข้อสอบ ผู้สร้างต้องทบทวน ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับทดลองเพื่อนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบก่อนไปใช้

1. นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านวัดผล การศึกษา จำนวน 3-5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content validation) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นสร้างได้ถูกต้อง และเหมาะสมเพียงใด พิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเนื้อหา ตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรหรือไม่

2. ทดลองสอบ นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอบ (Try Out) กับผู้เรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง หรือผู้เรียนที่เพิ่งเรียนในเรื่องนั้น ๆ จำนวน 30 คนขึ้นไป

3. วิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบ นำผลวิเคราะห์หาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ แล้วคัดข้อสอบที่ใช้ได้ คือ มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นให้นำข้อสอบที่ได้คัดเลือกแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่ นำไป ทดลองสอบกับผู้เรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือผู้เรียนที่เพิ่งเคยเรียนในเรื่องนั้น ๆ จำนวน 30 คนขึ้นไป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

4. จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ได้กล่าวขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบโดยต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ออกแบบการสร้างแบบทดสอบเป็นการกำหนดรูปแบบ ขอบเขตและแนวทางการสร้างเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย

2.1 การวางแผนการทดสอบควรมีการทดสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

2.2 การกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ ได้แก่ แบบสอบอิงกลุ่ม แบบสอบข้อเขียน แบบสอบเสนอคำตอบ แบบสอบความเร็ว และแบบสอบเป็นกลุ่ม

2.3 การสร้างแผนผังการทดสอบ เพื่อให้จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างแบบทดสอบมีความสัมพันธ์กัน

2.4 การสร้างผังข้อสอบ เพื่อเสนอรายละเอียดของการทดสอบแต่ละครั้งว่าจะวัดเนื้อหาอะไรและจะวัดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้อะไร ขอบเขตของเนื้อหาวิชาตลอดจนการกำหนดน้ำหนักความสำคัญหรือสัดส่วนข้อสอบสำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทดสอบแต่ละครั้ง

3. เขียนข้อสอบโดยผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีและต้องมีความรู้ในเทคนิคการเขียน โดยมีลำดับขั้นตอนการเขียน ดังนี้

3.1 กำหนดแบบแผนข้อสอบ

3.2 ร่างข้อสอบ

3.3 ทบทวนร่างข้อสอบโดยผู้เขียนข้อสอบและโดยผู้อื่น เช่น อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

เป็นต้น

3.4 บรรณาธิการข้อสอบ โดยการปรับปรุงข้อบกพร่อง รวมทั้งขัดเกลาข้อความและภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

จากขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนได้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ: จุดมุ่งหมายต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนและหลักสูตร

2. ออกแบบการสร้างแบบทดสอบ: วางแผนการสร้างข้อสอบโดยกำหนดรูปแบบขอบเขต เนื้อหา และพฤติกรรมที่ต้องการวัด พร้อมจัดทำแผนผังข้อสอบเพื่อให้การวัดผลมีความสัมพันธ์กับ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้

3. เขียนข้อสอบ: ผู้สร้างข้อสอบต้องมีความรู้ทั้งในเนื้อหาวิชาและเทคนิคการเขียนข้อสอบ โดยผ่านการร่าง ทบทวน และปรับปรุงข้อสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. ทดลองสอบและปรับปรุง: นำข้อสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง กับกลุ่มตัวอย่างจริง จากนั้นวิเคราะห์ความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบ เพื่อปรับปรุงให้มี คุณภาพก่อนใช้งานจริง

5. ตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ: ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของการสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพข้อสอบทั้งด้านเนื้อหาและการประเมินผล

6. นำข้อสอบไปใช้: หลังการทดลองและการปรับปรุง ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว จะถูก นำไปใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.6.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

วัชรพล วิบูลยศรีน (2561) กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอน/กระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย (แบบทดสอบ/ใบงาน/การบ้าน และอื่น ๆ)

จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560) ได้กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง เอกสารประกอบหลักสูตรชนิดหนึ่งที่ครูใช้เป็นคู่มือสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้และการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละบทเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง การเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมวิชาการ (2545) ได้นิยามความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง ผลของการเตรียมการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบโดยนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชาและกระบวนการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งโดยกำหนด สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ ตลอดจนการวัดผล และการประเมินผล

จากความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือการวางแผนการสอนที่เป็นระบบและมีการเตรียมการล่วงหน้า โดยมีกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และวิธีการวัดผล เพื่อช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของ หลักสูตรที่กำหนดไว้

2.6.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่นไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2) ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผนมีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการสอน เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอนก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลาสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวกและง่ายขึ้น ดังนั้นเมื่อมีการวางแผนการสอนที่รอบคอบและปฏิบัติตามแผนการสอนที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการสอน

5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผล ประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็นเมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาเรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อมที่เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจ และความพร้อมทางด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจ คือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนมาอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทางด้านวัตถุ คือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉ่างแจ้ว ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียนอันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551) ได้นิยามถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1) ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา

2) ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3) ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดและประเมินผลอย่างไร

4) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ การจัดหา และใช้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล

5) ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้และพัฒนาแล้ว จะเกิดประโยชน์ต่อวงการการศึกษา

7) เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

กรมวิชาการ (2540) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสในการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียน ดังกล่าวมาแล้วอย่างรอบคอบ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนทำขึ้นเอง เป็นการสร้างครูที่ดี เพราะครูผู้สอนมีโอกาสคาดการณ์ล่วงหน้าในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการช่วยให้ครูมีความคิดสร้างสรรค์

3) ทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ครูผู้สอน ช่วยไม่ให้สับสน สามารถสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ จัดกิจกรรมได้ตามขั้นตอน ใช้สื่อได้เหมาะสม และมีกรวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ

4) ป้องกันการใช้เวลาว่างอย่างไร้ประโยชน์ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครูผู้สอนคำนึงถึงเวลาที่ต้องใช้ การเตรียมบทเรียนมากเกินไปจนเป็นการยึดยึดความรู้ให้แก่ผู้เรียนไม่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ และการเตรียมบทเรียนน้อยไปอาจทำให้ครูผู้สอนต้องสอนบททวนซ้ำซากไปจนหมดเวลา

5) ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการสอน

6) ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยดี เพราะผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ก็มีส่วนในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นข้อมูลในการวางแผน และการนิเทศการศึกษา

7) ประโยชน์สำหรับครูผู้สอนที่เข้ามาสอนแทนในกรณีครูประจำวิชาไม่สามารถทำการสอนได้ แต่ได้เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า และเก็บไว้ในที่ที่เพื่อนครูสามารถหยิบไปใช้ได้

8) เป็นหลักสูตรที่นักเรียนได้เรียน

จากความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ข้างต้น สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไม่เพียงแต่ช่วยให้ครูมีแนวทางที่ชัดเจนในการสอน แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะ ความรู้ และเจต

คติที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย ดังนั้นจึงสามารถสรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร
2. เพิ่มความมั่นใจและความคล่องแคล่วในการสอน ครูสามารถสอนได้อย่างราบรื่นตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้
3. เป็นคู่มือการวางแผนการสอน ทำให้ครูรู้ว่าควรสอนอะไร ใช้วิธีใด ใช้สื่ออะไร และจะประเมินผลอย่างไร
4. ช่วยบริหารเวลาได้ดี ป้องกันการสอนซ้ำซากหรือการเร่งรีบเกินไป
5. ส่งเสริมการสอนต่อเนื่องในกรณีที่มีครูสอนแทน ครูใหม่หรือครูที่มาสอนแทนสามารถดำเนินการสอนต่อได้อย่างราบรื่น
6. สร้างความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุ ครูมีความพร้อมในการสอน และผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาและครูผู้สอน
7. ช่วยในการวัดผลและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยครูทบทวนและวางแผนการออกข้อสอบเพื่อตรวจสอบความรู้ของผู้เรียน

2.6.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

รวิวรรณ วงศ์เดชาพันธ์ (2563) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

1. ส่วนหัวของแผน
 - 1.1 โรงเรียน.....ชั้น.....
 - 1.2 หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....เวลา.....ชั่วโมง
 - 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....วันที่.....เวลา.....น.
2. ส่วนที่สองรายการที่สำคัญ ที่ต้องระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ได้แก่
 - 2.1 สาระสำคัญ
 - 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 2.3 สาระการเรียนรู้
 - 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการจัดการเรียนรู้
 - กิจกรรมการเรียนรู้
 - สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - การวัดและประเมินผล
 - บันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ทั้งนี้องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ในข้างต้นนั้นจะพบว่านักวิชาการแต่ละท่าน หรือในสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะเลือกใช้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบใดจึงจะเหมาะสม

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562) ได้อธิบายถึงสิ่งสำคัญที่ควรมีแผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมี ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นหัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่บนส่วนหัวหรือ ส่วนบนของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหรือองค์ประกอบดังนี้

- 1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือชื่อวิชาที่เรียน
- 1.2 ลำดับหน่วยการเรียนรู้และเรื่องที่สอน
- 1.3 ระดับชั้นที่สอน ปีการศึกษาที่สอน
- 1.4 จำนวนชั่วโมงที่สอนหรือจำนวนคาบเวลาที่สอน

2. ส่วนที่เป็นตัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของตัว แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 สาระสำคัญ
- 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.3 สาระการเรียนรู้
- 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 2.5 สื่อการเรียนรู้
- 2.6 แหล่งการเรียนรู้
- 2.7 การวัดผลและประเมินผล
- 2.8 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ หรือบันทึกหลังสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้อธิบายถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่าประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้ ส่วนนำ : รายวิชา/กลุ่ม ชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้หรือชื่อแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน เวลา ที่สอน

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ตัวชี้วัดชั้นปี
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. การวัดผลประเมินผล

8. สื่อและแหล่งเรียนรู้

9. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้จากองค์ประกอบเพื่อใช้ในการวิจัย ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้
6. ชิ้นงาน/ภาระงาน
7. กิจกรรมการเรียนรู้
8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้
9. การวัดผลและประเมินผล
10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

2.7 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ศิรินาถ ส่งแสง (2562) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554) ได้ให้ความหมายว่า รัก ชอบใจ พอใจ

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูงแต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบ การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกยอมรับความรู้สึกที่ยินดี ความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2551) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของเราและมีความสัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกเลว-ดี พอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ คือ ความรู้สึกตอบสนองของผู้เรียนที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจริง ซึ่งอาจรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและสิ่งที่ได้รับ ทั้งในด้านกายภาพและจิตใจ โดยองค์ประกอบของความพึงพอใจครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร/เนื้อหา ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล

2.7.2 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

มนุษย์เราต้องมีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีวันสิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็จะเกิดขึ้นมาอีก ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ สรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Need) มาสโลว์ เป็นผู้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในเรื่องความต้องการตามลำดับขั้นในปี 1943 โดยมีสมมติฐานเบื้องต้น ดังนี้ (Maslow, 1954, pp. 253–258)

1. มนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น เมื่อความต้องการในระดับใดได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะทำให้ความสำคัญกับความต้องการในลำดับขั้นนั้นน้อยลง แต่จะพยายามเพื่อให้ได้ความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป
2. ความต้องการของมนุษย์เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน และความต้องการเป็นสิ่งที่มิมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในเวลาใดเวลาหนึ่ง
3. ความต้องการระดับต่ำต้องได้รับการตอบสนองก่อน จึงจะทำให้แสดงพฤติกรรมที่จะผลักดันให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้น
4. มีหลายวิธีการที่จะทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจต่อความต้องการในระดับสูงมากกว่าความต้องการในระดับต่ำ

Maslow ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการทางร่างกายขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น มนุษย์จะมีความต้องการในลำดับถัดไปเมื่อความต้องการระดับกายภาพได้รับการตอบสนองแล้ว

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety or Security Needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ ความปลอดภัยดังกล่าวมี 2 รูปแบบ คือ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ หากความต้องการด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการที่จะได้รับความมั่นคงปลอดภัยก็ค่อนข้างน้อย

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทั้ง 2 ประการ ได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการในระดับที่สูงกว่า จะเข้ามามีบทบาทต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการการยอมรับในผลงาน ความเอื้ออาทร ความเป็นมิตรที่ดีความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความรักจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม (Esteem Needs) หมายรวมถึง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ การนับถือตนเอง ความเป็นอิสระและเสรีภาพในการทำงาน ตลอดจนต้องการมีฐานะเด่นและเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้ง 4 ระดับแล้ว มนุษย์จะทำงานเพื่องาน คือ อยากรู้ว่าตนมีศักยภาพแค่ไหน และพยายามพัฒนาศักยภาพของตนไปสู่จุดสูงสุด การทำงานเกิดจากสนใจและรักในงานที่ทำและทำเพราะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนให้ถึงจุดสูงสุด

การนำทฤษฎีของมาสโลว์มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทำได้ดังนี้

1. การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากความต้องการ
2. การจัดการเรียนรู้ หากผู้สอนทราบความต้องการของนักเรียนจะช่วยให้ผู้สอนตอบสนองความต้องการนักเรียนซึ่งจะไปสู่การเกิดการเรียนรู้ได้ดี
3. การให้อิสระ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี

สรุปแนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจโดยความพึงพอใจเกิดจากการที่ความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์มีความต้องการต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตามทฤษฎีของ Maslow ได้แก่ ความต้องการทางกาย ความปลอดภัย การได้รับการยอมรับ การได้รับการยกย่อง และการประสบความสำเร็จในชีวิต

2.7.3 การวัดความพึงพอใจ

ในการวัดความรู้สึก หรือการวัดทัศนคตินั้นจะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (direction) ซึ่งมีอยู่ 2 ทิศทาง คือทางบวก ทางลบ ทางบวก หมายถึงการประเมินค่าความรู้สึกในทางที่ดี ชอบหรือพอใจ ส่วนทางลบจะเป็นการประเมินค่าความรู้สึกในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ หรือไม่พอใจ และการวัดในลักษณะปริมาณ (magnitude) ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความรุนแรง หรือระดับทัศนคติไปในทางที่พึงประสงค์ หรือไม่พึงประสงค์นั่นเอง ซึ่งวิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ

เป็นต้น แบบสอบถามนิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตรฐานแบบลิเคิร์ต (Likert Scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก ออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด-กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

กัลยรัตน์ แสงแก้ว (2565) การวัดความพึงพอใจ เป็นการสอบถามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ สามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสะดวก ตลอดจนจุดมุ่งหมายที่จะวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งใน การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนนระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ให้คะแนนระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ให้คะแนนระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ให้คะแนนระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ให้คะแนนระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร (2542) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่เปรียบเทียบได้กับความเข้าใจทั่วไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการจะถามมีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลายอย่าง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการวัดอยู่หลายแนวทางแต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางวัด ได้สองแนวคิดตามความคิดเห็นของ ซาลิซนิกค์ คริสเทนส์ กล่าวคือ

1. วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้านและทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบ

2. วัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงาน การนิเทศงานเกี่ยวกับนายจ้าง

สรุปได้ว่าการวัดความพึงพอใจสามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม ซึ่งขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมาย เวลา สถานที่ ความสะดวก และวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยในการศึกษานี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้ เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.8 สภาพพื้นที่การวิจัย

ลักษณะขององค์กร

ชื่อ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

ที่อยู่ ตั้งอยู่เลขที่ 242 ถนนศรีจันทร์ ทางเลี้ยวเมืองขอนแก่น กิโลเมตรที่ 2 หมู่ที่ 2 บ้านเปิด ตำบลบ้านเปิด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

พื้นที่ทั้งหมด 51 ไร่ 1 งาน 31.5 ตารางวา

โทรศัพท์ 0 4342 3069

โทรสาร 0 4342 3069

E-mail : kkwlschool@kksec.go.th website : <https://kkwitt.com>

เปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 144 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2568)

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 16 คน

ผู้อำนวยการสถานศึกษา : นายวัทธิกร โพธิ์ชัยโก โทรศัพท 09 4639 3432

ประวัติสถานศึกษา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน เดิมชื่อ โรงเรียนบึงกวีวิทยานุกูล ตั้งอยู่เลขที่ 242 หมู่ที่ 2 บ้านเปิด ตำบลบ้านเปิด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000 มีพื้นที่ทั้งหมด 51 ไร่ 1 งาน 31.5 ตารางวา เปิดเป็นสาขาของโรงเรียนนครขอนแก่น เริ่มจัดตั้งโดย นายสมชาย เขต

อนันต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนครขอนแก่น ในขณะที่นั้นร่วมกับสภาตำบลบ้านเป็ด เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2534 ในปีการศึกษาแรกใช้เวทีหมอลำวัดท่าบึงบ้านเป็ดเป็นอาคารเรียน ได้รับอนุมัติแยกเป็นเอกเทศ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2536 พร้อมทั้งได้รับจัดสรรงบประมาณหมวดครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนเงิน 11,023,751 บาท พร้อมแต่งตั้งให้นายโสภณ มาตราสงคราม ครูโรงเรียนนครขอนแก่น มาปฏิบัติหน้าที่ รักษาการครูใหญ่และได้เข้าโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา (คมต.สศ.) รุ่นที่ 1 ต่อมาเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2537 ฯพณฯ อติสร เพียงเกษ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้ออกประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เปลี่ยนชื่อโรงเรียนจาก “โรงเรียนบึงกิติวิทยานุกูล” เป็น “โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย” จนถึงปัจจุบัน

บรรยากาศของสถานศึกษา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัยมีบรรยากาศที่ร่มรื่น สะอาด น่าอยู่ น่าเรียน ปลอดภัย และเป็นระเบียบ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน สวนป่า มีความ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องศาสตร์พระราช หอสมุด ห้องดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังส่งเสริมให้นักเรียนรักษาความสะอาดของห้องเรียน และบริเวณเขต พื้นที่รับผิดชอบ เพื่อฝึกความรับผิดชอบต่อ ความเสียสละ การให้ความร่วมมือ โดยแบ่งเวรประจำวัน รับผิดชอบต่อทำความสะอาดห้องเรียนในตอนเช้า และชั่วโมงกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ครูและนักเรียน ร่วมกันดูแลบริเวณเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นักเรียนทุกคนรักและเคารพคุณครู ครูทุกคนรักและเมตตาต่อศิษย์ ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาลหลัก คุณธรรมในการบริหารบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทุกคนปฏิบัติงานอย่างมีความสุข นักเรียนใช้คำเรียก “พ่อและแม่” แทนคำว่าครู เพื่อเพิ่มความใกล้ชิดและสัมพันธ์อันดีระหว่างครู และนักเรียน ส่งผลให้บรรยากาศการเรียนรู้ออกไปอย่างอบอุ่น นอกจากนี้โรงเรียนมีการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน อาทิ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ และ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

สภาพชุมชนใกล้เคียง

สภาพชุมชนมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน โดยการเพาะปลูกข้าวจะทำปีละ 1 ครั้ง มีหน่วยงานราชการที่ใกล้เคียงและเป็นเครือข่าย พัฒนาการศึกษา ได้แก่ เทศบาลเมืองบ้านเป็ด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีขอนแก่น สถานีตำรวจภูธร บ้านเป็ด วัดท่าบึง วัดป่าเทพเจริญธรรม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านเป็ด โรงเรียนเทศบาล บ้านเป็ด และโรงเรียนบ้านเป็ด (ท่าบึงประชาสงค์เคราะห์)

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ชุมชนมี ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญคือ ฮีตสิบสองเดือน หรือประเพณีสิบสองเดือน ตามความเชื่อของชาว อีสาน อาทิ บุญข้าวจี บุญพะเหวด บุญกฐิน ซึ่งมีการร่วมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน ที่สืบทอดกัน มาอย่างช้านาน นอกจากนี้ยังมีหนองน้ำขนาดใหญ่ คือ บึงกิ ทำให้มีประเพณีที่เป็นที่รู้จักและช่วยการ ประสานความร่วมมือของคนในชุมชน ได้เป็นอย่างดี คือ ประเพณีลอยกระทง จำนวนประชากรค่อนข้าง หนาแน่น ทำให้สภาพบ้านเรือน สร้างติดกัน ตามเครือญาติ ขนาดครอบครัวไม่ใหญ่ ลักษณะของบ้านเรือน ส่วนใหญ่ จะเป็นไม้ครึ่งปูน บ้านปูนชั้นเดียวยกพื้นสูง และบ้านปูนสองชั้น มีหมู่บ้านจัดสรรโดยรอบชุมชน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ใช้ภาษาอีสานเป็นหลักแต่ก็สามารถสื่อสารเป็นภาษากลางได้ทุกคน

โครงสร้างการบริหาร

โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย ได้จัดโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย 1) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 2) กลุ่มบริหารงานงบประมาณและแผนงาน 3) กลุ่มบริหารงานบุคคล และ 4) กลุ่มบริหารงานทั่วไป การจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนได้ กำหนดภาระงานให้ครอบคลุมทุกกลุ่มงาน และมีมอบหมายภาระงาน หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตาม ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความสมัครใจ ของบุคลากร โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิด กับผู้เรียน ชุมชน เป็นหลัก

อาคารสถานที่ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญของโรงเรียน

อาคารเรียน จำนวน 2 หลัง ได้แก่ อาคารเขียว และอาคารชมพู
อาคารประกอบ จำนวน 1 หลัง ได้แก่ อาคารศิลปะ
สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ จำนวน 2 หลัง ได้แก่ อาคารผู้อำนวยการ และอาคารพยาบาล
ห้องปฏิบัติการอื่น ๆ จำนวน 5 ห้อง ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้อง วิทยาศาสตร์ ห้องศิลปะ และห้องสหกรณ์ร้านค้า
ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ มีทั้งหมด จำนวน 20 เครื่อง ใช้ในการ บริหารจัดการ จำนวน 5 เครื่อง และใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 15 เครื่อง และ คอมพิวเตอร์พกพา ใช้ในการบริหารจัดการ จำนวน 6 เครื่อง

หลักสูตรและการบริการทางการศึกษาของโรงเรียน

หลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โรงเรียนขอนแก่น วิทยาลัย จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ หลักสูตรโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ห้องเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 ห้องเรียน โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นห้องเรียนปกติ แผนการเรียน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

ลักษณะประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

- ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา ปการศึกษา 2567

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา ปการศึกษา 2567

บุคลากร	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	พนักงานราชการ	ครูอัตราจ้าง	ลูกจ้างประจำ	เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	รวม
ปีการศึกษา 2567	1	10	3	1	-	1	16

- ข้อมูลนักเรียน

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2567 รวม 144 คน (ข้อมูล ณ 31 มีนาคม 2568)

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	2	21	23	44	22
มัธยมศึกษาปีที่ 2	1	14	21	35	35
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1	20	10	30	30
รวม	4	55	54	109	27
มัธยมศึกษาปีที่ 4	1	1	9	10	10
มัธยมศึกษาปีที่ 5	1	4	7	11	11
มัธยมศึกษาปีที่ 6	1	10	4	14	14
รวม	3	15	20	35	12
รวมทั้งหมด	7	70	74	144	21

จากตารางข้อมูลนักเรียนผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

มาตรฐานการศึกษาและกำหนดค่าเป้าหมายคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย
ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567

ภาพที่ 2.1 ตารางกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและกำหนดค่าเป้าหมาย
ปีการศึกษา 2567

มาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน	
	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	ร้อยละ 80	ดีเลิศ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	ร้อยละ 80	ดีเลิศ
1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละชั้น	ร้อยละ 85	
1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	ร้อยละ 85	
1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	ร้อยละ 85	
1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	ร้อยละ 85	
1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	ร้อยละ 70	
1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	ร้อยละ 85	
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ร้อยละ 90	ยอดเยี่ยม
2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	ร้อยละ 90	
2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ร้อยละ 90	
2.3 ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	ร้อยละ 90	
2.4 สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม	ร้อยละ 90	
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา		ยอดเยี่ยม
2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน		
2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา		
2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย		
2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ		
2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ		
2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้		
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ร้อยละ 90	ยอดเยี่ยม
3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	ร้อยละ 90	
3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ร้อยละ 90	
3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	ร้อยละ 90	
3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	ร้อยละ 90	
3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ร้อยละ 90	

ภาพที่ 2.2 ตารางสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR)
ปีการศึกษา 2567

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา		ค่าเป้าหมาย บรรลุ/ไม่บรรลุ
	คะแนน	ระดับ	
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	91.72	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	88.16	ดีเลิศ	บรรลุ
1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละชั้น	95.43	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	88.04	ดีเลิศ	บรรลุ
1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	87.47	ดีเลิศ	บรรลุ
1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	90.53	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	74.28	ดี	บรรลุ
1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	93.22	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	95.27	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	97.84	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	97.11	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.3 ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	92.51	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.4 สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม	93.64	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้		ยอดเยี่ยม	บรรลุ
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	97.50	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	100.00	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	100.00	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	93.75	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	93.75	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	100.00	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม	94.61	ยอดเยี่ยม	บรรลุ

สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม

1) จุดเด่น

ในปีการศึกษา 2567 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างหลากหลาย มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ค่าเป้าหมายการพัฒนา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยนำผลการประเมินภายในมาเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและหน่วยงานต้นสังกัด ปลุกฝังนักเรียนใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจำเป็นด้านการศึกษาและการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยรางวัลของสถานศึกษา รางวัลของผู้บริหารสถานศึกษา รางวัลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและรางวัลของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ซึ่งแสดงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานและบุคลากรในองค์กร อันจะสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารและการจัดการศึกษาให้เป็นที่ประจักษ์ต่อหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ

2) จุดที่ควรพัฒนา

ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับประเทศในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ทั้งสองระดับ จึงต้องเร่งพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ระดับชาติให้สูงขึ้น

มีผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นบางส่วน อ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่อง จึงต้องพัฒนาให้ผู้เรียนอ่านคล่องเขียนคล่องทุกคน

ควรมีการพัฒนาสร้างความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เน้นพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่สำคัญให้นักเรียนได้เรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันที เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง

3) แผนงาน แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในอนาคต

มุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา ผ่านการร่วมประชุมแลกเปลี่ยน สะท้อนผลทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาระดับคุณภาพของสถานศึกษาทั้ง 3 มาตรฐาน

มุ่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนารอบด้าน ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง และการมีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นครูมืออาชีพ ผ่านการส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้มีจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยการพัฒนาตนเองให้มากยิ่งขึ้น

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยการปูพื้นฐานการอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับประเทศได้ในอนาคต

โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ได้นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลา และกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้ การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการสรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้นำการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

โดยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นนี้ ผู้วิจัยมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาและการกำหนดค่าเป้าหมายการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย ซึ่งกำหนดคุณภาพของผู้เรียนให้มีระดับผลการเรียนรายวิชาภาษาไทย ร้อยละ 70

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิจัยที่ทำ

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

ชายอมร สุรสรณ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางของครูในการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางของครูในการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่ใช้ทั้งรูปแบบการ

วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) และรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) รวบรวมเอกสาร ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา และแผนจัดการเรียนรู้ 2) เครื่องบันทึกเสียง 3) กล้องบันทึกวีดิทัศน์ 4) แบบสัมภาษณ์ 5) แบบสังเกต 6) แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามและ 7) แบบทดสอบการอ่านคิดวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์โปรโตคอล (Protocol Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณการใช้สถิติ t-test นำเสนอข้อค้นพบในรูปแบบของการบรรยายเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางของครูในการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแนวทาง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เริ่มต้นด้วยการเรียนแบบกลุ่มโดยนักเรียนได้รับโจทย์ปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาจากสถานการณ์จริงที่เกิดในชีวิตประจำวัน นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ แยกแยะปัญหา และกำหนดหัวข้อของปัญหา จนกระทั่งสามารถตั้งสมมติฐาน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ศึกษาค้นคว้า นักเรียนแต่ละคนภายในกลุ่มแยกย้ายไปค้นคว้าตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทุกคนค้นคว้าตามวัตถุประสงค์เมื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนจึงกลับมารวมกลุ่มอีกครั้ง ขั้นที่ 3 สังเคราะห์ความรู้ นักเรียนทุกคนจะร่วมกันอภิปรายหัวข้อความรู้ที่ได้ไปค้นคว้าว่าตรงประเด็นกับการแก้ปัญหาหรือไม่ พร้อมทั้งสรุปเป็นความรู้ทั่วไป ครูผู้สอนมีหน้าที่ชี้แนะหากนักเรียนมีข้อมูลไม่ครบ หรือไม่ถูกต้อง แต่ไม่ได้เป็นผู้สรุปให้นักเรียน แต่ละกลุ่มประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเอง และทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง ขั้นที่ 4 สรุปและประเมินผลงาน ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สรุปผลหรือตกแต่งรายละเอียดของการแก้ปัญหาที่ได้นำเสนอ และช่วยกันประเมินผลสิ่งที่ได้ร่วมกัน 2) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกระบวนการจัดการเรียนรู้นี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนต้องมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมในอดีต เพื่อไปสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ หรือขยายขอบเขตของความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จนกลายเป็นข้อสรุปใหม่ของความรู้และปัญหาใหม่ที่นักเรียนได้รับ ซึ่งทำให้นักเรียนมองเห็นถึงความสำคัญของปัญหา จากการที่ครูตั้งคำถามกระตุ้นนักเรียนอยู่ตลอดเวลาทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจปัญหาได้อย่างถ่องแท้ และยังช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ปัญหาเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหาต่อไป ขั้นที่ 2 ศึกษาค้นคว้า เป็นขั้นที่พัฒนาการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาของนักเรียน โดยการหาคำตอบ ความเป็นเหตุเป็นผล สามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่การแก้ปัญหา ไม่ว่าจะปัญหาในระดับใด นักเรียนก็สามารถเชื่อมโยงความรู้จากข้อมูลที่

ได้ค้นคว้ามาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 สังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนได้นำเสนอความคิดของตนเองจากการวิเคราะห์ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกันภายในกลุ่ม บนหลักการของความเป็นเหตุเป็นผลที่มีแนวคิดทฤษฎี ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นขั้นที่ตรวจสอบการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถบอกได้ว่านักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ ขั้นที่ 4 สรุปและประเมินผลงาน เป็นขั้นที่ครูผู้สอนและนักเรียนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น สรุป ตกแต่งรายละเอียดของการแก้ปัญหา นักเรียนสามารถประเมินผลงานของตนเองและของเพื่อน และยังช่วยกันประเมินวิธีการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนเงื่อนไขหรือเปลี่ยนปัญหา และสามารถเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพได้

เนาวรัตน์ วิลาวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง วิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning: PBL) ของครูเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานของครูเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จำนวน 1 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกข้อมูลโพรโทคอล และแบบบันทึกการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียน 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน และแบบประเมินผลงานนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสรุปอุปนัย และการบรรยายวิเคราะห์ส่วนประกอบ วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าร้อยละ (Percentage) และ t-test (Dependent Sample) ผลการวิจัย พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานของครู มีผลในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนดีขึ้นโดยครู ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เป็นตัวช่วยให้วิธีการจัดการเรียนรู้แต่ละวิธีเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ตามขั้นตอนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ได้แก่ 1) จัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2) ใช้ระบวนการกลุ่ม มีขนาดเล็ก เพื่อให้เรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละคน 3) กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง 4) ติดตามการปฏิบัติงานของนักเรียนและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด 5) ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงทั้งด้านผลงานและกระบวนการ วิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เท่ากับ 48.00 คิดเป็นร้อยละ 80.00 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เท่ากับ 48.29 คิดเป็นร้อยละ 80.48 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เท่ากับ 49.43 คิดเป็นร้อยละ 82.38 และแผนการ

จัดการเรียนรู้ที่ 4 เท่ากับ 51.29 คิดเป็นร้อยละ 85.48 จัดอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก คะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 19.51 คิดเป็นร้อยละ 65.03 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก คะแนนทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 24.91 คิดเป็นร้อยละ 83.03 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วารสารณั ไทยมิตร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 3) เพื่อศึกษาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 แผน มีระดับความเหมาะสมประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับระดับมากที่สุด จำนวน 5 แผน และมาก จำนวน 2 แผน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม มีนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 75.60 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมในแต่ละระยะ พบว่าการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมีการพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยรวมในทุกกรอบทุกด้านเพิ่มขึ้น โดยระยะที่ 3 นักเรียนมีผลการคิดวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 76.25

ฉิษาพัฒนั ไชยเสนบดินทร (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Roisin (2010) ได้ทำการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการกระทำในบริบทของการพัฒนาความเชี่ยวชาญโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นเวลา 2 ปี โดยใช้พนักงานวิชาการ จำนวน 17 คน โดยใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ชีวิตและการเรียนรู้โดยใช้

ปัญหาเป็นฐานโดยการสนทนาออนไลน์ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการใช้เอกสารสำหรับนัก ออกแบบและครู ในการใช้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาผสมผสานเพื่อแสวงหาแนวทางปฏิบัติที่ ดีสำหรับวิธีรวมกลวิธีการสอนในชั้นเรียนและใช้คอมพิวเตอร์ ผลที่ได้้นำประโยชน์จากจุดแข็งในแต่ละ บุคคลซึ่งมีลักษณะเฉพาะของการปฏิสัมพันธ์และร่วมมือระหว่างผู้สอนโดยใช้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่เป็นจริง และมีความหลากหลายของเทคโนโลยีในการเรียนรู้ใน ปัจจุบัน

Cerezo (2004) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) โดยจัดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แผนการเรียนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแล้ววิเคราะห์ผลการเรียนการพัฒนาตนเองของผู้เรียน และการสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับ ผู้เรียนและการทำงานเป็นกลุ่ม พัฒนาระบวนการทำงานกลุ่มสร้างแรงกระตุ้นให้กับผู้เรียน ทำให้ กลุ่มผู้เรียนสามารถควบคุมแนวทางเพื่อที่จะค้นหาคำตอบด้วยตัวเองได้ และกลุ่มผู้เรียนสามารถ แก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้สำเร็จ

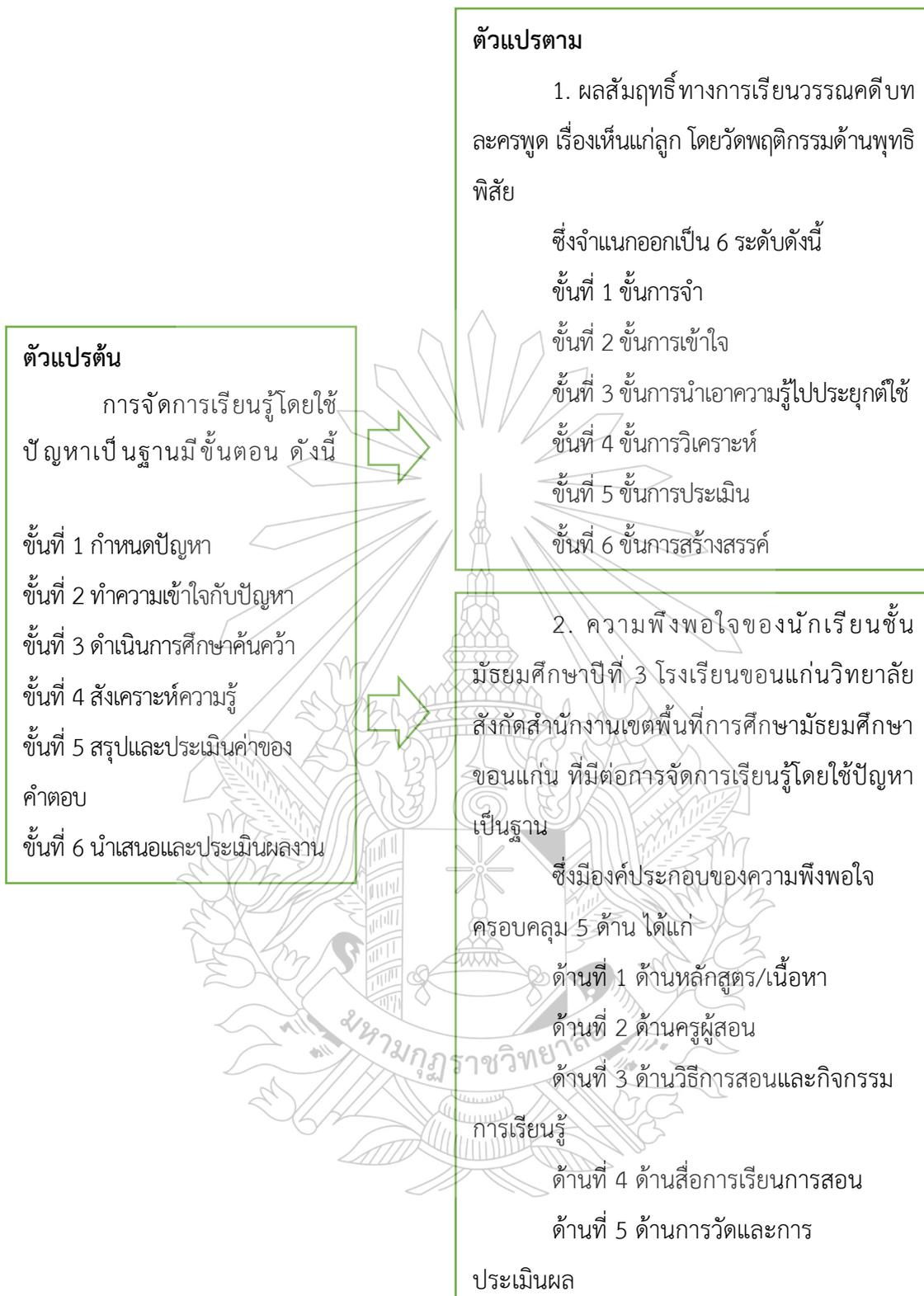
Elshafei. (1998) ได้ทำการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการ จัดการการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีปกติในวิชา ฟิสิกส์ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐแอตแลนตา จำนวน 15 ห้องเรียน 342 คน แบ่งเป็นห้องเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีปกติ 8 ห้อง และห้องเรียนที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 7 ห้อง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการ เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีการรวมกลุ่มกันแก้ปัญหาและสามารถคิดค้นวิธีการแก้ปัญหา ได้ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีปกติ

McCarthy (1990) ได้ทดลองจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในวิชาคณิตศาสตร์ระดับ ประถมศึกษา เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดเรื่องทศนิยม โดยทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 12 กลุ่ม เล็ก ๆ ในเวลา 8 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความรู้พื้นฐานของ นักเรียน และมีการวิเคราะห์ว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถพัฒนาความคิดรวบยอดทาง คณิตศาสตร์ได้อย่างไร จากหลักฐานที่ได้จากการบันทึกวิดีโอได้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาความ เข้าใจในวิชาคณิตศาสตร์ตลอดเวลาที่ได้พยายามหาวิธีแก้ปัญหา โดยนักเรียนใช้ภาษาพูดเป็นตัวบ่งชี้ ถึงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องทศนิยมที่นักเรียนมีอยู่ก่อนแล้ว และยังแสดงถึงความคิดรวบยอดใหม่ที่ เกิดขึ้นเกี่ยวกับทศนิยมอย่างถูกต้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งในและต่างประเทศ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนได้จริง ช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ คติวิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างลึกซึ้ง โดยมีการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถประเมินและปรับปรุงการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ และขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ส่วนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้วิจัยวัดสัมฤทธิ์พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย โดยจำแนกการวัดผลออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้ ระดับที่ 1 ขั้นการจำ ระดับที่ 2 ขั้นการเข้าใจ ระดับที่ 3 ขั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ ระดับที่ 4 ขั้นการวิเคราะห์ ระดับที่ 5 ขั้นการประเมิน และระดับที่ 6 ขั้นการสร้างสรรค์และการประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยผู้วิจัยกำหนดให้มีองค์ประกอบของความพึงพอใจครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร/เนื้อหา 2. ด้านครูผู้สอน 3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ 4. ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 5. ด้านการวัดและการประเมินผล ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีขั้นตอนและสามารถพัฒนาการเรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 กลุ่มเป้าหมาย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Posttest Design) โดยมีการทดสอบหลังการทดลอง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) ซึ่งเปรียบเทียบผลการทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70.00

แบบแผนการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

O₂ หมายถึง การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด

เรื่องเห็นแก่ลูก หลังการจัดการเรียนรู้

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนจัดการเรียนรู้วรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบวัดชุดเดียวกัน โดยเป็นข้อสอบปรนัยเป็น 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นแบบมาตราประเมินค่าตามวิธีของ Likert จำนวน 25 ข้อ

3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

แผนจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย (พ.ศ. 2568) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คำอธิบายรายวิชา ระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3) ศึกษาแนวคิดในการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

4) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

5) กำหนดกรอบเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมที่จะนำออกมาแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน วิธีและเครื่องมือวัดประเมินผล แล้วทำแผนการจัดการเรียนรู้

6) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก 2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก 3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สรุปเนื้อหาวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก 4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ลักษณะการประพันธ์วรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก 5. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก 6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 วิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก และ 7. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 สรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยไปเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ 1. พระจักรพัชร จกภทโท (หิรัญคำ), ดร. ศน.บ. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และ 2. ดร.บัญญัติ ธรรมบุตร ศน.บ. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีและวรรณกรรมไทย 2 ท่าน ได้แก่ 1. พระมหาจรัสวัฒน์ จีระจุฑาโฒ (สุพิบาล) ศษ.บ. (การสอนภาษาไทย), กศ.ม. (การสอนภาษาไทยและวรรณกรรมไทย) ตำแหน่งประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ และ 2. นางสาวพัชรพร สาลี ศศ.บ. (ภาษาไทย), ศศ.ม. (ภาษาและวรรณกรรมไทย) ตำแหน่งประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน นายอานันต์ กรมน้อย ศษ.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ), กศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
มหาเมฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เพื่อพิจารณาประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้กับการจัดการ
เรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ตามกรอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบ
มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการประเมินอยู่ในระดับ 3.51 คือมากขึ้นไป ถึงจะ
นำไปใช้ได้ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดย
ถือเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51–5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51–4.50	เหมาะสมมาก
2.51–3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51–2.50	เหมาะสมน้อย
1.00–1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการพิจารณาประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้กับการ
จัดการเรียนรู้ ผ่านการวัดผลและประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทั้งฉบับได้ค่าประเมินเฉลี่ยเท่ากับ
4.73 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

8) ทำการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดย
ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

3.4.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังเรียน โดยเป็นข้อสอบปรนัยเป็น 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอน
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและ
แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต
จริง รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2568) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คำอธิบายรายวิชา

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

4) ศึกษาทฤษฎี หลักการ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบวัดชุดเดียวกัน และเป็นการทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) รายบุคคล จำนวน 40 ข้อ เพื่อคัดเลือกเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

ตารางที่ 3.1 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ (Test Blueprint) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวคิดของ Benjamin Bloom ที่ได้รับการปรับปรุงใหม่โดย Anderson & Krathwohl(2001) โดยจำแนกออกเป็น 6 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้	Bloom's Taxonomy	จำนวนแบบทดสอบ	หมายเลขข้อ
ม.3/1 สรุปเนื้อหารวรรณคดีในระดับที่ยากขึ้น	การจำ	5 ข้อ	1, 2, 31, 38, 39
	การเข้าใจ	8 ข้อ	3, 8, 9, 10, 15, 23, 30, 32
ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากรวรรณคดี	การนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้	9 ข้อ	4, 16, 19, 24, 29, 33, 34, 35, 36
	การวิเคราะห์	8 ข้อ	5, 11, 12, 17, 18, 22, 26, 27
ม.3/3 สรุปข้อคิดจากการอ่านและประยุกต์ใช้	การประเมิน	5 ข้อ	6, 13, 20, 25, 37
	การสร้างสรรค์	5 ข้อ	7, 14, 21, 28, 40

6) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ก่อนที่จะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ

7) นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ 1. พระจักรพัชร์ จุกกภทโท (หิรัญคำ),

ดร. ศน.บ. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และ 2. ดร.บัญชา ธรรมบุตร ศน.บ. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย), ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีและวรรณกรรมไทย 2 ท่าน ได้แก่ 1. พระมหาจรรุวัฒน์ จิระจุฑโฒ (สุพิบาล) ศษ.บ. (การสอนภาษาไทย), กศ.ม. (การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย) ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ และ 2. นางสาวพัชรพร สาลี ศศ.บ. (ภาษาไทย), ศศ.ม. (ภาษาและวรรณกรรมไทย) ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน นายอานันต์ กรมน้อย ศษ.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ), กศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน เพื่อประเมินตรวจประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) หากค่า IOC มีค่าสูงกว่า 0.50-1.00 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ชุดนั้น ๆ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดและสามารถนำไปทดลองใช้ได้ โดยใช้สูตร IOC จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ไว้ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2561)

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

8) ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 ห้อง 30 คน แล้วนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ

9) นำผลทดลองจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 หาค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (KR-20) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

10) ผลความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ผลวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.42-0.75 ค่าอำนาจจำแนก (R) มีค่า 0.33-0.83 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.74 แล้วนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปใช้กับ

กลุ่มเป้าหมาย

3.4.3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert จำนวน 25 ข้อ โดยมีตัวเลือก 5 ระดับ กำหนดดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขก่อนที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบประเมินหาค่า IOC เพื่อพิจารณาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องและหาค่าความเชื่อมั่น(Cronbach's Alpha Coefficient) แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการประเมิน IOC ต้องอยู่ที่ระดับ 0.50 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น(Cronbach's Alpha Coefficient) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 จึงจะนำไปใช้ได้

4) ผลความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.84

5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 ปฐมนิเทศนักเรียน โดยให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งข้อตกลง บทบาทหน้าที่ เป้าหมาย เกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.5.2 ผู้วิจัยทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตามแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง โดยไม่รวมการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

3.5.3 หลังการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำการทดสอบหลังเรียน เพื่อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง แล้วตรวจคะแนน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

3.5.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แล้วนำมาสรุปรวบรวมคะแนนความพึงพอใจโดยใช้สถิติพรรณนา

3.5.5 ผู้วิจัยทำการรวบรวมคะแนนหลังเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาของคะแนนแต่ละคน เพื่อนำคะแนนหลังเรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70.00 โดยใช้สถิติเปรียบเทียบทดสอบค่าที

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 ผู้วิจัยนำคะแนนหลังเรียนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าร้อยละ แล้วนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70

3.6.2 นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสรุปผลของความพึงพอใจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

4.3 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง	กลุ่มเป้าหมาย
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

% of Mean หมายถึง ค่าร้อยละ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 สิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 30 ข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ค่าร้อยละ	ผ่านเกณฑ์
1	30	27	90.00	ผ่าน
2	30	28	93.33	ผ่าน
3	30	26	86.67	ผ่าน
4	30	29	96.67	ผ่าน
5	30	16	53.33	ไม่ผ่าน
6	30	27	90.00	ผ่าน
7	30	26	86.67	ผ่าน
8	30	21	70.00	ผ่าน
9	30	26	86.67	ผ่าน
10	30	25	83.33	ผ่าน
11	30	25	83.33	ผ่าน
12	30	24	80.00	ผ่าน
13	30	26	86.67	ผ่าน

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ค่าร้อยละ	ผ่านเกณฑ์
14	30	20	66.67	ไม่ผ่าน
15	30	28	93.33	ผ่าน
16	30	25	83.33	ผ่าน
17	30	28	93.33	ผ่าน
18	30	27	90.00	ผ่าน
19	30	26	86.67	ผ่าน
20	30	16	53.33	ไม่ผ่าน
21	30	27	90.00	ผ่าน
22	30	27	90.00	ผ่าน
23	30	28	93.33	ผ่าน
24	30	15	50.00	ไม่ผ่าน
25	30	26	86.67	ผ่าน
26	30	25	83.33	ผ่าน
27	30	26	86.67	ผ่าน
28	30	27	90.00	ผ่าน
29	30	25	83.33	ผ่าน
30	30	28	93.33	ผ่าน

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ปรนัย 30 ข้อ

จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	% of Mean	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ (คน)			
					ผ่าน		ไม่ผ่าน	
					(คน)	% of Mean	(คน)	% of Mean
30	30	25.00	3.70	83.33	26	86.67	4	13.33

จากตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจ

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สิ้นสุดลงทั้ง 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนทั้งหมด 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านที่ 1 หลักสูตร/เนื้อหา		4.60	0.63	มาก
1	เนื้อหาวรรณคดีมีความเหมาะสมกับระดับชั้น	4.63	0.67	มาก
2	เนื้อหาครอบคลุมวรรณคดีที่จำเป็นต้องเรียน	4.73	0.52	มาก
3	เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้อรรณคดีอย่างเป็นระบบ	4.43	0.63	มาก
4	เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.60	0.67	มาก
5	จำนวนเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.60	0.67	มาก
ด้านที่ 2 ครูผู้สอน		4.85	0.34	มากที่สุด
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี	4.93	0.25	มากที่สุด
2	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.97	0.18	มากที่สุด
3	ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์	4.70	0.47	มากที่สุด
4	ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสาร	4.80	0.41	มากที่สุด
5	ครูให้ความสนใจและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.83	0.38	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านที่ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้		4.87	0.31	มากที่สุด
1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการการเรียนรู้ได้ดีขึ้น	4.97	0.18	มากที่สุด
2	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและน่าสนใจ	4.93	0.25	มากที่สุด
3	การให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม	4.80	0.41	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมกลุ่มช่วยให้เรียนรู้ร่วมกันได้ดี	4.73	0.45	มากที่สุด
5	วิธีการสอนช่วยให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ	4.93	0.25	มากที่สุด
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนการสอน		4.80	0.37	มากที่สุด
1	สื่อการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.93	0.25	มากที่สุด
2	สื่อการสอนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย	4.87	0.35	มากที่สุด
3	สื่อการสอนมีความทันสมัยและน่าสนใจ	4.67	0.48	มากที่สุด
4	สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	4.60	0.50	มากที่สุด
5	สื่อการสอนช่วยให้จดจำและเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	4.93	0.25	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การวัดและการประเมินผล		4.89	0.31	มากที่สุด
1	การประเมินผลมีความยุติธรรมและเป็นธรรม	4.93	0.25	มากที่สุด
2	เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.93	0.25	มากที่สุด
3	การประเมินผลสอดคล้องกับการเรียนการสอน	4.77	0.43	มากที่สุด
4	รูปแบบการประเมินมีความหลากหลาย	4.87	0.35	มากที่สุด
5	การประเมินผลช่วยให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้	4.93	0.25	มากที่สุด
รวม		4.80	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 5 ด้านการวัดและการประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.89$ และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.31 รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.31 ส่วนด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.85$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.34 ต่อมา ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.37 ส่วนด้านที่ นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร/เนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.60$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.63 และในแต่ละด้านยังสามารถเรียงลำดับคะแนนจากความพึงพอใจมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ด้านที่ 5 การวัดและการประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.89$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.31 พิจารณาเป็นข้อเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อที่ 5.1 การประเมินผลมีความยุติธรรมและเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 5.2 เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 5.5 การประเมินผลช่วยให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 5.4 รูปแบบการประเมินมีความหลากหลาย มีค่าเฉลี่ย = 4.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.35 และข้อที่ 5.3 การประเมินผลสอดคล้องกับการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย = 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.43

ด้านที่ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.31 พิจารณาเป็นข้อเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อที่ 3.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการการเรียนรู้ได้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย = 4.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.18 ข้อที่ 3.2 กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 3.5 วิธีการสอนช่วยให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 3.3 การให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย = 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.41 และข้อที่ 3.4 การจัดกิจกรรมกลุ่มช่วยให้เรียนรู้ร่วมกันได้ดี มีค่าเฉลี่ย = 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.45

ด้านที่ 2 ครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.85$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.34 พิจารณาเป็นข้อเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อที่ 2.2 ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย = 4.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.18 ข้อ

ที่ 2.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 2.5 ครูให้ความสนใจและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ย = 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.38 ข้อที่ 2.4 ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย = 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.41 และข้อที่ 2.3 ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย = 4.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.47

ด้านที่ 4 สื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.37 พิจารณาเป็นข้อเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อที่ 4.1 สื่อการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 4.5 สื่อการสอนช่วยให้จดจำและเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย = 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.25 ข้อที่ 4.2 สื่อการสอนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย มีค่าเฉลี่ย = 4.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.35 ข้อที่ 4.3 สื่อการสอนมีความทันสมัยและน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย = 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.48 และข้อที่ 4.4 สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน มีค่าเฉลี่ย = 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.50

ด้านที่ 1 หลักสูตร/เนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย \bar{X} = 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.63 พิจารณาเป็นข้อเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อที่ 1.2 เนื้อหาครอบคลุมวรรณคดีที่จำเป็นต้องเรียน มีค่าเฉลี่ย = 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.52 ข้อที่ 1.1 เนื้อหาวรรณคดีมีความเหมาะสมกับระดับชั้น มีค่าเฉลี่ย = 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.67 ข้อที่ 1.4 เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ย = 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.67 ข้อที่ 1.5 จำนวนเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน มีค่าเฉลี่ย = 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.67 และข้อที่ 1.3 เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย = 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.63

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอน 14 ชั่วโมง มีคุณภาพอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า (Index of Consistency) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.42-0.75 ค่าอำนาจจำแนก (R) อยู่ระหว่าง 0.33-0.83 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.74 และแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมเป็นจำนวน 25 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 สำหรับการหาประสิทธิภาพของแบบวัดใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1951 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ซึ่งมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ และทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สามารถสรุปผล อภิปรายการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.1.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 5 ด้านการวัดและการประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.89$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.31 รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.31 ส่วนด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.85$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.34 ต่อมา ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.37 ส่วนด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร/เนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.60$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.63

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนหลังเรียน

เฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีกระบวนการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นจริงด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็น ปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียนได้และเกิดความสนใจที่จะค้นหา คำตอบ ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่ง ผู้เรียนจะต้องอธิบายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียน กำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษา ค้นคว้าด้วยวิธีที่หลากหลาย ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ เป็น ขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนร่วมมือกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพียงพอกับการตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ แล้วนำ ข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบสมมติฐานและแก้ปัญหา ถ้าไม่เพียงพอกลุ่มจะต้องกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้ เพิ่มเติม แผนการเรียนรู้ และแหล่งข้อมูลแล้วดำเนินการศึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ก่อน ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตัวเอง และ ประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบ แนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง และขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็น ผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกันประเมินผล งาน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจ มีการพัฒนาทักษะการคิด การแสวงหาความรู้ และทักษะการทำงานร่วมกัน ซึ่งยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑรา ธรรมบุศย์ (2549) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการสำคัญคือ ผู้สอนจะใช้สถานการณ์ ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้เพื่อนำมาเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาโดยผู้เรียนเป็นฝ่าย กำหนดทิศทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรา เล่าเรียนดี (2548) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบ หนึ่งซึ่งช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในการทำงานและดำรงชีวิตตลอดชีวิต โดยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัม

มณี (2545) ที่กล่าวว่าจัดการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จริงหรือผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา หรือฝึกกระบวนการคิด การวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหา ร่วมกันเป็นกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ซึ่งยังสอดคล้องกับ อมรทิพย์ ฌ บางช่วง (2543) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เป็นอยู่ตามสภาพจริง กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารมณ์ แสงรัมย์ (2543) ที่ได้ศึกษาผลการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ไทยมิตร (2560) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม มีนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 75.60 ซึ่งมีผลการศึกษาดำเนินไปเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.39$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 5 ด้านการวัดและการประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.89$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.31$ รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.31$ ส่วนด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.85$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.34$ ต่อมา ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.37$ ส่วนด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร/เนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.60$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.63$ ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการ

เรียนรู้ดังกล่าวเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้น และได้เรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหาที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ส่งผลให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับการนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การทำงานเป็นกลุ่มช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ บทบาทของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและการแก้ปัญหา ส่งผลให้บรรยากาศการเรียนรู้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนเกิดความสนุกสนานและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ อานาภาพ เลชะกุล (2564) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีชีวิตชีวา สนุกสนาน และเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนกับการปฏิบัติงานในอนาคตและยังส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2559) ได้กล่าวว่า การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบชี้แนะและทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และเน้นกระบวนการเป็นสำคัญ มีหลักการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่นปลอดภัย ไม่น่าหวาดกลัว น่าไว้วางใจ จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี 2) นักเรียนแต่ละคนมีศักยภาพและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ครูจึงควรสอนแบบชี้แนะ โดยให้นักเรียนเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตน และคอยช่วยเหลือให้นักเรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล 3) ในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเรียนรู้กระบวนการเป็นสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่บุคคลใช้ในการดำรงชีวิตและแสวงหาความรู้ต่อไป อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญจิรา ชันบุตร และคณะ (2566) ที่พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานครูผู้สอนควรทำความเข้าใจในกระบวนการของปัญหาเป็นฐานอย่างละเอียดก่อนนำไปจัดการเรียนรู้
2. ก่อนการจัดการเรียนรู้ควรชี้แจงแก่นักเรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและไม่เกิดปัญหา
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในขั้นกำหนดปัญหานั้นถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและครูผู้สอนควรกำหนดปัญหาที่เกี่ยวกับเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหา

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมค่อนข้างมาก ควรมีการปรับความยืดหยุ่นของเวลาในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับเนื้อหาภาษาไทยเรื่องอื่น ๆ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นเรียนอื่น ๆ

2. ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิควิธีการสอนอื่น ๆ เช่น ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ กับเนื้อหาภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัลยรัตน์ แสงแก้ว. (2565). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2548). การเรียนรู้แบบเน้นปัญหาเป็นฐาน. ใน *สารานุกรมศึกษาศาสตร์*. (ม.ป.ป.).
- กุลิสรา จิตรชญาภินช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2540). *แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผลผลิต ปัจจัย และกระบวนการ*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กำธร จรุงเลิศกิจจา. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาและรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E)* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะ อ่อนนาง. (2561). *ภาษาไทยพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จรัส โพธิ์จันทร์. (2553). *ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในภาคเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). *หลักกิจกรรมพื้นฐานการงานอาชีพสำหรับครู*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). *ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2564). *วรรณคดีและวรรณกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 15). สำนักพิมพ์บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- จงชัย เจนหัตถการกิจ. (2560). *เสริมปรีชาญาณภาษาไทย ม.3*. ธนาเพลส.
- ชายอมร สุรสรณ์. (2562). *แนวทางของครูในการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชวลิต ชุกก่าแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิชชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร. (2557). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดลชัย อินทรโกสุม. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องกลอนดอกสร้อยรพีงในป่าช้า ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ถิรนนท์ วงศ์วิวัฒน์. (2555). *การศึกษาลักษณะการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่องและคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม* โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทีศนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 17). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทีศนา แคมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 20). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัชพล แคล้วคลาด. (2564). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ธัญจิรา ชันบุตร และคณะ. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *Journal of Education Rajabhat Maha Sarakham University*, 20(3), 54-64.

ธิดารัตน์ ศักดิ์สุจริต. (2555). ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เนาวรัตน์ วิลารวรรณ. (2560). วิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning: PBL) ของครูเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.

บุญเหลือ เทพสุวรรณ. (2539). แนวนววรรณกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). อมรินทร์พริ้นติ้ง.

เบญจมาศ พลอินทร์. (2524). วรรณคดีการละคร. โอเดียนสโตร์.

พระวรเวทย์พิสิฐ. (2534). วรรณคดีไทย. ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรณี บุญประกอบ และมนัส บุญประกอบ. (22-23 สิงหาคม 2548). *การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL: Problem Based Learning)* [เอกสารประกอบการอบรม]. การอบรมครู สกว., พระนครศรีอยุธยา.
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2556). *การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. <http://www.wattoongpel.com>
- พองจันทร์ สุขยิ่ง. (2564). *ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม*. อักษรเจริญทัศน์.
- มณฑนา ธรรมบุศย์. (2549). การสร้างสรรค์ความรู้ด้วย PBL. *วารสารวิชาการ*, 9(2), 32-38.
- มณฑรา ธรรมบุศย์. (2545). *การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ Learning* [เอกสารวิชาการ]. ม.ป.พ.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). *วิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แมนมาส ขวลิต. (2542). *การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ (Towards Reading and Information Society)* [เอกสารวิชาการ]. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- รวีวรรณ วงศ์เดชาพันธ์. (2563). การพัฒนาและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. *วารสารมหาจุฬาลงกรณ*, 11(1), 25-35.
- รังสรรค์ ทองสุกนอก. (2547). *ชุดการเรียนรู้การสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Problem Based Learning) เรื่องทฤษฎีจำนวนเบื้องต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตน์ชัย สัจพันธุ์. (2523). *วรรณกรรมปัจจุบัน*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วทันย สุวรรณประทีป. (2559). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 165-178.
- วราภรณ์ ไทยมิตร. (2560). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2548). *เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชลี บัวตา. (2550). *ผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนตามสภาพจริง* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. โรงพิมพ์มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิภา วงศ์อำมาตย์. (2556). *ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่องระบบสมการเชิงเส้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือด้วยเทคนิค TAI* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2551). *พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 8). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory)* (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิรินาถ ส่งแสง. (2562). *ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนวีรนาทศึกษา มูลนิธิที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย. (2559). *วิธีสอนทั่วไป (Method of Teaching)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศูนย์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. (1998). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สว่าง พิมพ์ชัย. (2557). *การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับอริยสัจสี่ เรื่องปัญหาชีวิตที่มีต่อความรับผิดชอบทักษะการแก้ไขปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สหพงศ์ จันศิริ. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาหลักการจัดการฟาร์ม สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุภารัตน์ อหรีเอ. (2558). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับการ
ใช้คำถามระดับสูงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุวัฒนา มั่นภาวนา. (2562). ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคแผนผังความคิด. วารสารศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาพ
พิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2553). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5).
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โสภิตา ศรีโพธิ์ชัย. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ร่วมกับข้อริยส์จ
ส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และความพึงพอใจต่อการ
เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน
สำคัญที่สุด. พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). แนวทางการจัดการเรียนการสอนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554*. อักษรเจริญทัศน์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร. (2542). *ความพึงพอใจการปฏิบัติงานพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อนุวัต คุณแก้ว. (2558). *การวัดและประเมินผลทางการศึกษา*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรทิพย์ ณ บางช้าง. (2543). *การบริหารงานบุคคลและพฤติกรรมองค์การ*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อานุกาฬ เลขะกุล. (2564). *จากวันวาร...ถึงวันนี้ รัต.นพ.อานุกาฬ เลขะกุล*. สหมิตรพัฒนาการพิมพ์ (1992).

อาภรณ์ แสงรัตมี. (2543). *ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง)*. โอเดียนสโตร์.

Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.

Barell, J. (1998). *PBL an inquiry approach*. Skylight Training and Publishing.

Bloom, B. S., Hastings, J. T., & Madaus, G. F. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. McGraw-Hill.

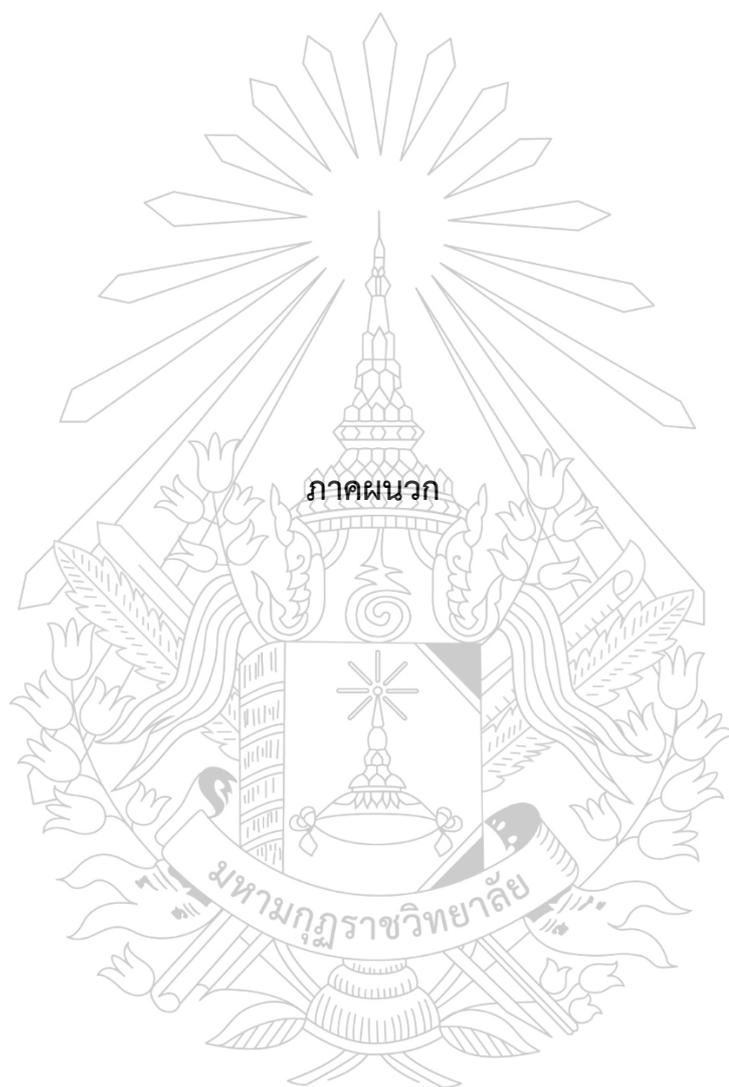
- Cerezo, N. (2004). Problem-based learning in the middle school: A research case study of the perceptions of at-risk females. *Research in Middle Level Education Online*, 27(1).
- Delisle, R. (1997). *How to use problem-based learning in the classroom*. Association for Supervision and Curriculum Development.
- Elshafei, D. L. (1998). *A comparison of problem-based and traditional learning in Algebra II* [Doctoral dissertation]. Dissertation Abstracts Online.
- ETE Team. (2005). *PBL model*.
- Gijseleers, W. H. (1996). Connecting problem-based practices with educational theory. In L. Wilkerson & W. H. Gijseleers (Eds.), *Bringing problem-based learning to higher education: Theory and practice*. Jossey Bass.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). McGraw-Hill.
- Gordon, P. R., Rogers, A. M., Comfort, M., Gavula, N., & McGee, B. P. (2001). A taste of problem-based learning increase student ability to analyze and solve problems. *School Science and Mathematics*, 101(4), 171-179.
- Illinois Mathematics and Science Academy. (1999). *Step-by-step PBL: Those who do, learn*. IMSA.
- Illinois Mathematics and Science Academy. (2001). *Problem-based learning matters*. IMSA.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1-55.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and personality*. Harper and Brother.
- McCarthy, B. (1990). *4 MAT in action II*. Excel, Inc.

Rodriguez-Roisin, R., et al. (2010). *Global initiative for chronic obstructive lung disease: NHLBI/WHO workshop report*. National Heart, Lung and Blood Institute.

Torp, L., & Sage, S. (1998). *Problem as possibilities: Problem-based learning for K-12*. Association for Supervision and Curriculum Development.

Zhang, J. (2002). A cognitive model for problem-based learning. *Instructional Science*, 30(4), 303-317.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. พระจักรพัทธ์ จกภทโท (หิรัญคำ), ดร.

- วุฒิการศึกษา: - ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)
- ศาสตรศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)

ตำแหน่ง: หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

สถานที่ทำงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. พระมหาจรรุวัฒน์ จีรวุฑโฒ (สุพิบาล)

- วุฒิการศึกษา: - การศึกษามหาบัณฑิต (การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย)
- ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)

ตำแหน่ง: ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

สถานที่ทำงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ
กาฬสินธุ์

3. ดร.บัญชา ธรรมบุตร

- วุฒิการศึกษา: - ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)
- ศาสตรศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)

ตำแหน่ง: ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

สถานที่ทำงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

4. นายอานันต์ กรมน้อย

- วุฒิการศึกษา: - การศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
- ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ)

ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

สถานที่ทำงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

5. นางสาวพัชรพร สาลี

- วุฒิการศึกษา: - ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวรรณกรรมไทย)
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)

ตำแหน่ง: ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

สถานที่ทำงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, โทร. ๐๕๓ ๒๕๑๘๕๙

ที่ อว.๗๙๑๔/ว๑๕๑๑ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระจักรพัชร จุกกทโท, ดร. (hirun.kam)

ด้วย นายพัลลภ อี๋พวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๒๖๒๐๕๔๐๑๓๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอลความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

พระจักรพัชร
(พระจักรพัชร จุกกทโท, ดร.)
หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษ
๒ ก.๗. ๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๑๘๕๕

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๔๑๑ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาจารุวัฒน์ จีรวุฑโฒ (สุพิบาล)

ด้วย นายพัลลภ อึ้งพวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระสุธีวีรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัย

นางสาว นภาพงษ์ เจริญชาญ

พ.ล. ๗/๒๖

๒๙ ส.ค. ๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๑๘๕๙

ที่ อว ๗๗๑๔/๒๕๖๘

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร คร. บัญชา ธรรมบุตร

ด้วย นายพัลลภ อึ้งพวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๓ นักศึกษาลำดับชั้น
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วันที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาขอเครื่องมือการวิจัย
ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

(พระศิวีชรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

-ยื่นใ้ให้ดูพจนานุกรม
การทวงเครื่องมือเพื่อที่
ทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

2 โทร.
(เคยมีชุด ธรรมบุตร)
๕ กันยายน ๒๕๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ...มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๔๑๑

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

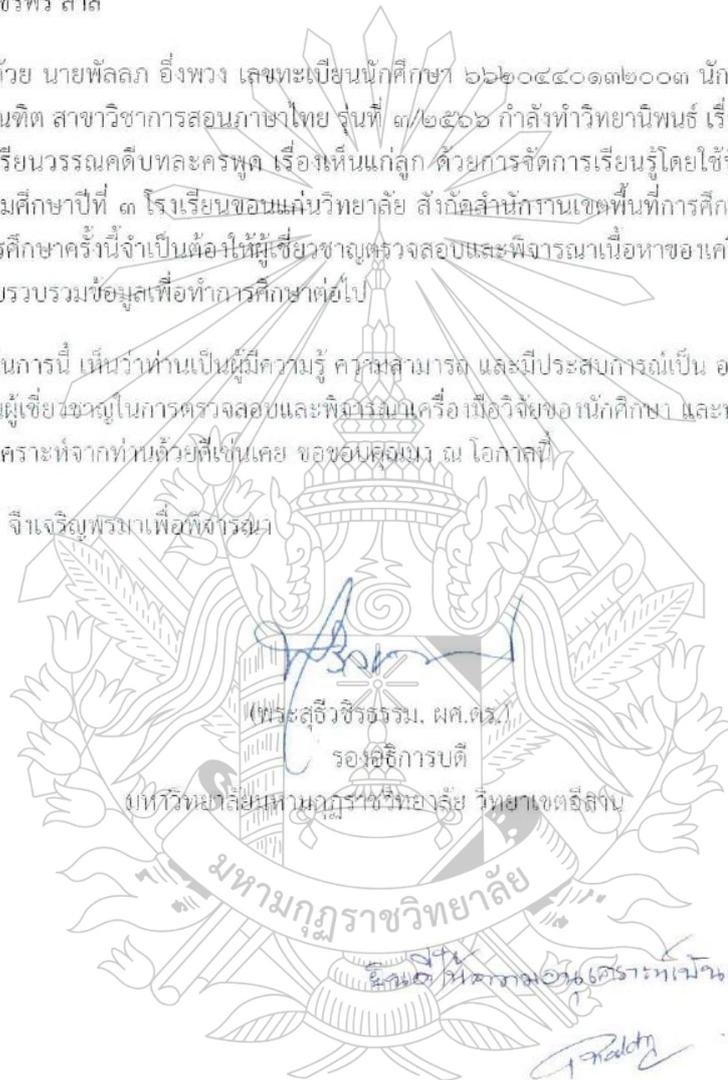
เรื่อง ...ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวพัชรพร สาลี

ด้วย นายพัลลภ อึ้งพวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาขอเครื่องมือการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาขอเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

(พระสุธีวีรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัย

(นางรศพัชรพร สาลี)

๐ 3 ก.ย. 2568

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้กับการจัดการ เรียนการเรียนรู้ และการวัดผลการประเมินผล

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลักษณ์ักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้สร้าง “แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน”

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลักษณ์ักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เพื่อให้แบบประเมินดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญถึงความสอดคล้องของข้อความคำถามกับรายการประเมินเพื่อให้ทราบว่า “ข้อความคำถามที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจหรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความคำถามในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5, 4, 3, 2, และ 1 โดย

- ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในข้อที่ยังมีความสอดคล้อง/เหมาะสมน้อย ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

รายการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-7

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้						
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน						
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน						
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก						
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
3	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์						
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล						
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้						
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด						
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้						
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและการ นำไปใช้						
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด						

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้						
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้						
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น ฐาน						
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน						
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้						
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน						
	8.3 ความเหมาะสมของเวลาและระดับ ความสามารถของผู้เรียน						
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้						
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้						
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน						

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการจัดการเรียนรู้						
10	การวัดและการประเมินผล						
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน						
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้แท้จริง						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	4	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
2	4	5	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
3	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
4	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
5	5	4	4	4	5	22	4.40	มาก
6	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
7	5	4	4	4	4	21	4.20	มาก
8	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
9	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
10	4	5	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
11	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
13	5	5	4	4	5	23	4.60	มากที่สุด
14	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
15	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
16	4	4	4	5	5	22	4.40	มาก
17	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
18	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
19	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
20	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
21	4	4	4	4	5	21	4.20	มาก
22	4	5	5	4	4	22	4.40	มาก
23	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
24	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
25	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
26	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
27	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
28	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
29	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
30	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
31	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
32	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
รวม							4.78	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	4	4	5	4	5	22	4.40	มาก
2	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
3	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
4	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
5	5	4	4	4	5	22	4.40	มาก
6	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
7	5	4	4	4	4	21	4.20	มาก
8	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
9	5	4	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
10	4	5	4	5	4	22	4.40	มาก
11	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
12	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
13	4	5	4	4	4	21	4.20	มาก
14	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
15	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
16	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
17	5	4	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
18	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
19	5	5	5	4	4	23	4.60	มากที่สุด
20	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
21	4	4	4	4	5	21	4.20	มาก
22	4	5	4	4	4	21	4.20	มาก
23	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
24	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
25	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
26	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
27	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
28	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
29	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
30	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
31	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
32	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
รวม							4.64	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
2	4	5	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
3	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
4	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
5	4	4	5	5	5	23	4.60	มากที่สุด
6	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
7	4	5	4	5	4	22	4.40	มาก
8	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
9	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
10	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
11	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
13	5	4	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
14	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
15	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
16	4	4	4	5	5	22	4.40	มาก
17	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
18	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
19	4	4	5	5	4	22	4.40	มาก
20	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
21	4	4	4	4	5	21	4.20	มาก
22	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
23	4	4	5	4	5	22	4.40	มาก
24	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
25	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
26	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
27	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
28	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
29	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
30	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
31	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
32	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
รวม							4.75	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
2	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
3	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
4	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
5	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
6	5	5	4	4	4	22	4.40	มาก
7	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
8	4	5	4	5	4	22	4.40	มาก
9	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
10	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
11	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12	4	4	5	4	5	22	4.40	มาก
13	5	4	4	4	5	22	4.40	มาก
14	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
15	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
16	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
17	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
18	5	4	4	5	4	22	4.40	มาก
19	4	5	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
20	5	4	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
21	5	4	4	4	5	22	4.40	มาก
22	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
23	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
24	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
25	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
26	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
27	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
28	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
29	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
30	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
31	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
32	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
รวม							4.73	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
2	5	4	4	5	4	22	4.40	มาก
3	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
4	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
5	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
6	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
7	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
8	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
9	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
10	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
11	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
13	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
14	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
15	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
16	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
17	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
18	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
19	4	5	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
20	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
21	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
22	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
23	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
24	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
25	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
26	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
27	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
28	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
29	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
30	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
31	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
32	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
รวม							4.77	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
2	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
3	4	4	4	5	5	22	4.40	มาก
4	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
5	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
6	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
7	4	5	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
8	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
9	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
10	5	4	4	4	5	22	4.40	มาก
11	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12	4	5	4	4	5	22	4.40	มาก
13	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
14	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
15	5	5	5	4	4	23	4.60	มากที่สุด
16	5	4	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
17	4	4	4	5	5	22	4.40	มาก
18	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
19	4	5	5	4	4	22	4.40	มาก
20	4	4	5	4	5	22	4.40	มาก
21	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
22	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
23	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
24	5	4	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
25	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
26	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
27	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
28	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
29	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
30	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
31	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
32	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก
รวม							4.65	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม	ค่าเฉลี่ย	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
2	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
3	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
4	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
5	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
6	5	4	5	4	4	22	4.40	มาก
7	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก
8	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
9	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
10	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
11	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
13	5	4	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
14	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
15	5	5	5	4	4	23	4.60	มากที่สุด
16	5	5	5	5	4	24	4.80	มากที่สุด
17	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
18	5	5	4	5	4	23	4.60	มากที่สุด
19	4	5	5	4	4	22	4.40	มาก
20	4	5	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
21	4	5	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
22	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
23	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
24	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
25	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
26	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
27	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด
28	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
29	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
30	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
31	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
32	4	4	5	5	5	23	4.60	มากที่สุด
รวม							4.78	มากที่สุด

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยได้สร้าง “แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน”

โดยแบบทดสอบดังกล่าว มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก โดยแบ่งเนื้อหาในการตามแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อทดสอบในแบบทดสอบข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในข้อทดสอบที่เห็นว่าไม่เหมาะสมว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
เรื่องประวัติความเป็นมาบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก					
อธิบายประวัติความเป็นมาและโครงเรื่องของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้อย่างถูกต้อง (K)	1) ผู้ประพันธ์บทละครพูดเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> คือใคร (การจำ) ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ข. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ค. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช				
	2) ลักษณะของวรรณคดีเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> จัดอยู่ในประเภทใด (การจำ) ก. ละครรำ ข. ละครพูด ค. ละครนอก ง. ละครใน				
	3) ข้อใดกล่าวถึงโครงเรื่องของ <i>เห็นแก่ลูก</i> ได้ถูกต้องที่สุด (การเข้าใจ) ก. เรื่องราวของหญิงสาวที่ต้องเลือกระหว่างความรักกับหน้าที่ในครอบครัว ข. เรื่องของข้าราชการที่ต่อสู้กับความอยุติธรรมในสังคม ค. เรื่องของแม่ที่ต้องดูแลลูกเพียงลำพังหลังสามีเสียชีวิต ง. เรื่องของพ่อผู้ยอมเสียสละความจริงเพื่อไม่ให้ลูกต้องเดือดร้อนและอับอาย				
สรุปเนื้อหาวรรณคดีและแสดงความเข้าใจผ่านการจัดทำแผนผังความคิด	4) ระหว่างการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> ข้อใดแสดงความเข้าใจในแนวคิดของเรื่องได้ดีที่สุด (การนำไปประยุกต์ใช้) ก. นายล้าเป็นตัวแทนของคนยากจนที่พยายามดิ้นรนเอาตัวรอด ข. พระยาภักดีเป็นตัวอย่างของผู้มีอำนาจที่เอาเปรียบผู้อื่น				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
(Mind Map) หรือการอธิบายกลุ่ม (P)	<p>ค. ความเสียสละของนายลำแสดงถึงความรักแท้ของพ่อที่ไม่หวังสิ่งตอบแทน</p> <p>ง. แม่ล่อเป็นตัวละครที่เห็นแก่ตัว ไม่เคารพบิดา</p>				
	<p>5) หากนักเรียนจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> หัวข้อหลักใดควรอยู่ “ตรงกลาง” ของแผนผังมากที่สุด (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. ความรักและการเสียสละของพ่อ</p> <p>ข. ความขัดแย้งในใจของแม่ล่อ</p> <p>ค. การใช้ชีวิตหลังพ้นโทษของนายลำ</p> <p>ง. บทบาทของพระยาภักดีในสังคม</p>				
เห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย ตระหนักถึงคติสอนใจที่แฝงอยู่ในเรื่อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	<p>6) ข้อใดกล่าวถึง “คุณค่าของวรรณคดีเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i>” ได้ถูกต้องที่สุด (การประเมิน)</p> <p>ก. สะท้อนชีวิตของคนในชนบทที่ต้องต่อสู้กับความยากจน</p> <p>ข. ถ่ายทอดคตินิยมเรื่องความรักและการเสียสละของพ่อแม่ที่มีต่อลูก</p> <p>ค. มุ่งเน้นความบันเทิงและเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น</p> <p>ง. แสดงภาพสังคมสมัยใหม่ที่มีความสำคัญกับวัตถุ</p>				
	<p>7) หากนักเรียนต้องการนำคติสอนใจจากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อใดเหมาะสมที่สุด (การสร้างสรรค์)</p> <p>ก. ซื่อสัตย์ต่อความรู้สึกของตนเองโดยไม่สนใจผู้อื่น</p> <p>ข. ใช้เหตุผลในการตัดสินใจโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ</p> <p>ค. คิดถึงผู้อื่นและยอมเสียสละเพื่อความสุขของคนที่ยรัก</p> <p>ง. ปกป้องชื่อเสียงของตนเองแม้จะต้องทำร้ายผู้อื่น</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
เรื่องย่อบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก					
อธิบายประวัติความเป็นมาและโครงเรื่องของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้อย่างถูกต้อง (K)	8) บทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก” มีวัตถุประสงค์หลักในการแต่งคืออะไร (การเข้าใจ) ก. เพื่อส่งเสริมการศึกษาไทยให้เจริญก้าวหน้า ข. เพื่ออบรมคตินิยมและสะท้อนชีวิตครอบครัวไทย ค. เพื่อวิจารณ์การเมืองและสังคมในยุคนั้น ง. เพื่อเผยแพร่แนวคิดประชาธิปไตย				
	9) โครงเรื่องของบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก” มีลักษณะสำคัญอย่างไร (การเข้าใจ) ก. เป็นเรื่องรักโรแมนติกระหว่างหนุ่มสาวในวัง ข. เป็นเรื่องเศร้าของครอบครัวที่แตกแยกเพราะความยากจน ค. เป็นเรื่องสะท้อนชีวิตครอบครัวที่มีปัญหา และจบลงด้วยการให้อภัยเพราะเห็นแก่ลูก ง. เป็นเรื่องการต่อสู้ระหว่างความดีและความชั่วของตัวละครเอก				
	10) จากโครงเรื่องของ “เห็นแก่ลูก” ข้อใดแสดงให้เห็น “คติสอนใจ” ที่สำคัญที่สุดในเรื่อง (การเข้าใจ) ก. คนที่ฉลาดเท่านั้นจึงจะมีความสุขในชีวิต ข. การยึดมั่นในศักดิ์ศรีสำคัญกว่าครอบครัว ค. ความรักและการให้อภัยคือสิ่งที่ทำให้ครอบครัวอยู่ร่วมกันได้ ง. ความสำเร็จในหน้าที่การงานคือสิ่งที่ทำให้ชีวิตสมบูรณ์				
สรุปและวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้แผนผังความคิด (Mind Map) หรือการอภิปรายกลุ่ม (P)	11) จากเรื่องย่อของ เห็นแก่ลูก การตัดสินใจของนายล่าในการไม่เปิดเผยความจริงแก่ลูกสาวสะท้อนแนวคิดใดมากที่สุด (การวิเคราะห์) ก. การยึดมั่นในศักดิ์ศรีของตนเองโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ข. การใช้เหตุผลและความเห็นแก่ลูกเป็นหลักในการตัดสินใจ ค. การแก้แค้นต่อผู้ที่เคยทำร้ายตนในอดีต ง. การพยายามสร้างความร่ำรวยและอำนาจให้ตัวเองก่อนทุกสิ่ง				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
เห็นคุณค่าและข้อคิดที่แฝงอยู่ในเรื่อง ตระหนักถึงความสำคัญของความกตัญญู ความรัก ของพ่อแม่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	<p>12) จากเรื่องย่อ <i>เห็นแก่ลูก</i> การกระทำของนายล้าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกได้รับความเดือดร้อน แสดงให้เห็นคุณค่าหลักใด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. การมุ่งเน้นความสำเร็จส่วนตัวมากกว่าผู้อื่น และใช้เพื่อแข่งขันในสังคม</p> <p>ข. การพึ่งพาผู้อื่นแทนการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง</p> <p>ค. การอาฆาตและตอบโต้ต่อผู้ที่เคยทำร้ายตน เพื่อเป็นบทเรียนให้ลูก</p> <p>ง. ความกตัญญูและความรักของพ่อแม่ที่ยอมเสียสละเพื่อความ สุขและความปลอดภัยของลูก</p>				
	<p>13) พิจารณาการกระทำของนายล้าในเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> ที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกได้รับความเดือดร้อน คุณประเมินการกระทำนี้อย่างไร และเหตุผลใดสนับสนุนการตัดสินใจนี้มากที่สุด (การประเมิน)</p> <p>ก. เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพราะทำให้ลูกไม่รู้จักความจริงและไม่สามารถเรียนรู้จากอดีตของพ่อได้</p> <p>ข. เป็นการกระทำที่เหมาะสม เพราะสะท้อนความรักและความกตัญญูของพ่อ พร้อมยอมเสียสละความปรารถนาส่วนตัวเพื่อความ สุขของลูก</p> <p>ค. เป็นการกระทำที่เป็นกลาง เพราะทั้งดีและไม่ดีปนกัน</p> <p>ง. เป็นการกระทำที่เหมาะสมเพียงบางส่วน เพราะช่วยลูกด้านอารมณ์ แต่ไม่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตจริง</p>				
	<p>14) หากคุณเป็นลูกของนายล้าและได้รับรู้เรื่องราวทั้งหมดหลังจากที่พ่อได้ปกปิดความจริงเพื่อให้คุณมีความสุข คุณคิดว่า คุณจะสร้างแนวทางการแสดงความกตัญญูและความรักต่อครอบครัวในชีวิตประจำวันอย่างไรได้ดีที่สุด (การสร้างสรรค์)</p> <p>ก. พยายามทำตามคำสั่งและคำแนะนำของพ่อโดยไม่ตั้งคำถาม</p> <p>ข. ใช้โอกาสนี้สร้างความร่ำรวยและชื่อเสียงให้ตัวเองเพื่อตอบแทนความเสียสละของพ่อ</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>ค. นำความรักและการเสียสละของพ่อเป็นแรงบันดาลใจในการช่วยเหลือและดูแลครอบครัว และส่งต่อความรักต่อผู้อื่น</p> <p>ง. ป่วยเรื่องราวไว้ในอดีตโดยไม่สนใจบทเรียนหรือคติสอนใจ</p>				
เรื่องการวิเคราะห์ตัวละคร					
อธิบายโครงเรื่อง ตัวละคร และสาระสำคัญในบทละครพูด เห็นแก่ลูกได้	<p>15) พฤติกรรมของนายกล้าในการเลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวสะท้อนลักษณะใดของตัวละครมากที่สุด (การเข้าใจ)</p> <p>ก. ความเห็นแก่ตัวและไม่สนใจครอบครัว</p> <p>ข. ความรักและการเสียสละของพ่อ พร้อมยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของลูก</p> <p>ค. ความดีใจและไม่ยอมรับคำแนะนำจากผู้ใหญ่</p> <p>ง. ความอยากแก้แค้นอดีตและก้าวร้าวต่อสังคม</p>				
	<p>16) จากเรื่องย่อ <i>เห็นแก่ลูก</i> การตัดสินใจของนายกล้าในการไม่เปิดเผยความจริงแก่ลูกสาวสะท้อนบทเรียนใดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากที่สุด (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)</p> <p>ก. การยึดมั่นในความปรารถนาส่วนตัวโดยไม่สนใจผู้อื่น</p> <p>ข. การเก็บความลับเพื่อปกป้องชื่อเสียงของตัวเองเท่านั้น</p> <p>ค. การแข่งขันและความพยายามเอาชนะอุปสรรคเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง</p> <p>ง. การวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรัก ความเสียสละในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น</p>				
	<p>17) พฤติกรรมของนายกล้าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเสียใจสะท้อนค่านิยมใดมากที่สุด (การวิเคราะห์)</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
วิเคราะห์พฤติกรรมและความคิดของตัวละคร พร้อมสะท้อนค่านิยมที่ปรากฏได้ (P)	ก. การเห็นแก่ตัวและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ข. ความรักและความเสียสละของพ่อที่คำนึงถึงความสุขของลูก ค. การแข่งขันและการแสดงความเหนือกว่าผู้อื่น ง. การใช้ความฉลาดแก้ไขปัญหาเพื่อตนเองเท่านั้น				
	18) การกระทำของพระยาภักดีในการช่วยเหลือนายกล้าและสนับสนุนให้มีความสุขของลูกยังคงอยู่ สะท้อนค่านิยมอะไรและสามารถตีความในเชิงวิเคราะห์ได้อย่างไร (การวิเคราะห์) ก. การเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อรักษาชื่อเสียง ข. การเห็นใจและให้ความสำคัญกับครอบครัวและความสัมพันธ์ที่ดี ค. การมุ่งมั่นสร้างอำนาจและอิทธิพลทางสังคม ง. การปฏิบัติตามกฎหมายโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น				
	19) จากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> นายกล้าเลือกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อให้ลูกมีความสุขและไม่เดือดร้อน คุณจะนำพฤติกรรมและความคิดของนายกล้าไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรมากที่สุด (การนำเอาไปประยุกต์ใช้) ก. มุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตนโดยไม่สนใจผู้อื่น ข. เก็บความลับโดยไม่สนใจความรู้สึกหรือสิทธิของผู้อื่น ค. ใช้ความรัก ความเสียสละ และการวิเคราะห์ผลกระทบก่อนการตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ง. ปลอบโยนให้ความผิดพลาดและปัญหาเป็นบทเรียนสำหรับผู้อื่นโดยไม่ลงมือช่วย				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
นำข้อคิดจากเรื่อง เช่น ความรัก ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้	<p>20) จากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> นายกล้าเลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเดือดร้อน คุณประเมินการกระทำนี้และสามารถนำบทเรียนใดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด (การประเมิน)</p> <p>ก. การยึดมั่นความสุขส่วนตัวโดยไม่สนใจผู้อื่น</p> <p>ข. การวิเคราะห์ผลกระทบของการกระทำและใช้ความรัก ความเสียสละ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจเพื่อผู้อื่น</p> <p>ค. การแข่งขันและพยายามเอาชนะอุปสรรคเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง</p> <p>ง. การเก็บความลับเพื่อปกป้องชื่อเสียงและความภูมิใจของตนเองเท่านั้น</p>				
	<p>21) จากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> หากคุณเป็นลูกของนายกล้าและได้รับรู้ว่าพ่อได้ปกปิดความจริงเพื่อให้คุณมีความสุข คุณคิดว่า คุณจะสร้างแนวทางใดในการแสดงความรัก ความเสียสละ และความรับผิดชอบต่อครอบครัวและผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด (การสร้างสรรค)</p> <p>ก. ทำตามคำสั่งและคำแนะนำของพ่อโดยไม่คิดริเริ่มสิ่งใด</p> <p>ข. ปลดปล่อยเรื่องราวไว้ในอดีตโดยไม่สนใจการนำข้อคิดไปปรับใช้</p> <p>ค. มุ่งสร้างชื่อเสียงและผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อตอบแทนความเสียสละของพ่อ</p> <p>ง. ใช้บทเรียนจากรักและความเสียสละของพ่อเป็นแรงบันดาลใจในการช่วยเหลือ ดูแลครอบครัว และส่งต่อความดีต่อผู้อื่น</p>				
เรื่องวิเคราะห์คุณค่าจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก					
วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดีจากบทละครพูด เห็นแก่ลูกได้ (K)	<p>22) เมื่อวิเคราะห์วรรณคดีบทละครพูด <i>เห็นแก่ลูก</i> คุณค่าด้านใดที่ปรากฏชัดเจนที่สุดและสะท้อนถึงสาระสำคัญของเรื่อง (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. การสะท้อนคติสอนใจ เช่น ความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูของพ่อแม่</p> <p>ข. การใช้ภาษาและวรรณศิลป์เพื่อความบันเทิงเท่านั้น</p> <p>ค. การเน้นเหตุการณ์และความตื่นเต้นเพื่อดึงดูดผู้อ่าน</p> <p>ง. การวิจารณ์การเมืองและสังคมสมัยนั้นโดยตรง</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>23) เมื่อวิเคราะห์บทละครพูด <i>เห็นแก่ลูก</i> คุณค่าด้านใดที่สำคัญที่สุดในการทำให้ผู้อ่านหรือนักเรียนเข้าใจแนวคิดและคติสอนใจของเรื่อง (การเข้าใจ)</p> <p>ก. การเล่าเรื่องอย่างน่าตื่นเต้นและสนุกสนาน</p> <p>ข. การใช้ภาษากลอนหรือวรรณศิลป์ซับซ้อนเพียงอย่างเดียว</p> <p>ค. การสะท้อนคติสอนใจ เช่น ความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูของพ่อแม่</p> <p>ง. การเน้นเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และสังคม</p>				
นำข้อคิดจากเรื่อง เช่น ความรัก ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้	<p>24) จากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> นายกล้าเลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเดือดร้อน คุณจะนำบทเรียนใดจากการกระทำของนายกล้าไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)</p> <p>ก. มุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่สนใจความรู้สึกผู้อื่น</p> <p>ข. ใช้ความรัก ความเสียสละ และความรับผิดชอบต่อความคิดเห็นเพื่อประโยชน์และความสุขของผู้อื่น</p> <p>ค. เก็บความลับเพื่อปกป้องชื่อเสียงของตนเองเท่านั้น</p> <p>ง. ปล่อยให้ปัญหาเกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยไม่ลงมือแก้ไขหรือช่วยเหลือ</p>				
	<p>25) หลังจากอ่านเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> คุณประเมินการกระทำของนายกล้าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเดือดร้อนอย่างไร และสามารถนำบทเรียนใดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (การประเมิน)</p> <p>ก. เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพราะทำให้ลูกไม่รู้จักความจริงและไม่สามารถเรียนรู้จากอดีตของพ่อได้</p> <p>ข. เป็นการกระทำที่เหมาะสม เพราะสะท้อนความรัก ความเสียสละ และความรับผิดชอบต่อพ่อในการคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น</p> <p>ค. เป็นการกระทำที่เป็นกลาง เพราะทั้งดีและไม่ดีปนกัน</p> <p>ง. เป็นการกระทำที่เหมาะสมเพียงบางส่วน เพราะช่วยลูกด้านอารมณ์ แต่ไม่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตจริง</p>				

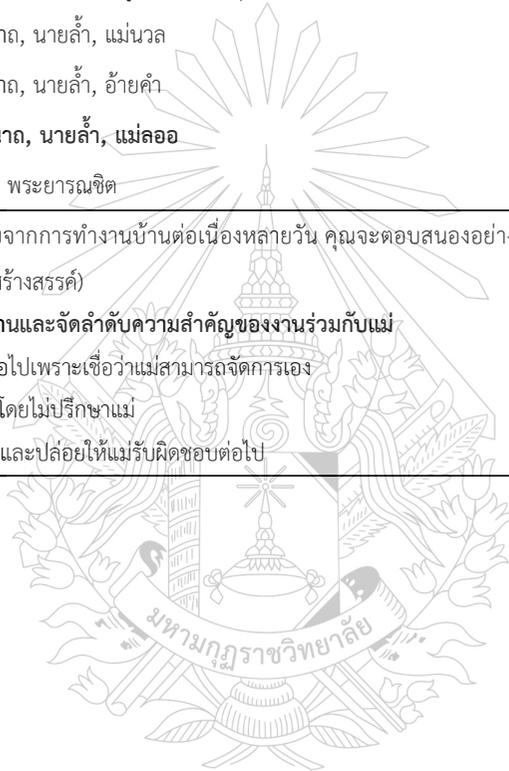
จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
วิเคราะห์พฤติกรรมและความคิดของตัวละคร พร้อมสะท้อนค่านิยมที่ปรากฏได้ (P)	<p>26) การกระทำของนายล่าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเสียใจสะท้อนค่านิยมใดมากที่สุด (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. การเห็นแก่ตัวและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน</p> <p>ข. การใช้ความฉลาดแก้ไขปัญหาเพื่อตนเองเท่านั้น</p> <p>ค. การแข่งขันและความพยายามเอาชนะผู้อื่น</p> <p>ง. ความรักและความเสียสละของพ่อที่คำนึงถึงความสุขของลูก</p>				
	<p>27) การกระทำของพระยาภักดีที่สนับสนุนนายล่าและช่วยให้ลูกมีความสุข สะท้อนค่านิยมอะไรและสามารถตีความในเชิงวิเคราะห์ได้อย่างไร (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. การเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อรักษาชื่อเสียง</p> <p>ข. การมุ่งมั่นสร้างอำนาจและอิทธิพลทางสังคม</p> <p>ค. การเห็นใจและให้ความสำคัญกับครอบครัวและความสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>ง. การปฏิบัติตามกฎหมายโดยไม่คำนึงความรู้สึกของผู้อื่น</p>				
	<p>28) จากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> หากคุณเป็นลูกของนายล่าและได้รู้ว่าพ่อได้ปกปิดความจริงเพื่อให้คุณมีความสุข คุณคิดว่า คุณจะสร้างแนวทางใดในการแสดงความรัก ความเสียสละ และการคำนึงถึงผู้อื่นต่อครอบครัวและสังคม (การสร้างสรรค)</p> <p>ก. ทำตามคำสั่งของพ่อโดยไม่คิดริเริ่มการกระทำหรือช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>ข. ใช้บทเรียนจากความรักและการเสียสละของพ่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์การช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่น</p> <p>ค. มุ่งเน้นสร้างชื่อเสียงและประโยชน์ส่วนตัวเพื่อตอบแทนความเสียสละของพ่อ</p> <p>ง. ปลดปล่อยเรื่องราวไว้ในอดีตโดยไม่สนใจบทเรียนหรือการนำข้อคิดไปใช้</p>				
เรื่องสรุปความรู้และข้อคิดจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก					

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
สรุปเนื้อหาและข้อคิดจากบทละคร พุด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้ (K)	29) ข้อคิดสำคัญที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากเรื่อง เห็นแก่ลูก เพื่อประยุกต์ใช้ด้านความรู้คือข้อใด (การนำเอาไปประยุกต์ใช้) ก. การวิเคราะห์ผลกระทบของการกระทำและตัดสินใจอย่างรอบคอบ ข. การทำงานแข่งกับผู้อื่นเพื่อความสำเร็จส่วนตัว ค. การเก็บความลับโดยไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น ง. การมุ่งสร้างชื่อเสียงและอำนาจโดยไม่คำนึงถึงครอบครัว				
	30) เรื่อง เห็นแก่ลูก สะท้อนแนวคิดใดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว (การเข้าใจ) ก. การแข่งขันระหว่างพ่อแม่และลูกเพื่อความสำเร็จ ข. ความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูของพ่อแม่ต่อลูก ค. การพยายามควบคุมลูกโดยไม่สนใจความรู้สึก ง. การให้ลูกแก้ปัญหาด้วยตัวเองโดยไม่ช่วยเหลือ				
	31) ใครเป็นตัวละครหลักที่ตัดสินใจปิดความจริงเพื่อปกป้องความสุขของลูกสาวในเรื่อง เห็นแก่ลูก (การจำ) ก. พระยาภักดี ข. นายล้า ค. ลูกสาวของนายล้า ง. ครูหรือผู้ใหญ่ในบ้าน				
	32) ข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง เห็นแก่ลูก ซึ่งนักเรียนสามารถจำและอธิบายได้คือข้อใด (การเข้าใจ) ก. ความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูของพ่อแม่ต่อบุตร ข. การมุ่งสร้างชื่อเสียงและอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ค. การแข่งขันและความพยายามเอาชนะเพื่อนฝูง ง. การเก็บความลับโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และสรุปปัญหาครอบครัวในเรื่อง พร้อมเชื่อมโยงกับชีวิตจริง (P)	33) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของนายล่าในการตัดสินใจเรื่องครอบครัว นักเรียนสามารถนำแนวคิดใดไปปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาครอบครัวในชีวิตจริงได้ดีที่สุด (การนำเอาไปประยุกต์ใช้) ก. การใช้ความรุนแรงหรือคำสั่งเพื่อควบคุมปัญหา ข. การสังเกตผลกระทบจากการกระทำของตนและปรับวิถีแก้ไขเพื่อความสุขของสมาชิกในครอบครัว ค. การละเว้นความรับผิดชอบเพราะเชื่อว่าผู้อื่นต้องแก้ปัญหาเอง ง. การตัดสินใจเพียงตามอารมณ์โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ				
	34) การตัดสินใจของนายล่าที่ให้ความสำคัญกับความสุขของลูกสะท้อนแนวทางใดที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตจริง (การนำเอาไปประยุกต์ใช้) ก. การตัดสินใจอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงผู้อื่น ข. การมุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนตัวก่อนความต้องการของผู้อื่น ค. การปล่อยให้ปัญหาครอบครัวเกิดขึ้นโดยไม่เข้าไปจัดการ ง. การตัดสินใจแบบเร่งด่วนโดยไม่คิดถึงผลกระทบ				
	35) นักเรียนสามารถใช้บทเรียนจากเรื่อง <i>เห็นแก่ลูก</i> ในการแก้ปัญหาครอบครัวของตนเองอย่างสร้างสรรค์ได้อย่างไร (การนำเอาไปประยุกต์ใช้) ก. ใช้บทเรียนเรื่องความรักและความเสียสละเป็นแรงบันดาลใจในการวิเคราะห์ปัญหาและหาวิธีแก้ไขที่เหมาะสม ข. ใช้บทเรียนเพื่อพยายามควบคุมสมาชิกในครอบครัวตามความคิดของตน ค. ใช้บทเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อปัญหาครอบครัว ง. ใช้บทเรียนเพื่อมุ่งสร้างผลประโยชน์ส่วนตัวแทนความสุขของครอบครัว				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
แสดงทัศนคติที่เห็นคุณค่าของความรัก ความรับผิดชอบ และการเสียสละเพื่อผู้อื่นได้ (A)	<p>36) หากคุณพบเพื่อนร่วมชั้นเรียนตกอยู่ในสถานการณ์ลำบาก เช่น ทำการบ้านไม่ทัน คุณจะสะท้อนทัศนคติใดต่อเพื่อน (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)</p> <p>ก. เพิกเฉยและบอกให้เพื่อนแก้ปัญหาด้วยตัวเอง</p> <p>ข. ช่วยเหลือเพื่อนด้วยความเต็มใจ พร้อมให้คำแนะนำและแบ่งเวลาให้เพื่อนทำงานสำเร็จ</p> <p>ค. แนะนำเพื่อนแต่ทำงานแทนทั้งหมดโดยไม่ให้เพื่อนเรียนรู้</p> <p>ง. วิจารณ์เพื่อนเพื่อให้เขารู้สึกผิดและแก้ไข</p>				
	<p>37) คุณเห็นคนในชุมชนกำลังเดือดร้อนจากน้ำท่วม คุณจะตอบสนองอย่างไรเพื่อแสดงทัศนคติที่เหมาะสม (การประเมิน)</p> <p>ก. ปล่อยให้ผู้อื่นจัดการและไม่เข้าไปยุ่ง</p> <p>ข. ช่วยเฉพาะคนที่รู้จักและละเลยคนอื่น</p> <p>ค. ช่วยเหลือด้วยการบริจาคสิ่งของหรือแรงงาน พร้อมสนับสนุนให้ชุมชนฟื้นตัว</p> <p>ง. ใช้โอกาสนี้ทำประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ช่วยใคร</p>				
มีทัศนคติที่ดีต่อครอบครัวและเห็นคุณค่าของการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา (A)	<p>38) นายล้ำ (ทิพเดชะ) ต้องโทษจำคุกเป็นเวลา 10 ปี ด้วยสาเหตุใด? (การจำ)</p> <p>ก. ทำร้ายร่างกายผู้อื่น</p> <p>ข. เล่นการพนันจนเป็นหนี้</p> <p>ค. ทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง</p> <p>ง. ขโมยทรัพย์สินของทางราชการ</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>39) ตัวละครหลักในบทละครพูดเรื่อง "เห็นแก่ลูก" ตามที่ระบุในเนื้อเรื่องย่อคือใครบ้าง? (การจำ)</p> <p>ก. พระยาภักดีนฤนาถ, นายล้า, แม่นวล</p> <p>ข. พระยาภักดีนฤนาถ, นายล้า, อ้ายคำ</p> <p>ค. พระยาภักดีนฤนาถ, นายล้า, แม่ล่อ</p> <p>ง. นายล้า, แม่ล่อ, พระยารณชิต</p>				
	<p>40) คุณพบว่าแม่เหน็ดเหนื่อยจากการทำงานบ้านต่อเนื่องหลายวัน คุณจะตอบสนองอย่างไรเพื่อสะท้อนทัศนคติที่ดีและใช้เหตุผล (การสร้างสรรค์)</p> <p>ก. เสนอช่วยแบ่งงานและจัดลำดับความสำคัญของงานร่วมกับแม่</p> <p>ข. ปลอมใจให้แม่ทำต่อไปเพราะเชื่อว่าแม่สามารถจัดการเอง</p> <p>ค. ทำงานบางอย่างโดยไม่ปรึกษาแม่</p> <p>ง. บ่นว่าไม่อยากทำและปล่อยให้แม่รับผิดชอบต่อไป</p>				

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ชื่องาน: แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คัดเลือกข้อสอบใช้จริง)

สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีข้อสอบทั้งหมด จำนวน 40 ข้อ

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่า มีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 37 ข้อ และมีข้อสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง จำนวน 3 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
20	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
29	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
35	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
38	1	0	1	0	0	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
39	1	0	0	0	1	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
40	1	0	0	0	1	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของข้อสอบแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่าข้อสอบที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 37 ข้อ จากทั้งหมด 40 ข้อ

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่าข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 37 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
29	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
35	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า มีข้อสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง จำนวน 3 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
38	1	0	1	0	0	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
39	1	0	0	0	1	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
40	1	0	0	0	1	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง

สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบปรนัยแบบอิงกลุ่ม

ชื่อแบบทดสอบ: แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จำนวนผู้สอบ 30 คน

จำนวนข้อสอบ 40 ข้อ

กำหนดกลุ่มสูง/กลุ่มต่ำ ร้อยละ 20

ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบปรนัยแบบอิงกลุ่ม

ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	(2)	0.58	0.83	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
2	(2)	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
3	(4)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
4	(3)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
5	(1)	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
6	(2)	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
7	(3)	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
8	(2)	0.67	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
9	(3)	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
10	(3)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน

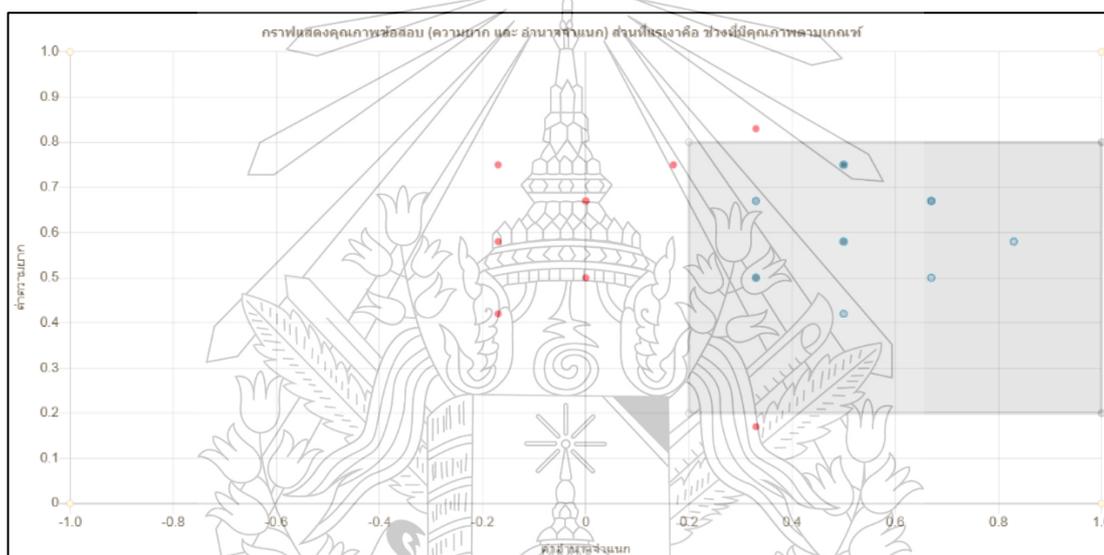
ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
11	(2)	0.5	0.67	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
12	(4)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
13	(2)	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
14	(3)	0.67	0	ค่อนข้างง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
15	(2)	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
16	(4)	0.42	-0.17	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
17	(2)	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
18	(2)	0.5	0	ยากปานกลาง ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
19	(3)	0.58	-0.17	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
20	(2)	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
21	(4)	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
22	(1)	0.75	-0.17	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
23	(3)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
24	(2)	0.42	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน

ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
25	(2)	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
26	(4)	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
27	(3)	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
28	(2)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
29	(1)	0.67	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
30	(2)	0.75	0.17	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ	ไม่ผ่าน
31	(2)	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
32	(1)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
33	(2)	0.42	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
34	(1)	0.83	0.33	ง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ไม่ผ่าน
35	(1)	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
36	(2)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
37	(3)	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
38	(4)	0.17	0.33	ยาก อำนาจจำแนกปานกลาง	ไม่ผ่าน
39	(2)	0.67	0	ค่อนข้างง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน

ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
40	(1)	0.67	0	ค่อนข้างง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบจำนวน 40 ข้อ

มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 14, 16, 18, 19, 22, 30, 34, 38, 39, 40

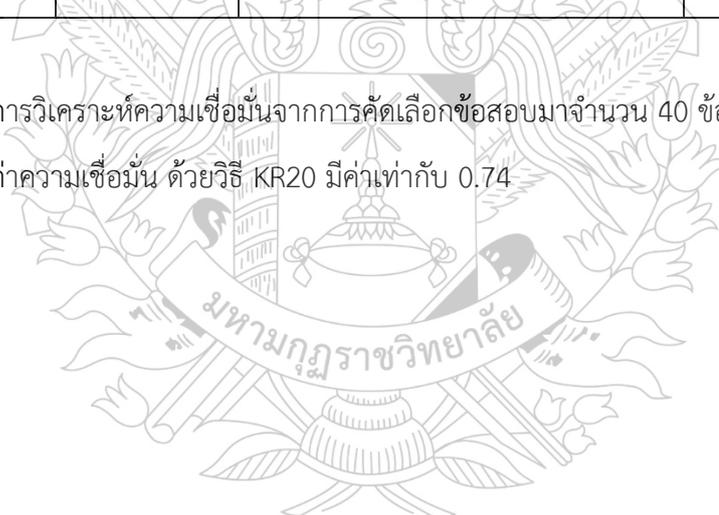

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (ด้วยวิธี KR20)

ข้อ	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	0.58	0.83	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
2	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
3	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
4	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
5	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
6	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
7	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
8	0.67	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
9	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
10	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
11	0.5	0.67	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
12	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
13	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
14	0.67	0	ค่อนข้างง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
15	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
16	0.42	-0.17	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
17	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
18	0.5	0	ยากปานกลาง ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
19	0.58	-0.17	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
20	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
21	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
22	0.75	-0.17	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
23	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
24	0.42	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
25	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
26	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน

ข้อ	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
27	0.58	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
28	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
29	0.67	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
30	0.75	0.17	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ	ไม่ผ่าน
31	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
32	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
33	0.42	0.5	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
34	0.83	0.33	ง่าย อำนาจจำแนกปานกลาง	ไม่ผ่าน
35	0.5	0.33	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
36	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
37	0.75	0.5	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
38	0.17	0.33	ยาก อำนาจจำแนกปานกลาง	ไม่ผ่าน
39	0.67	0	ค่อนข้างง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
40	0.67	0	ค่อนข้างง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นจากการคัดเลือกข้อสอบมาจำนวน 40 ข้อ
ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี KR20 มีค่าเท่ากับ 0.74

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้สร้าง “แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน”

โดยแบบสอบถามความพึงพอใจดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามความพึงพอใจที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านที่ 1 หลักสูตร/เนื้อหา					
1.1	เนื้อหาวรรณคดีมีความเหมาะสมกับระดับชั้น				
1.2	เนื้อหาครอบคลุมวรรณคดีที่จำเป็นต้องเรียน				
1.3	เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีอย่างเป็นระบบ				
1.4	เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้				
1.5	จำนวนเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน				
ด้านที่ 2 ครูผู้สอน					
2.1	ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี				
2.2	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย				
2.3	ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์				
2.4	ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสาร				
2.5	ครูให้ความสนใจและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล				
ด้านที่ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการการเรียนรู้ได้ดีขึ้น				
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและน่าสนใจ				
3.3	การให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม				
3.4	การจัดกิจกรรมกลุ่มช่วยให้เรียนรู้ร่วมกันได้ดี				
3.5	วิธีการสอนช่วยให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ				
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนการสอน					
4.1	สื่อการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย				
4.2	สื่อการสอนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย				
4.3	สื่อการสอนมีความทันสมัยและน่าสนใจ				
4.4	สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน				
4.5	สื่อการสอนช่วยให้จดจำและเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น				
ด้านที่ 5 การวัดและการประเมินผล					
5.1	การประเมินผลมีความยุติธรรมและเป็นธรรม				
5.2	เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย				
5.3	การประเมินผลสอดคล้องกับการเรียนการสอน				

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
5.4	รูปแบบการประเมินมีความหลากหลาย				
5.5	การประเมินผลช่วยให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้				

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ชื่องาน : แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด

เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีข้อสอบทั้งหมด จำนวน 25 ข้อ

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่า มีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 25 ข้อ และไม่มีข้อสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของข้อสอบแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่าข้อสอบที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 25 ข้อ จากทั้งหมด 25 ข้อ

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่าข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 25 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้

7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
จริยธรรมในมนุษย์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา
 เลขที่ 91 ถนนเทศบาล 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000 โทรศัพท์ 0 7321 2863 ต่อ 131
 E-mail: scphyl.irb@yala.ac.th Website: http://www.yala.ac.th/IRB-SCPHYL/

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ชื่อโครงการวิจัย	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น		
รหัสจริยธรรมการวิจัย	SCPHYLIRB-2568/627		
ผู้วิจัยหลัก	นายพัลลภ อึ้งพวง		
สังกัด	หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน		
วิธีการพิจารณา	Expedited		
วันที่ส่ง	26 สิงหาคม 2568	วันที่พิจารณา	28 สิงหาคม 2568
วันที่รับรอง	12 กันยายน 2568	วันหมดอายุ	12 กันยายน 2569

เอกสารที่รับรอง

1. โครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงข้อมูลอาสาสมัครวิจัย
4. เอกสารแสดงความยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าว
5. ประวัตินักวิจัย/คณะนักวิจัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ได้พิจารณาโครงการวิจัยแล้ว ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ตามระเบียบแนวทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ:

1. กำหนดส่งรายงานความก้าวหน้า 12 มีนาคม 2569 แบบฟอร์ม AF 03-19
2. กำหนดส่งรายงานสิ้นสุดโครงการ 12 ตุลาคม 2569 แบบฟอร์ม AF 03-20
3. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัยหลังได้รับการรับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติปรับรายละเอียด และ AF 07-02
4. หากดำเนินการวิจัยไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่รับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติขยายระยะเวลา แบบฟอร์ม AF 03-18

(นายอวิรุทธ์ สิงห์กุล)

เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม
 การวิจัยในมนุษย์

(ผศ.ดร.ภคณัฐ วีระขจร)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม
 การวิจัยในมนุษย์

(หนังสือรับรองมีปริมุนตราสัญลักษณ์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา)

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา
 วันที่ 25 ก.ย. 2568
 วันที่ 29 ก.ย.

ที่ อว ๗๙๑๔/๑๐๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ๔/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
 โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๕๘, ๐๔๓-๒๕๒-๓๘๖

๒๕ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา

เนื่องด้วย นายพัลลภ อึ้งพวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๕๔๐๑๓๒๐๐๓ นักศึกษา
 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
 “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา
 เป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนขอนแก่นวิทยลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี
 ดร.คชา ปราณีตพลกรัง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
 อีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย
 (Try out) ในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับ
 ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา

ขอเรียน
 ขอทราบชื่อ ทนายความ
 วิชา
 ๖๖ ก.๖. ๕

ขอเจริญพร

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

อ.กมล
 ๒๕ ก.ย. ๖๘

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ติดต่อประสานงาน : นายพัลลภ อึ้งพวง โทร. ๐๘๓-๐๕๕๕๖๐๘

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๘/๑๑๒๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๗/๗๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๑๑-๑๑๑๑, ๐๔๓-๒๑๒-๑๑๑๒

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย
เลขรับ 1472
วันที่ 31 ต.ค. 68
เวลา

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย

ด้วย นายพัลลภ อึ้งพวง เลขทะเบียนนักศึกษา ๒๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ดร.ศชา ปราณีตหลั่งรัง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายพัลลภ อึ้งพวง ได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย ซึ่งเครื่องมือวิจัยดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

- ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย
- โปรดทราบ โปรดพิจารณา
- เห็นความชอบกลุ่ม
- การ บุคคล
- งานและงบประมาณ บริหารทั่วไป

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

3-๗.๖.68

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท23102	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง วรรณกรรมคำฉันท์คนนาบทะเลครพุด จำนวน 14 ชั่วโมง	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เรื่อง ประวัติความเป็นมาวรรณคดีบทละครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก	
จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที)	ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง	
สอนวัน จันทร์ ที่ 3	เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2568	เวลา 10.20 – 11.10 น.

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ

วรรณคดีบทละครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้สำหรับแสดงละครสร้างความเพลิดเพลินและขัดเกลาความคิดของประชาชน การศึกษาบทละครพุด เรื่อง เห็นแก่ลูก จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์สาร ตลอดจนได้รับข้อคิดที่สามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

- อธิบายประวัติความเป็นมาและโครงเรื่องของวรรณคดีบทละครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้อย่างถูกต้อง (K)
- สรุปเนื้อหาวรรณคดีและแสดงความเข้าใจผ่านการจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) หรือการอภิปรายกลุ่ม (P)
- เห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย ตระหนักถึงคติสอนใจที่แฝงอยู่ในเรื่อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

เรื่องย่อของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

สรุปเนื้อหาวรรณคดี

จัดทำแผนผังความคิด (Mind Map)

อภิปรายกลุ่ม

ด้านคุณลักษณะ (A)

วิเคราะห์คุณค่าและนำบทเรียนจากเนื้อหาในตอนนี้นำประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- แผนผังความคิด (Mind Map)

กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1. กำหนดปัญหา (15 นาที)

- ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจ เช่น
 - นักเรียนเคยอ่านหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก หรือไม่?
 - นักเรียนรู้หรือไม่ว่าใครเป็นผู้แต่งและแต่งขึ้นในสมัยใด?
- ครูฉายสไลด์ PowerPoint และวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องย่อของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
- ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ของบทเรียนว่าภายในคาบนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวรรณคดีเรื่องนี้ และสามารถสรุปเนื้อหาได้
- ครูให้แนวทางคำถามกับนักเรียนว่า “บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก มีความเป็นมาอย่างไร และสะท้อนแนวคิดอะไรบ้าง?”
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม (4-5 คน) เพื่อช่วยกันตอบแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา (15 นาที)

- ครูอธิบายที่มาของบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก โดยสรุปข้อมูลสำคัญ เช่น
- ผู้แต่ง พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงใช้พระนามแฝงว่า “พระขรรค์เพชร”

- ลักษณะคำประพันธ์/ศิลปะการประพันธ์ เป็นบทสนทนา ประเภทร้อยแก้ว ที่ใช้ภาษาโบราณ แต่ทำความเข้าใจได้ไม่ยาก เช่น “ไม่รับประทาน” (ไม่รับประทาน คือ ไม่เอา)

ใช้คำพูดที่สั้น แต่แฝงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครไว้กระชับ เช่น

พระยาภักดี. คำอะไร ?

นายล้า. ฟีน.

ใช้บทสนทนาแสดงบรรยากาศ เหตุการณ์ และอารมณ์ของตัวละคร เช่น

นายล้า. ผมไม่เอาเงินของคุณ.

พระยาภักดี. ถ้ายังงั้นก็ไปให้พ้นบ้านฉัน, ไป !

- สะท้อนคติสอนใจเกี่ยวกับ

การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ดังจะเห็นได้จากผลทุจริตของนายล้าที่ต้องรับโทษจำคุกเป็นเวลา 10 ปี

ความรักระหว่างพ่อลูกเป็นความรักบริสุทธิ์ไม่หวังผล ดังที่นายล้าล้มเลิกความเห็นแก่ตัวของตนเอง เมื่อได้รับรู้ว่าแม่ล่อมีความภาคภูมิใจในตัวบิดาผู้ให้กำเนิดอย่างไร

ความรักบริสุทธิ์สามารถแผ่ไปถึงบุคคลอื่นได้ ตัวอย่างเช่นความรักของพระยาภักดีตื้นถนากที่มีต่อแม่ล่อ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เลือดเนื้อเชื้อไขของตนเอง

- มีอิทธิพลต่อวรรณกรรมไทยและต่างประเทศ

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (20 นาที)

นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดแนวทางการค้นคว้า เช่น

- อ่านเอกสาร/หนังสือเรียน
- วิเคราะห์เนื้อหาในตำราเรียน
- สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- พูดคุยอภิปรายร่วมกัน

คาบที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (15 นาที)

1. นักเรียนใช้แหล่งข้อมูลที่มี เช่น หนังสือเรียนวรรณคดี(บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก) หรือแหล่งข้อมูลออนไลน์
2. นักเรียนบันทึกข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา โครงเรื่อง และแนวคิดของเรื่อง

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (15 นาที)

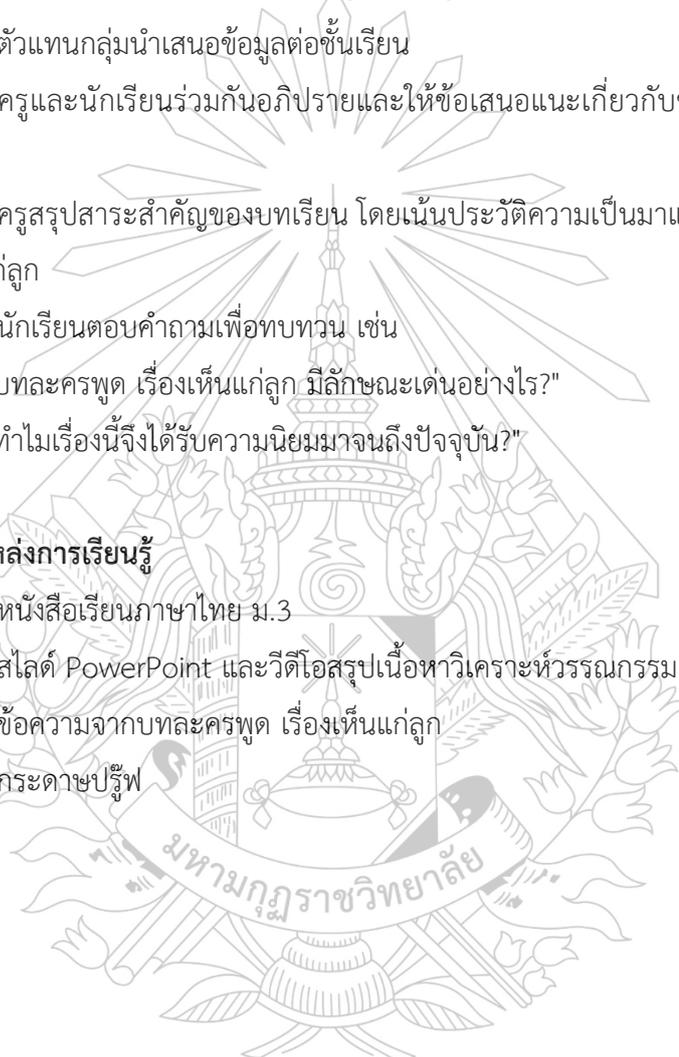
1. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ เรื่องเห็นแก่ลูก ลงในกระดาศปฐูฟ ในรูปแบบ แผนผังความคิด (Mind Map) ในหัวข้อประวัติความเป็นมา และแนวคิดของบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก
2. ครูให้แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ แผนผังความคิด (Mind Map) หรือสรุปเป็นข้อ ๆ

ขั้นที่ 6. นำเสนอและประเมินผลงาน (20 นาที)

1. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลต่อชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อมูลที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ
3. ครูสรุปสาระสำคัญของบทเรียน โดยเน้นประวัติความเป็นมาและแนวคิดของบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก
4. นักเรียนตอบคำถามเพื่อทบทวน เช่น
 - "บทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก มีลักษณะเด่นอย่างไร?"
 - "ทำไมเรื่องนี้จึงได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน?"

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ม.3
2. สไลด์ PowerPoint และวิดีโอสรุปเนื้อหาวิเคราะห์วรรณกรรม
3. ข้อความจากบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก
4. กระดาศปฐูฟ

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. อธิบายประวัติความเป็นมาและโครงเรื่องของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้อย่างถูกต้อง (K)	ประเมินแผนผังความคิด	แบบประเมินแผนผังความคิด	ระดับคะแนนและการประเมินผลระดับดีขึ้นไป
2. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและแสดงความเข้าใจผ่านการจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) หรือการอภิปรายกลุ่ม (P)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - ประเมินการนำเสนอข้อมูล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการนำเสนอ	ร่วมมือกับกลุ่มและปฏิบัติตามบทบาทของตนได้ดี - นำเสนอได้ครบถ้วน ชัดเจน และมีเหตุผล
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย ตระหนักถึงคติสอนใจที่แฝงอยู่ในเรื่อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	สังเกตพฤติกรรมและความสนใจระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	มีส่วนร่วมในการอภิปรายและทำกิจกรรม - แสดงความคิดเห็นเชิงบวกเกี่ยวกับวรรณคดี

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ม.ก.ร. วัดผลประเมินผล การวัดผลแบบประเมินแผนผังความคิด
ที่วัดผลวัดการเรียนรู้ มรรค ตามเกณฑ์และข้อ

ปัญหาและอุปสรรค

ม.ก.ร. วัดผลประเมินผล การวัดผลแบบประเมินแผนผังความคิด

แนวทางแก้ไข ใบปลิว, สื่อ, สื่อ หรือ กรณ โปสเตอร์ ส่งมอบไป
ห้องพี่ สโมสรนักศึกษา โรงเรียน มอ

ลงชื่อ [Signature]

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

ครูผู้สอน

6 / พ.ย. / 68

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข องค์ประกอบ ตบกัน ตามรถ หัก สัมภาษณ์ ดัดการ เจริญ

ลงชื่อ [Signature]

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3 / พ.ย. / 2568

ความคิดเห็นผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เริ่ม 3/11/68

ลงชื่อ [Signature]

ผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3 / พ.ย. / 2568

แบบประเมินแผนผังความคิด (Mind Map) บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

คำชี้แจง: แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินคุณภาพของแผนผังความคิด โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ครบถ้วน โครงสร้าง และความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบการประเมิน	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้รับ
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	5	เนื้อหาถูกต้อง 100% ไม่มีข้อผิดพลาด	
	4	เนื้อหาถูกต้องเกือบทั้งหมด มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	
	3	มีข้อผิดพลาดบางส่วน ทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเล็กน้อย	
	2	มีข้อผิดพลาดหลายจุด ส่งผลต่อความเข้าใจของเนื้อหา	
	1	เนื้อหาผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	
2. ความครบถ้วนของสาระสำคัญ	5	ครอบคลุมหัวข้อสำคัญทั้งหมด เช่น ผู้แต่ง โครงเรื่อง ตัวละคร สาระสำคัญ	
	4	ครอบคลุมเกือบทั้งหมด แต่ขาดบางประเด็นเล็กน้อย	
	3	ขาดสาระสำคัญบางส่วน ทำให้เนื้อหายังไม่สมบูรณ์	
	2	ขาดเนื้อหาหลายจุด ไม่ครบถ้วน	
	1	ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญของเรื่อง	
3. โครงสร้างและความชัดเจนของ Mind Map	5	โครงสร้างชัดเจน ใช้การจัดหมวดหมู่ที่เข้าใจง่าย	
	4	มีความชัดเจน แต่ยังสามารถปรับปรุงได้บางส่วน	
	3	การจัดโครงสร้างยังไม่ชัดเจนบางจุด ทำให้อ่านยาก	

องค์ประกอบการประเมิน	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน ที่ได้รับ
	2	โครงสร้างสับสน ทำให้เข้าใจ เนื้อหาได้ ยาก	
	1	ไม่มีโครงสร้างที่ชัดเจน	
4. ความคิดสร้างสรรค์และความ สวยงาม	5	ใช้สี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ช่วย อธิบายอย่างสร้างสรรค์	
	4	มีการใช้สีและภาพประกอบบ้าง แต่ยังสามารถปรับปรุงให้ดึงดูด ขึ้นได้	
	3	ใช้เพียงตัวหนังสือ ไม่มี องค์ประกอบที่สร้างสรรค์มากนัก	
	2	การจัดวางยังไม่เป็นระเบียบ อ่าน ยาก	
	1	ไม่มีการตกแต่งเพิ่มเติม ทำให้อ่าน ยาก	
5. ความสามารถในการนำเสนอ และ อธิบาย Mind Map	5	อธิบายได้ชัดเจน ตอบคำถามได้ ครบถ้วน	
	4	อธิบายได้ดี แต่ยังขาดรายละเอียด บางส่วน	
	3	อธิบายได้ระดับปานกลาง ยังมีบาง จุดที่ไม่ชัดเจน	
	2	อธิบายได้ไม่ชัดเจน ตอบคำถามได้ เพียงบางส่วน	
	1	ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน ตอบ คำถามไม่ได้	
คะแนนรวม	25 คะแนน		

ระดับคะแนนและการประเมินผล

21 - 25 คะแนน : ดีเยี่ยม (แผนผังความคิดมีความสมบูรณ์ เข้าใจง่าย และสร้างสรรค์)

16 - 20 คะแนน : ดี (เนื้อหาครบถ้วน แต่อาจมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุง)

11 - 15 คะแนน : พอใช้ (เนื้อหายังไม่ครบถ้วน หรือโครงสร้างไม่ชัดเจน)

ต่ำกว่า 10 คะแนน : ควรปรับปรุง (ข้อมูลคลาดเคลื่อน โครงสร้างไม่ชัดเจน ควรเพิ่มเติมรายละเอียด)

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

วัตถุประสงค์: เพื่อสังเกตและประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนในกลุ่มในระหว่างการศึกษาเนื้อหาวรรณคดีและการสร้างแผนผังความคิด

หัวข้อ	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
1. แบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างชัดเจน			
2. มีการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น			
3. ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปราย			
4. มีการจัดการเวลาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ			
5. เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น			
6. ใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ			
7. ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมกลุ่ม			
8. มีการแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา			

แบบประเมินการนำเสนอ

เกณฑ์การประเมิน	1 คะแนน (ต้องปรับปรุง)	2 คะแนน (พอใช้)	3 คะแนน (ดี)	4 คะแนน (ดีมาก)	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)
1. ความชัดเจนในการสื่อความหมาย	แผนผังไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	แผนผังมีความชัดเจน บางส่วนเข้าใจยากบางจุด	แผนผังชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ดี	แผนผังชัดเจนมาก แต่บางจุดอาจยังไม่สมบูรณ์	แผนผังชัดเจนทุกส่วน เข้าใจง่ายและสมบูรณ์
2. ความสมบูรณ์ของเนื้อหา	ขาดข้อมูลสำคัญ หรือข้อมูลไม่ครบถ้วน	ขาดรายละเอียด บางประการบางจุดไม่ครบถ้วน	ข้อมูลหลักครบถ้วน แต่บางส่วนของรายละเอียด	ข้อมูลครบถ้วน เชื่อมโยงเนื้อหาหลักได้ดี	ข้อมูลครบถ้วน สมบูรณ์ ทั้งเนื้อหาหลักและรอง
3. การเชื่อมโยงความคิดและเนื้อหา	ไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหา หรือผิดพลาด	การเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหายังไม่ดีพอ	เชื่อมโยงเนื้อหาได้ดี แต่บางจุดอาจขาดความชัดเจน	เชื่อมโยงได้ดีมาก อาจพัฒนาได้เล็กน้อย	เนื้อหาถูกเชื่อมโยงกัน ได้ลงตัว ไม่มีข้อขัดแย้ง
4. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบแผนผัง	การออกแบบไม่มีความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ บางประการแต่ไม่โดดเด่น	การออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์ และดึงดูดได้ดี	การออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์ที่ชัดเจนและน่าสนใจ	การออกแบบโดดเด่น สร้างสรรค์ และน่าสนใจมาก
5. ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาผิดพลาด ไม่ตรงกับวรรณคดี	ข้อมูลบางจุดไม่ตรงกับวรรณคดี	ข้อมูลหลักถูกต้อง แต่ยังมีจุดที่ต้องแก้ไข	ข้อมูลถูกต้องทั้งหมด แต่ยังสามารถเพิ่มเติมบางส่วนได้	ข้อมูลถูกต้องทุกประการ ตรงตามวรรณคดี
6. ความเรียบง่ายและการเข้าใจง่าย	แผนผังซับซ้อน และยากต่อการเข้าใจ	แผนผังเข้าใจได้บางส่วน แต่ยังคงซับซ้อน	แผนผังเข้าใจได้ง่าย แต่ยังมีบางจุดที่สับสน	แผนผังเข้าใจง่าย สะดวกต่อการใช้งาน	แผนผังเรียบง่าย เข้าใจได้ทันที และง่ายต่อการสื่อสาร

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

เกณฑ์การสังเกต	1 คะแนน (ต้องปรับปรุง)	2 คะแนน (พอใช้)	3 คะแนน (ดี)	4 คะแนน (ดีมาก)	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)
1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ให้ความสนใจ	เข้าร่วมกิจกรรม แต่มีการพูดคุยหรือช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย	เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการพูดคุยหรือช่วยเหลือได้ดี	เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่มอย่างกระตือรือร้น	มีบทบาทนำในกิจกรรมช่วยเหลือและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมกลุ่ม
2. การอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่สามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาได้	แสดงความคิดเห็น บางครั้งแต่ไม่ลึกซึ้งหรือไม่ตรงประเด็น	แสดงความคิดเห็นที่ดี และเชื่อมโยงกับเนื้อหาของวรรณคดี	แสดงความคิดเห็น เชื่อมโยงกับเนื้อหาได้ดี พร้อมให้เหตุผล และตัวอย่าง	แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายเพิ่มเติมในกลุ่ม
3. การตั้งคำถาม	ไม่ตั้งคำถามหรือไม่สงสัยในเนื้อหาที่เรียน	ตั้งคำถามบางคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา	ตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาได้ดี และสะท้อนความเข้าใจ	ตั้งคำถามที่แสดงถึงความคิด ลึกซึ้ง และสนใจเนื้อหา	ตั้งคำถามที่กระตุ้นการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ในเชิงลึก
4. การฟังและให้ความสำคัญกับผู้อื่น	ไม่สนใจฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง แต่ไม่ตอบสนอง	ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และตอบสนองอย่างมีมารยาท	ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจ และตอบสนองด้วยความเคารพ	ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจ และสร้างการสนทนาต่อไป

เกณฑ์การ สังเกต	1 คะแนน (ต้อง ปรับปรุง)	2 คะแนน (พอใช้)	3 คะแนน (ดี)	4 คะแนน (ดีมาก)	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)
5. การใช้ ความคิด สร้างสรรค์ใน การทำ กิจกรรม	ไม่มีความคิด สร้างสรรค์ใน กิจกรรม	มีความคิด สร้างสรรค์ บ้างแต่ยังไม่ เด่นชัด	ใช้ความคิด สร้างสรรค์ใน การทำ กิจกรรมได้ดี	ใช้ความคิด สร้างสรรค์ใน การทำ กิจกรรมได้ดี และ สร้างสรรค์	ใช้ความคิด สร้างสรรค์ได้ ดีมาก และ ช่วยกระตุ้น การทำงาน ของกลุ่มได้ดี
6. การ รับผิดชอบใน งานที่ได้รับ มอบหมาย	ไม่ทำงานที่ ได้รับ มอบหมาย หรือส่งงานไม่ ทันเวลา	ทำงานที่ได้รับ มอบหมาย บางส่วนแต่ยังไม่ สมบูรณ์	ทำงานที่ได้รับ มอบหมาย ครบถ้วนและ ส่งตรงเวลา	ทำงานที่ได้รับ มอบหมาย ครบถ้วนและ มีคุณภาพสูง	ทำงานที่ได้รับ มอบหมาย ครบถ้วนและ มีคุณภาพสูง มาก พร้อม เสนอนำเสนอ ด้วยตนเอง

แบบประเมินแผนผังความคิด (Mind Map) บทละครชุด เรื่องเห็นแก่ลูก
คำชี้แจง: แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินคุณภาพของแผนผังความคิด โดยพิจารณาจากความ
ถูกต้อง ครบถ้วน โครงสร้าง และความคิดสร้างสรรค์

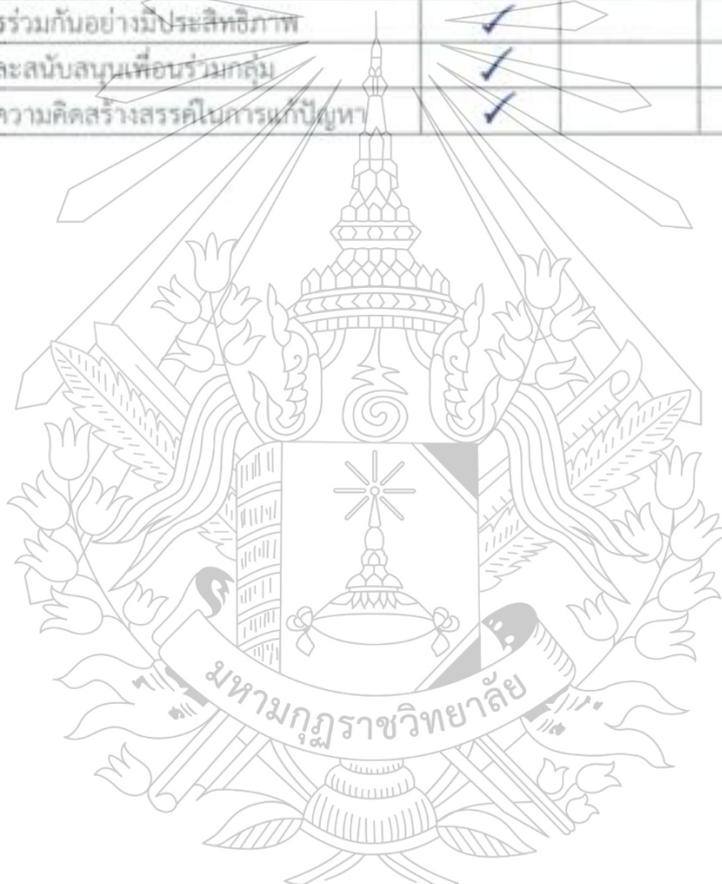
ประเมินแผนผังความคิด เรื่อง 1

องค์ประกอบการประเมิน	ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้รับ
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	5	เนื้อหาถูกต้อง 100% ไม่มีข้อผิดพลาด	✓
	4	เนื้อหาถูกต้องเกือบทั้งหมด มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	
	3	มีข้อผิดพลาดบางส่วน ทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเล็กน้อย	
	2	มีข้อผิดพลาดหลายจุด ส่งผลต่อความเข้าใจของเนื้อหา	
	1	เนื้อหาผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	
2. ความครบถ้วนของสาระสำคัญ	5	ห้วงครอบคลุมหัวข้อสำคัญทั้งหมด	✓
	4	ครอบคลุมเกือบทั้งหมด แต่ขาดบางประเด็นเล็กน้อย	
	3	ขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ทำให้เนื้อหาไม่สมบูรณ์	
	2	ขาดเนื้อหาหลายจุด ไม่ครบถ้วน	
	1	ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญของเรื่อง	
3. โครงสร้างและความชัดเจนของ Mind Map	5	โครงสร้างชัดเจน ใช้การจัดหมวดหมู่ที่เข้าใจง่าย	✓
	4	มีความชัดเจน แต่ยังสามารถปรับปรุงได้บางส่วน	
	3	การจัดโครงสร้างยังไม่ชัดเจนบางจุด ทำให้เข้าใจยาก	
	2	โครงสร้างสับสน ทำให้เข้าใจผิดได้ยาก	
	1	ไม่มีโครงสร้างที่ชัดเจน	
4. ความคิดสร้างสรรค์และสวยงาม	5	ใช้สี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ช่วยอธิบายอย่างสร้างสรรค์	✓

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

วัตถุประสงค์: เพื่อสังเกตและประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนในกลุ่มในระหว่างการศึกษาเนื้อหาวรรณคดีและการสร้างแผนผังความคิด

หัวข้อ	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
1. แบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างชัดเจน	✓		
2. มีการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	✓		
3. ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปราย	✓		
4. มีการจัดการเวลาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	✓		
5. เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	✓		
6. ใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	✓		
7. ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมกลุ่ม	✓		
8. มีการแสดงความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา	✓		

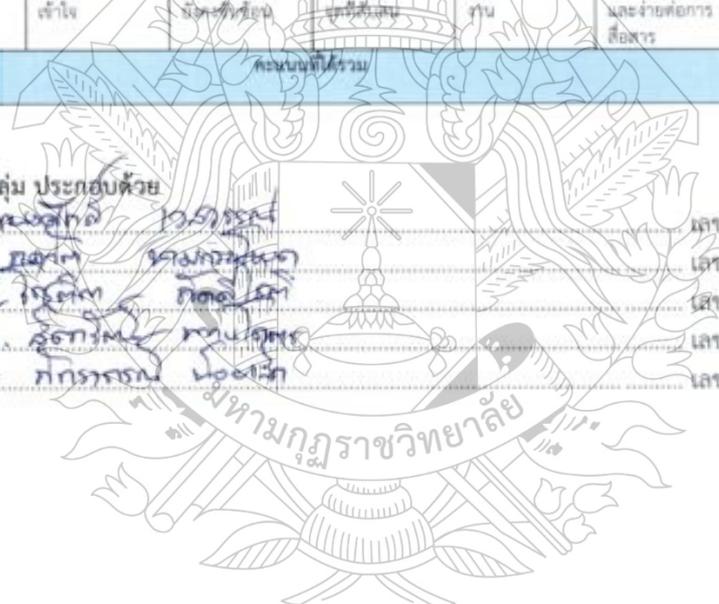

แบบประเมินการนำเสนอ กลุ่มที่.....¹.....

เกณฑ์การประเมิน	1 คะแนน(ต้องปรับปรุง)	2 คะแนน (พอใช้)	3 คะแนน (ดี)	4 คะแนน (ดีมาก)	5 คะแนน (ดีเยี่ยม)	คะแนนที่ได้
1. ความชัดเจนในการสื่อความหมาย	แผนผังไม่ชัดเจนเข้าใจยาก	แผนผังมีความชัดเจนบางส่วนเข้าใจยากบางจุด	แผนผังชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ดี	แผนผังชัดเจนมาก แต่บางจุดอาจยังไม่สมบูรณ์	แผนผังชัดเจนทุกส่วน เข้าใจง่ายและสมบูรณ์	4
2. ความสมบูรณ์ของเนื้อหา	ขาดข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลไม่ครบถ้วน	ขาดรายละเอียดบางประการบางจุดไม่ครบถ้วน	ข้อมูลหลักครบถ้วน แต่บางส่วนขาดรายละเอียด	ข้อมูลครบถ้วนเชื่อมโยงเนื้อหาหลักได้ดี	ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งเนื้อหาหลักและรอง	5
3. การเชื่อมโยงความคิดและเนื้อหา	ไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาหรือผิดพลาด	การเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหา ยังไม่ดีพอ	เชื่อมโยงเนื้อหาได้ดี แต่ขาดอาจขาดความชัดเจน	เชื่อมโยงได้ดีมาก อาจพัฒนาได้เล็กน้อย	เนื้อหาถูกเชื่อมโยงกันได้ดี ลื่นไหว ไม่มีข้อขัดแย้ง	4
4. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบแผนผัง	การออกแบบไม่มีความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ บางประการแต่ไม่ดีเด่น	การออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์ และดึงดูดใจ	การออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์ที่ชัดเจนและน่าสนใจ	การออกแบบโดดเด่น สร้างสรรค์ และน่าสนใจมาก	4
5. ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาผิดพลาด ไม่ตรงกับวรรณคดี	ข้อมูลบางจุดไม่ตรงกับวรรณคดี	ข้อมูลหลักถูกต้อง แม้ยังมีจุดที่ผิดเล็กน้อย	ข้อมูลถูกต้องทั้งหมด แต่ยังสามารถเพิ่มเติมบางส่วนได้	ข้อมูลถูกต้องทุกประการ ตรงตามวรรณคดี	5
6. ความเรียบง่ายและการเข้าใจง่าย	แผนผังซับซ้อนและยากต่อการเข้าใจ	แผนผังเข้าใจได้บางส่วน แต่มีที่สับสน	แผนผังเข้าใจได้ทั้งเรื่องง่ายและซับซ้อน	แผนผังเข้าใจง่าย สะดวกสบายใช้ดู	แผนผังเรียบง่าย เข้าใจได้ทันที และง่ายต่อการสื่อสาร	5
คะแนนที่ได้รวม						27

สมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย

1. ด.ศ. พงศภัค	นางอรุณ	เลขที่	2
2. ด.ศ. อธิภา	นางกมลภา	เลขที่	6
3. ด.ช. ปิยะพัช	กิตติภา	เลขที่	17
4. ด.ญ. อธิภา	กมลภา	เลขที่	22
5. ด.ญ. กกรารณ	พศภัค	เลขที่	29

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

เลขที่	1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	2. การอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3. การตั้งคำถาม	4. การฟังและให้ความสำคัญกับผู้อื่น	5. การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรม	6. การรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	รวม
1.	5	5	4	5	4	5	28
2.	5	4	5	5	4	5	28
3.	5	4	5	5	5	5	29
4.	5	5	5	5	4	5	29
5.	4	5	4	5	5	5	28
6.	5	5	5	5	4	5	29
7.	5	4	5	5	4	4	27
8.	5	5	4	5	5	5	29
9.	4	5	4	5	4	4	26
10.	5	4	5	5	4	5	28
11.	5	4	5	4	5	5	28
12.	5	5	5	5	4	5	29
13.	4	4	5	5	4	5	27
14.	5	4	4	5	4	5	27
15.	5	5	5	5	4	5	29
16.	4	5	5	4	5	5	28
17.	5	5	5	5	5	5	30
18.	5	4	5	5	5	5	29
19.	5	5	5	4	4	5	28
20.	5	5	5	4	5	5	29
21.	5	5	5	5	4	5	29
22.	5	4	5	5	4	5	28
23.	5	5	4	4	4	4	26
24.	4	5	4	5	5	5	28
25.	5	4	5	5	4	3	28
26.	5	5	4	5	5	4	28
27.	5	4	5	5	5	5	29
28.	5	5	4	4	4	5	28
29.	5	4	5	4	4	5	27
30.	4	5	4	4	5	4	26

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท23102	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง วรรณกรรมคำสั้นคนนาบทะเลครพุด	จำนวน 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง เรื่องย่อวรรณคดีบทะเลครพุด	เรื่องเห็นแก่ลูก
จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที)	ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง	
สอนวัน ศุกร์	ที่ 7 เดือน พฤศจิกายน	พ.ศ. 2568 เวลา 08.40 – 09.30 น.

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/1 สรุปรื่องย่อวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ

วรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ทรงใช้นามแฝงว่า พระขรรค์เพชร จุดมุ่งหมายของบทะเลครคือเพื่อให้
ความเพลิดเพลินแก่ผู้ชม ขณะเดียวกันยังสอดแทรกแง่คิดเกี่ยวกับความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก การทำ
ดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และการยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม การเรียนรู้เรื่องนี้ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะ
การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดจนสามารถนำข้อคิดจากวรรณคดีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. เล่าเรื่องย่อของวรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้อย่างถูกต้อง (K)
2. เขียนสรุปรื่องย่อวรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก (P)
3. เห็นคุณค่าและนำบทเรียนจากเนื้อหาในตอนนี้นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

เรื่องย่อของวรรณคดี บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ด้านคุณลักษณะ (A)

วิเคราะห์คุณค่าและนำบทเรียนจากเนื้อหาในตอนนีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชิ้นงาน/ภาระงาน

เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1. กำหนดปัญหา (10 นาที)

- ครูเปิดคลิปสรุปเรื่องย่อและอ่านข้อความบางตอนของบทละครที่สะท้อนปัญหาของ นายล้า ที่ทำผิดพลาดและถูกลงโทษ
- ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น
 - “ถ้านักเรียนเป็นนายล้า นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไรเพื่อไม่ให้ลูกเสียใจ?”
 - “ความรักของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อการกระทำของลูกมากแค่ไหน?”
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4–5 คน เพื่อช่วยกันวิเคราะห์และเตรียมค้นคว้า

ขั้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา (20 นาที)

- นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาที่พบในเรื่อง เช่น
 - ความผิดพลาดจากการเห็นแก่ตัวของนายล้า
 - ความรักและการให้อภัยที่พระยาภักดีมีต่อแม่ล่อ
- นักเรียนตั้งคำถามที่ต้องการเรียนรู้ เช่น
 - “เพราะเหตุใดความรักของพ่อแม่จึงทำให้ลูกได้รับผลกระทบโดยตรง ? ”
 - “บทละครเรื่องนี้ต้องการสะท้อนอะไรให้สังคมเห็น ? ”

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (20 นาที)

- นักเรียนใช้เอกสาร หนังสือเรียน หรือสื่อออนไลน์ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ
 - ประวัติผู้แต่ง (รัชกาลที่ 6, พระบรมราชโอรส)
 - เนื้อเรื่องย่อและสาระสำคัญ
 - คุณค่าที่แฝงอยู่ในเรื่อง
- กลุ่มนักเรียนบันทึกข้อมูลสำคัญเพื่อเตรียมสรุปและนำเสนอ

คาบที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (15 นาที)

- นักเรียนในแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า
- ร่วมกันสรุปเรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก ลงในใบงาน

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (25 นาที)

- ครูสรุปประเด็นสำคัญ เช่น
 - ความรักของพ่อแม่เป็นรักที่บริสุทธิ์
 - การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ความกตัญญูเป็นคุณธรรมสำคัญในครอบครัวและสังคม

ขั้นที่ 6. นำเสนอและประเมินผลงาน (10 นาที)

- นักเรียนและครูร่วมกันสะท้อนผลการเรียน เช่น
 - นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากบทละคร เห็นแก่ลูก ?
 - นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากบทละคร เห็นแก่ลูกไปใช้ในชีวิตรจริงได้อย่างไร ?
- ครูสรุปท้ายเรื่อง บทละครเรื่องนี้ไม่เพียงแต่ให้ความเพลิดเพลิน แต่ยังเป็นเครื่องมือขัดเกลาจิตใจ และสร้างความเข้าใจในคุณค่าของครอบครัว

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนภาษาไทย ม.3 (บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก)
- คลิปสรุปเรื่องย่อและการวิเคราะห์บทละคร
- ข้อความจากบทพระราชนิพนธ์ เห็นแก่ลูก

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. เล่าเรื่องวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกได้ (K)	สังเกตและบันทึกการเล่าเรื่องของนักเรียน	เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก	เขียนสรุปเรื่องได้ครบถ้วนและถูกต้องใน 80% ของเนื้อหา
2. เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกได้ (P)	ประเมินการเขียนสรุปเนื้อหาของนักเรียน	เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก	เขียนสรุปได้ชัดเจนครบถ้วน และถูกต้องใน 80% ของเนื้อหา
3. เห็นคุณค่าและนำบทเรียนจากเนื้อหาในตอนนีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	สอบถามเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้จากเนื้อหา	ข้อคำถาม	นักเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้บทเรียนในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย 2 ตัวอย่าง

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ / ทำได้ดี / 100% / 2021 / วิชา / วรรณคดี / 100% / ทำได้ดี / 100% / วิชา / วรรณคดี / 100%

ปัญหาและอุปสรรค

นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในบทเรียน / วิชา / วรรณคดี / 100% / 2021 / วิชา / วรรณคดี / 100%

แนวทางแก้ไข

อธิบายเพิ่มเติม / วิชา / วรรณคดี / 100% / 2021 / วิชา / วรรณคดี / 100%

ลงชื่อ

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

ครูผู้สอน / 10 / 10 / 68

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

เรียนหนังสือ / วิชา / วรรณคดี / 100% / 2021 / วิชา / วรรณคดี / 100%

ลงชื่อ

(นางพัชรี ใจดี)

หัวหน้าศูนย์สาระการเรียนรู้ภาษาไทย / วิชา / วรรณคดี / 100% / 2021 / วิชา / วรรณคดี / 100%

ความคิดเห็นผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

เรียน ร้อย วลี

ลงชื่อ.....

Om
นายอภิรักษ์ ศรีวิเศษกุล

ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๖ / พ.ย. / 2568

8/10

ใบงาน

เรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

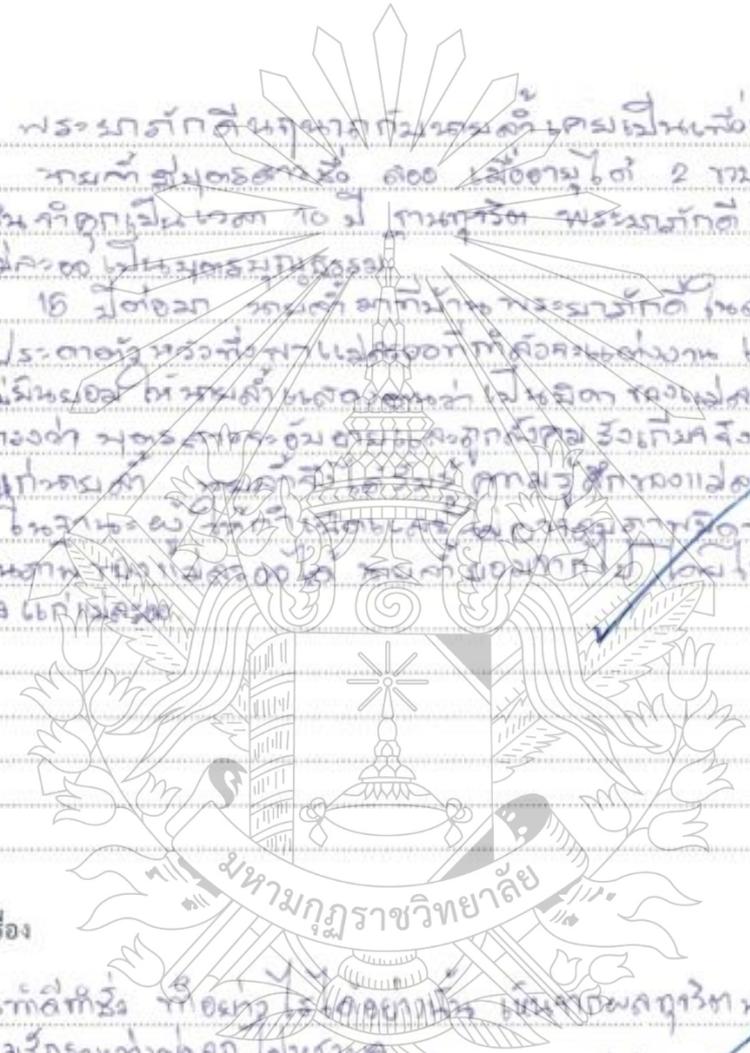
ชื่อผู้จัดทำ: น.ศ. โชติกา ภาคิโชติ

ชั้นเรียน: ม.3

วัน/เดือน/ปี:

เรื่องย่อ

พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาทเป็นกษัตริย์แห่งเมืองมอญ
 ภายหลัง พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท 100 รัชกาล ได้ 2 รัชกาล
 ภายหลัง ได้ถูกเป็นพระราชา 10 ปี ภายหลัง พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท
 16 รัชกาล ภายหลัง ได้เกิดพระราชาขึ้นในรัชกาล
 นี้เห็นหรือระดาอยู่หรือที่พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท
 ภายหลัง ได้มีพระราชาขึ้นในรัชกาลนี้เห็นหรือระดาอยู่หรือที่พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท
 ภายหลัง ได้เกิดพระราชาขึ้นในรัชกาลนี้เห็นหรือระดาอยู่หรือที่พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท
 ภายหลัง ได้เกิดพระราชาขึ้นในรัชกาลนี้เห็นหรือระดาอยู่หรือที่พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท
 ภายหลัง ได้เกิดพระราชาขึ้นในรัชกาลนี้เห็นหรือระดาอยู่หรือที่พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท
 ภายหลัง ได้เกิดพระราชาขึ้นในรัชกาลนี้เห็นหรือระดาอยู่หรือที่พระบาทสมเด็จพระนโรดมปราสาท

ข้อคิดจากเรื่อง

1. การทำดีที่จริง ๆ ก็อยากได้คนดีเหมือนกัน
2. การรักคนอื่นอย่างจริงใจ
3. ความรักที่จริง ๆ สำคัญกว่าเงินทอง ไม่ถึงบุคคลอื่นได้

Handwritten signature

เกณฑ์ประเมินชิ้นงาน: เรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

หมวดหมู่	เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	อธิบายระดับคะแนน
ความถูกต้อง	- เนื้อหาในเรื่องย่อถูกต้องตามวรรณคดี - เล่าเรื่องย่อได้ครบถ้วน	3	3 คะแนน: เนื้อหาถูกต้องครบถ้วนตามวรรณคดี ไม่มีข้อผิดพลาด 2 คะแนน: เนื้อหาถูกต้องแต่ขาดบางส่วนที่สำคัญ 1 คะแนน: เนื้อหาผิดพลาดในหลายจุดหรือขาดส่วนสำคัญมาก
ความชัดเจน	- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและถูกต้อง - ไวยากรณ์และการเขียนถูกต้อง	2	2 คะแนน: ใช้ภาษาได้ชัดเจน ถูกต้อง เข้าใจง่าย ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ 1 คะแนน: มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยทางภาษา แต่ยังพอเข้าใจได้ 0 คะแนน: ภาษาไม่ชัดเจน มีข้อผิดพลาดมากจนทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ยาก
การวิเคราะห์	- แสดงให้เห็นถึงการเข้าใจเนื้อหา - มีข้อคิดหรือบทเรียนที่ได้จากเรื่อง	2	2 คะแนน: แสดงความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างดี มีข้อคิดหรือบทเรียนที่ชัดเจนและเหมาะสม 1 คะแนน: แสดงความเข้าใจเนื้อหาได้บ้าง มีข้อคิดแต่ยังไม่ชัดเจนหรือไม่เหมาะสม 0 คะแนน: ไม่แสดงถึงความเข้าใจเนื้อหาหรือไม่มีข้อคิดที่ชัดเจน
การจัดรูปแบบ	- รูปแบบการนำเสนอเหมาะสม - การจัดระเบียบและรูปแบบสวยงาม	1	1 คะแนน: จัดรูปแบบดี อย่างเหมาะสม เรียบร้อย 0 คะแนน: จัดรูปแบบไม่ดี ไม่เป็นระเบียบ
ความคิดสร้างสรรค์	- นำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ - มีการใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกช่วยสื่อสาร	2	2 คะแนน: นำเสนอได้อย่างน่าสนใจ มีการใช้ภาพหรือกราฟิกเสริมอย่างเหมาะสม 1 คะแนน: มีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังไม่โดดเด่น หรือใช้ภาพประกอบไม่เต็มที่ 0 คะแนน: ไม่มีการแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือการใช้ภาพประกอบ

คะแนนรวม: _____ / 10

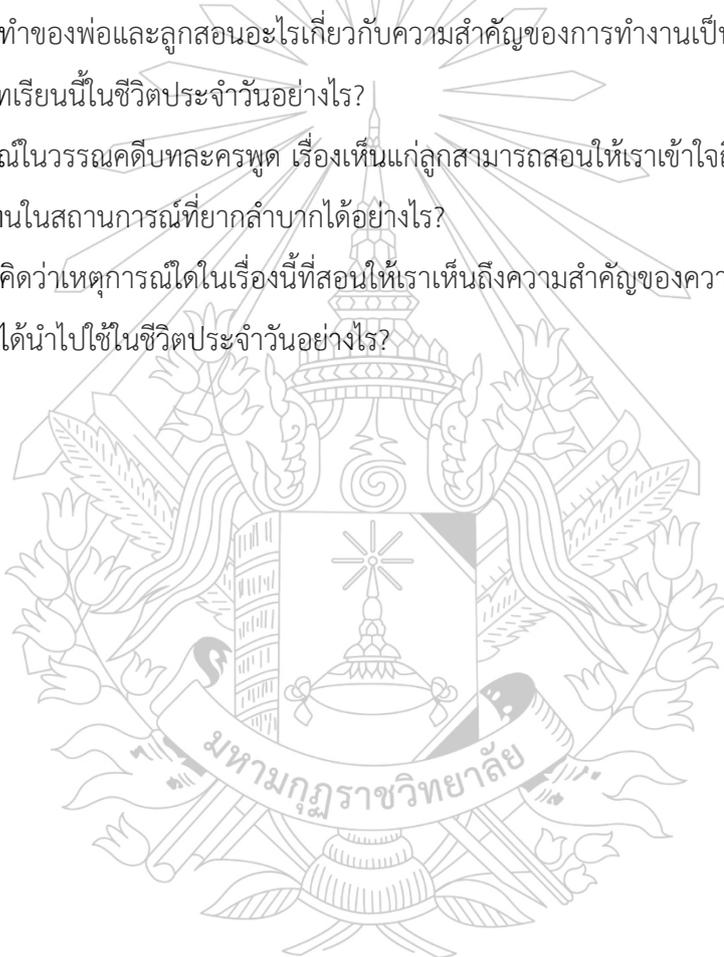
เกณฑ์ประเมินชิ้นงาน: เรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

หมวดหมู่	เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	อธิบายระดับคะแนน
ความถูกต้อง	- เนื้อหาในเรื่องย่อถูกต้องตามวรรณคดี - เล่าเรื่องย่อได้ครบถ้วน	3	3 คะแนน: เนื้อหาถูกต้องครบถ้วนตามวรรณคดี ไม่มีข้อผิดพลาด 2 คะแนน: เนื้อหาถูกต้องแต่ขาดบางส่วนที่สำคัญ 1 คะแนน: เนื้อหาผิดพลาดในหลายจุดหรือขาดส่วนสำคัญมาก
ความชัดเจน	- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและถูกต้อง - ไวยากรณ์และการเขียนถูกต้อง	2	2 คะแนน: ใช้ภาษาได้ชัดเจน ถูกต้อง เข้าใจง่าย ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ 1 คะแนน: มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยทางภาษา แต่ยังพอเข้าใจได้ 0 คะแนน: ภาษาไม่ชัดเจน มีข้อผิดพลาดมากจนทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ยาก
การวิเคราะห์	- แสดงให้เห็นถึงการเข้าใจเนื้อหา - มีข้อคิดหรือบทเรียนที่ได้จากเรื่อง	2	2 คะแนน: แสดงความเข้าใจเนื้อหาได้ดี มีข้อคิดหรือบทเรียนที่ชัดเจนและเหมาะสม 1 คะแนน: แสดงความเข้าใจเนื้อหาได้บ้าง มีข้อคิดแต่ยังไม่ชัดเจนหรือไม่เหมาะสม 0 คะแนน: ไม่แสดงถึงความเข้าใจเนื้อหาหรือไม่มีข้อคิดที่ชัดเจน
การจัดรูปแบบ	- รูปแบบการนำเสนอเหมาะสม - การจัดระเบียบและรูปแบบสวยงาม	1	1 คะแนน: จัดรูปแบบดี อ่านเหมาะสม เรียบร้อย 0 คะแนน: จัดรูปแบบไม่ดี ไม่เป็นระเบียบ
ความคิดสร้างสรรค์	- นำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ - มีการใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกช่วยสื่อสาร	2	2 คะแนน: นำเสนอได้อย่างน่าสนใจ มีการใช้ภาพหรือกราฟิกเสริมอย่างเหมาะสม 1 คะแนน: มีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังไม่โดดเด่นหรือใช้ภาพประกอบไม่เต็มที่ 0 คะแนน: ไม่มีการแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือการใช้ภาพประกอบ

คะแนนรวม: 8 / 10

ข้อคำถามเห็นคุณค่าและนำบทเรียนจากเนื้อหาในเรื่องนี้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
ให้นักเรียนตอบคำถามโดยยกตัวอย่าง 2 ข้อขึ้นไปเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเข้าใจคุณค่าและการนำ
บทเรียนจากวรรณคดีไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1. นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ใดในวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ที่สามารถสอนให้เราเห็นถึงความสำคัญของการมีสติและความระมัดระวังในการใช้ชีวิต?
2. จากเนื้อเรื่อง นักเรียนเห็นบทเรียนอะไรที่เกี่ยวข้องกับการคิดไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ และสามารถนำบทเรียนนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร?
3. การกระทำของพ่อและลูกสอนอะไรเกี่ยวกับความสำคัญของการทำงานเป็นทีม และนักเรียนเคยใช้บทเรียนนี้ในชีวิตประจำวันอย่างไร?
4. เหตุการณ์ในวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกสามารถสอนให้เราเข้าใจถึงความสำคัญของการอดทนในสถานการณ์ที่ยากลำบากได้อย่างไร?
5. นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ใดในเรื่องนี้ที่สอนให้เราเห็นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ และนักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร?

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อคำถามที่เห็นคุณค่าและนำบทเรียนจากเนื้อหา
"วรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก" มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ระดับ คะแนน	รายละเอียดการประเมิน	คะแนน
ดีเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - ตอบได้ครบถ้วนและชัดเจนในอย่างน้อย 2 ข้อ - ยกตัวอย่างเหตุการณ์จากเนื้อเรื่องได้อย่างละเอียดและถูกต้อง - อธิบายการประยุกต์ใช้บทเรียนได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม 	9-10
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ตอบได้ครบถ้วนในอย่างน้อย 2 ข้อ - ยกตัวอย่างเหตุการณ์จากเนื้อเรื่องได้ถูกต้องและเกี่ยวข้อง - อธิบายการนำบทเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ชัดเจน แต่ยังไม่ละเอียดพอ 	7-8
พอใช้	<ul style="list-style-type: none"> - ตอบได้ครบถ้วนในอย่างน้อย 2 ข้อ แต่ขาดความชัดเจนในรายละเอียด - ยกตัวอย่างเหตุการณ์จากเนื้อเรื่องได้ แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตประจำวันได้ดีพอ 	5-6
ควร ปรับปรุง	<ul style="list-style-type: none"> - ตอบได้ไม่ครบ 2 ข้อ หรือไม่สามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์จากเนื้อเรื่อง ที่ชัดเจนได้ - ขาดการเชื่อมโยงบทเรียนกับการใช้ชีวิตประจำวัน - ขาดตัวอย่างที่เหมาะสม 	0-4

หมายเหตุ: นักเรียนต้องตอบและยกตัวอย่างอย่างน้อย 2 ข้อจึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ (5 คะแนนขึ้นไป)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท23102	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง วรรณกรรมคำฉันท์คนนาบทะเลครพุด	จำนวน 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง สรุปรื่องหาวรรณคดีบทะเลครพุด	เรื่องเห็นแก่ลูก
จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที)	ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง	
สอนวัน พุธที่สิบตี	ที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2568	เวลา 10.20 – 11.10 น.

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/1 สรุปรื่องหาวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ

วรรณคดีบทะเลครพุดเรื่อง เห็นแก่ลูก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ทรงมุ่งเน้นให้เป็นเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูภายในครอบครัว โดยเฉพาะความรักของแม่ที่มีต่อลูก และการตัดสินใจของตัวละครที่คำนึงถึงประโยชน์และอนาคตของลูกเป็นหลัก เรื่องนี้ยังสะท้อนปัญหาสังคมเกี่ยวกับครอบครัว การแต่งงาน และค่านิยมทางสังคม ทำให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบและความเสียสละเพื่อผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. สรุปรเหตุการณ์สำคัญในวรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูกได้ (K)
2. จับใจความหลักและรายละเอียดที่ซับซ้อนวรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูกได้ (P)
3. เห็นคุณค่าบทเรียนจากวรรณคดีวรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก พร้อมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ (A)

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

เหตุการณ์สำคัญในวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

จับใจความหลักและรายละเอียดที่ซับซ้อนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

วิเคราะห์คุณค่าบทเรียนจากวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก และนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. เรื่องย่อของวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
2. แผนภาพความคิดลำดับเหตุการณ์
3. การสะท้อนบทเรียนและข้อคิดที่ได้จากวรรณคดี
4. ใบงานที่มีสถานการณ์ปัญหาจากวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1. กำหนดปัญหา (15 นาที)

1. ครูทบทวนเรื่องบทละครพูด เห็นแก่ลูก โดยใช้สื่อ PowerPoint และตารางวิเคราะห์ตัวละคร และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปเรื่องย่อลงในใบงานเรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก

2. ครูแจกใบงานที่มีการจำลองสถานการณ์ปัญหาให้ เช่น

- “ครอบครัวในเรื่องเห็นแก่ลูกกำลังเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างความรัก

ของลูกและการตัดสินใจของพ่อแม่ นักเรียนจะสรุปแนวคิดและข้อคิดจากเหตุการณ์นี้ได้อย่างไร?”

3. นักเรียนอ่านสถานการณ์และกำหนดโจทย์การเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา (15 นาที)

1. นักเรียนอ่านเนื้อหาสำคัญของ *เห็นแก่ลูก* เพื่อเข้าใจบริบท ตัวละคร และปัญหาที่เกิดขึ้น

2. ครูชี้แนะให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า “ความขัดแย้งหลัก” คืออะไร และประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจมีอะไรบ้าง เช่น ความกตัญญู ความรับผิดชอบ ความรักของพ่อแม่

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (20 นาที)

1. นักเรียนร่วมกันค้นคว้า วิเคราะห์บทสนทนาและเหตุการณ์ในเรื่อง *เห็นแก่ลูก* ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาครอบครัวและค่านิยมในหนังสือเรียนวรรณคดีไทย ม.3 แหล่งข้อมูลออนไลน์

2. ครูให้คำแนะนำการค้นหาประเด็น เช่น การเสียสละของพ่อแม่ ความเห็นแก่ลูกของครอบครัว และผลลัพธ์ของการตัดสินใจ และเขียนสรุปแผนภาพความคิดลำดับเหตุการณ์

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (15 นาที)

1. นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มเพื่อสรุปแนวคิดหลัก เช่น บทบาทของครอบครัว การให้ความสำคัญกับลูก และผลกระทบที่เกิดขึ้น นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องลงในใบงานสะท้อนบทเรียนจากวรรณคดีสู่ชีวิตจริง

2. ครูช่วยชี้ให้นักเรียนเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เช่น ปัญหาครอบครัวในสังคมปัจจุบัน

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (25 นาที)

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน (เช่น แผนภาพความคิด สรุปแนวคิด/ข้อคิดจากเรื่อง)

ครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันประเมินโดยใช้เกณฑ์ เช่น ความครบถ้วนของเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม

ขั้นที่ 6. ขึ้นสะท้อนผลการเรียนรู้ (10 นาที)

ครูสรุปบทเรียนหลักของ *เห็นแก่ลูก* เช่น ความรักและความเสียสละของพ่อแม่ ความสำคัญของการตัดสินใจในครอบครัว

นักเรียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ เช่น การมองเห็นคุณค่าของครอบครัว การแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งอย่างมีเหตุผล

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ม.3 (บทละครพูด เห็นแก่ลูก)
2. ตัวอย่าง Mind Map/ตารางวิเคราะห์ตัวละคร
3. สไลด์ PowerPoint ประกอบการเล่าเรื่องและตัวละคร

4. แหล่งข้อมูลออนไลน์: บทความ/สื่อการสอนเกี่ยวกับบทละครพูด เห็นแก่ลูก
5. กิจกรรมการเรียนรู้: การจำลองสถานการณ์บทละครสั้น ๆ ในชั้นเรียน

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. สรุปเหตุการณ์สำคัญในวรรณคดีบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูกได้ (K)	ประเมินการ“ใบงาน”ที่มีสถานการณ์ปัญหาเรื่องเห็นแก่ลูกและเขียนเรื่องย่อ	แบบประเมินการเขียนเรื่องย่อ (Rubric)	ได้คะแนน 70% ขึ้นไป
2. จับใจความหลักและรายละเอียดที่ซับซ้อนของวรรณคดีบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูกได้ (P)	ประเมินการจัดทำแผนภาพความคิด	แบบประเมินการจัดทำแผนภาพความคิด	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป
3. คุณค่าบทเรียนจากวรรณคดีบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก และนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ (A)	ประเมินการสะท้อนบทเรียน	แบบประเมินการสะท้อนบทเรียน (Rubric)	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป

เรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก

ชื่อผู้เขียน: _____

ชั้นเรียน: _____

วันที่: _____

เรื่องย่อวรรณคดีบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก

1. เนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

2. การพัฒนาเรื่อง

.....

.....

.....

3. เหตุการณ์เฉพาะที่สำคัญ

.....

.....

.....

4. บทสรุป

.....

.....

.....

5. ความคิดเห็นส่วนตัว (ถ้ามี)

.....

.....

.....

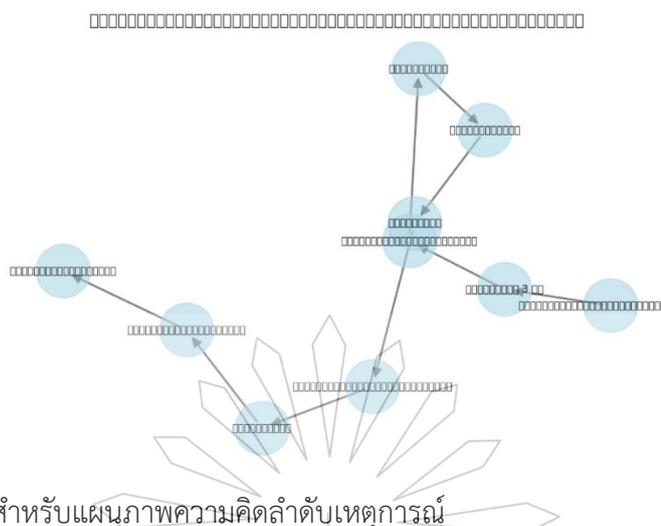
เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการให้คะแนนใบงานที่มีสถานการณ์ปัญหาและสรุปเรื่องย่อวรรณคดี
บทละครพูด เรื่องเหินแก่ลูก

เกณฑ์การให้คะแนน	รายละเอียด	คะแนน	อธิบาย
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	- สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องตามต้นฉบับ - ครอบคลุมเหตุการณ์สำคัญและตัวละครหลัก	0-4	4 คะแนน: สรุปได้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเหตุการณ์สำคัญ 3 คะแนน: สรุปถูกต้องแต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย 2 คะแนน: สรุปไม่ครบถ้วนหรือมีข้อผิดพลาดที่สำคัญ 1 คะแนน: สรุปไม่ถูกต้องมากนัก 0 คะแนน: ไม่สามารถสรุปได้หรือไม่มีเนื้อหา
2. การจัดระเบียบและ ความชัดเจน	- เรื่องย่อมีการจัดระเบียบที่ดี - เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	0-2	2 คะแนน: เนื้อเรื่องมีการจัดระเบียบชัดเจนและเข้าใจง่าย 1 คะแนน: มีการจัดระเบียบบ้าง แต่ยังสับสนในบางจุด 0 คะแนน: ไม่มีการจัดระเบียบ หรือเข้าใจยาก
3. ความคิดสร้างสรรค์	- มีความคิดเห็นหรือการวิเคราะห์เพิ่มเติมที่น่าสนใจ - แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเนื้อเรื่อง	0-2	2 คะแนน: มีการวิเคราะห์หรือความคิดเห็นที่น่าสนใจและสร้างสรรค์ 1 คะแนน: มีความคิดเห็นแต่ไม่เด่นชัดหรือสร้างสรรค์ 0 คะแนน: ไม่มีความคิดเห็นหรือการวิเคราะห์
4. การใช้ภาษาและการเขียน	- ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ - สื่อสารได้และมีสไตล์ที่เหมาะสม	0-2	2 คะแนน: ใช้ภาษาถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด 1 คะแนน: มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการใช้ภาษา แต่ไม่กระทบต่อความเข้าใจ 0 คะแนน: มีข้อผิดพลาดมากทำให้เข้าใจยาก

ระดับคะแนนรวม

- 10-8 คะแนน: ดีมาก - เรื่องย่อมีความถูกต้องและชัดเจน รวมถึงมีความคิดเห็นหรือการวิเคราะห์ที่ดี
- 7-5 คะแนน: ดี - เรื่องย่อถูกต้องแต่มีจุดที่ต้องปรับปรุงในด้านการจัดระเบียบหรือการใช้ภาษา
- 4-2 คะแนน: ปานกลาง - เนื้อหาไม่ครบถ้วน หรือมีข้อผิดพลาดที่สำคัญในการสรุป
- 1-0 คะแนน: ต้องปรับปรุง - ไม่สามารถสื่อสารความหมายได้ หรือเนื้อหาไม่ถูกต้อง

ตัวอย่าง แผนภาพความคิดลำดับเหตุการณ์

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแผนภาพความคิดลำดับเหตุการณ์

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	รายละเอียด
ความถูกต้องของเนื้อหา	0-4	4 คะแนน: เนื้อหาถูกต้องครบถ้วนทุกส่วน 3 คะแนน: เนื้อหาถูกต้องบางส่วน แต่ขาดบางเหตุการณ์ที่สำคัญ 2 คะแนน: เนื้อหามีความผิดพลาด แต่สามารถเข้าใจได้ 1 คะแนน: เนื้อหาผิดพลาดหลายจุด ไม่สามารถเข้าใจได้ 0 คะแนน: ไม่ส่งงานหรือไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
ความชัดเจนและความเรียบร้อย	0-3	3 คะแนน: รูปแบบชัดเจน เรียบร้อย สวยงาม 2 คะแนน: รูปแบบค่อนข้างชัดเจน แต่มีความยุ่งเหยิงบางจุด 1 คะแนน: รูปแบบไม่ชัดเจนและยุ่งเหยิง 0 คะแนน: ไม่มีความชัดเจนหรือเรียบร้อย
การใช้สัญลักษณ์หรือภาพประกอบ	0-2	2 คะแนน: ใช้สัญลักษณ์หรือภาพประกอบได้เหมาะสมและสื่อความหมาย 1 คะแนน: ใช้สัญลักษณ์หรือภาพประกอบ แต่ไม่ชัดเจน 0 คะแนน: ไม่มีการใช้สัญลักษณ์หรือภาพประกอบ
การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์	0-1	1 คะแนน: มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบแผนภาพ 0 คะแนน: ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ

คะแนนรวม: 10 คะแนน

เกณฑ์การผ่าน: นักเรียนต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 8 คะแนนจากทั้งหมด 10 คะแนน เพื่อถือว่าผ่านเกณฑ์ประเมิน

สะท้อนบทเรียนจากวรรณคดีสู่ชีวิตจริง

ชื่อ-นามสกุล: _____

วันที่: _____

ชั้นเรียน: _____

1. วรรณคดีที่ได้ศึกษา:

ชื่อเรื่อง: _____

2. สรุปเนื้อหาที่สำคัญ:

สรุปเนื้อหาหลักหรือเหตุการณ์สำคัญในวรรณคดีเรื่องนี้

3. บทเรียนที่ได้รับจากวรรณคดี:

เขียนถึงบทเรียนหรือข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. การประยุกต์ใช้บทเรียนในชีวิตจริง:

ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่คุณได้นำบทเรียนจากวรรณคดีไปใช้ในชีวิตจริง

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

เขียนข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องนี้

ลายเซ็นนักเรียน: _____

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	รายละเอียด
ความถูกต้องของข้อมูล	4	<p>- 4 คะแนน: สรุปเนื้อหาของวรรณคดีอย่างถูกต้องและครบถ้วน ไม่มีข้อผิดพลาด และบทเรียนที่ได้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาอย่างชัดเจน</p> <p>- 3 คะแนน: สรุปเนื้อหาได้ถูกต้อง แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือความไม่ครบถ้วนในบางส่วน</p> <p>- 2 คะแนน: สรุปเนื้อหาได้บางส่วน แต่มีข้อผิดพลาดที่ทำให้เนื้อหาไม่ชัดเจน</p> <p>- 1 คะแนน: สรุปเนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน</p> <p>- 0 คะแนน: ไม่สามารถสรุปเนื้อหาได้เลย</p>
การเชื่อมโยงบทเรียน	3	<p>- 3 คะแนน: การประยุกต์ใช้บทเรียนในชีวิตจริงชัดเจน มีตัวอย่างที่สอดคล้องและเหมาะสม</p> <p>- 2 คะแนน: การประยุกต์ใช้บทเรียนมีตัวอย่าง แต่ไม่ชัดเจนหรือไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>- 1 คะแนน: มีการกล่าวถึงการประยุกต์ใช้ แต่ไม่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในบทเรียน</p> <p>- 0 คะแนน: ไม่มีการเชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตจริง</p>
การวิเคราะห์และสะท้อนความคิด	2	<p>- 2 คะแนน: การสะท้อนความคิดและการวิเคราะห์บทเรียน มีวิจรรย์ญาณที่ดี แสดงให้เห็นถึงการเข้าใจลึกซึ้งในบทเรียน</p> <p>- 1 คะแนน: การสะท้อนความคิดมีอยู่บ้าง แต่ขาดการวิเคราะห์หรือแสดงความเข้าใจลึกซึ้ง</p> <p>- 0 คะแนน: ไม่มีการสะท้อนความคิดหรือการวิเคราะห์เลย</p>
การเขียนและนำเสนอ	1	<p>- 1 คะแนน: การเขียนและการนำเสนอมีความชัดเจน มีการจัดระเบียบดีและน่าสนใจ</p> <p>- 0 คะแนน: การเขียนไม่ชัดเจน หรือไม่มีการนำเสนอที่ดี</p>

การให้คะแนนรวม

- 8-10 คะแนน: สะท้อนบทเรียนได้ดีเยี่ยม มีความเข้าใจลึกซึ้ง และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5-7 คะแนน: สะท้อนบทเรียนได้ดี มีความเข้าใจพื้นฐาน แต่ยังขาดการเชื่อมโยงบางประการ
- 2-4 คะแนน: สะท้อนบทเรียนได้ไม่ชัดเจน ขาดการวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้
- 0-1 คะแนน: ไม่มีการสะท้อนบทเรียนหรือข้อมูลไม่ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท23102	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง วรรณกรรมคำฉันท์คนนาบทะเลครพุด จำนวน 14 ชั่วโมง	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เรื่อง ลักษณะการประพันธ์วรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก	
จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที)	ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง	
สอนวัน จันทร์ ที่ 17 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2568	เวลา 10.20 – 11.10 น.	

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/1 สรุปรื่องานวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ

บทะเลครพุด เห็นแก่ลูก ของพระราชินีพันธุระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาล
ที่ 6) สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาครอบครัวที่เกิดจากความไม่เข้าใจ ความเห็นแก่ตัว และการไม่ยับยั้งชั่ง
ใจของพ่อแม่ที่ส่งผลต่อบุตรธิดา เรื่องนี้แสดงให้เห็นคุณค่าของความรัก ความเสียสละ และความ
รับผิดชอบในฐานะพ่อแม่ผู้ปกครอง ตลอดจนการสอนให้ใช้เหตุผลและศีลธรรมในการแก้ปัญหาชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะการประพันธ์ของบทะเลครพุด เห็นแก่ลูก ได้ถูกต้อง (K)
2. ยกตัวอย่างลักษณะเด่นของภาษาที่ใช้ในบทะเลครพุดได้ (P)
3. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อเจตนาของผู้ประพันธ์ได้อย่างมีเหตุผล (P)
4. เห็นคุณค่าและนำแนวคิดจากบทะเลครไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ (A)

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

ลักษณะการประพันธ์ของบทละครพูด เห็นแก่ลูก

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

ลักษณะเด่นของบทละครพูด

ลักษณะภาษาของบทละคร เห็นแก่ลูก

ด้านคุณลักษณะ (A)

เห็นคุณค่าและนำแนวคิดจากบทละคร

การประยุกต์ข้อคิดจากวรรณคดีสู่ชีวิตจริง

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบฝึกหัด “วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ในบทละครพูด เห็นแก่ลูก”
2. สรุปข้อคิดจากลักษณะการประพันธ์ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map)

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1. กำหนดปัญหา (10 นาที)

1. ครูมอบโจทย์ปัญหา:

“ทำไมบทละครพูด เห็นแก่ลูก ถึงยังคงได้รับความนิยมและมีคุณค่าจนถึงปัจจุบัน?”

2. นักเรียนแสดงความคิดเห็นและร่วมกันกำหนดปัญหาการเรียนรู้

ขั้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา (15 นาที)

1. ครูอธิบายความหมายของ “ลักษณะการประพันธ์” และให้นักเรียนทบทวนเนื้อเรื่อง แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายสิ่งที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของบทละครพูด ด้วยการใช้สื่อ PowerPoint และวีดิทัศน์การแสดงละคร

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (25 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาด้วยบทบางตอนของ บทละครพูด เห็นแก่ลูก ในหนังสือเรียนภาษาไทย ม.3 (ฉบับเต็มหรือย่อ) เว็บไซต์ข้อมูลพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6

- ค้นหาลักษณะของภาษา

- การดำเนินเรื่อง
- การแสดงอารมณ์

2. บันทึกข้อมูลลงในแบบฝึกหัด “วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ในบทละครพูด เห็นแก่ลูก”

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (20 นาที)

1. แต่ละกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map) ลงใน กระดาษบุรุษ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (20 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าลักษณะการประพันธ์ของบทละครพูดมีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 6. นำเสนอและประเมินผลงาน (10 นาที)

1. นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้สั้น ๆ ครูสะท้อนผลและให้ข้อเสนอแนะ
2. ครูสรุปเนื้อง่ายของเรื่องบทละครพูด เห็นแก่ลูก
 - ค้นหาลักษณะของภาษา
 - การดำเนินเรื่อง
 - การแสดงอารมณ์

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ม.3
2. บทละครพูด เห็นแก่ลูก (ฉบับเต็มหรือย่อ)
3. แบบฝึกหัด “วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ในบทละครพูด
4. PowerPoint และวีดิทัศน์การแสดงละคร
5. เว็บไซต์ข้อมูลพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
6. กระดาษบุรุษ

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. อธิบายลักษณะการประพันธ์ของบทละครพูด เห็นแก่ลูก ด้ ถูกต้อง (K)	ประเมินจากชิ้นงาน	แบบฝึกหัด “วิเคราะห์ลักษณะการประพันธ์ในบทละครพูด	ได้คะแนนในระดับดีขึ้นไป
2. ยกตัวอย่างลักษณะเด่นของภาษาวิเคราะห์ แสดงเจตนาที่ใช้ในบทละครพูดได้ (P)	การนำเสนอแผนผังความคิด สรุปผลการวิเคราะห์ (Mind Map)	แผนผังความคิด (Mind Map)	ได้คะแนนในระดับดีขึ้นไป
3. เห็นคุณค่าและนำแนวคิดจากบทละครไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้(A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ได้คะแนนในระดับดีขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ทักษะการคิด และ การทำงานร่วมกับผู้อื่น
ฝึกจากกิจกรรมและงานที่ได้รับมอบหมาย

ปัญหาและอุปสรรค

1. การเรียนการสอน ไม่ค่อยมีกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้าง
ให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน

แนวทางแก้ไข

1. ใช้สื่อที่หลากหลาย และ ให้ความสำคัญกับ
นักเรียน

ลงชื่อ

(นายพิชิต อังพวง)

ครูผู้สอน

ท.ช.

๖๘

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ลงชื่อ

(นางพิชิต อังพวง)

ผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ท.ช.

๒๕๖๘

ความคิดเห็นผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

1. ดี

ลงชื่อ

(นายพิชิต อังพวง)

ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๓

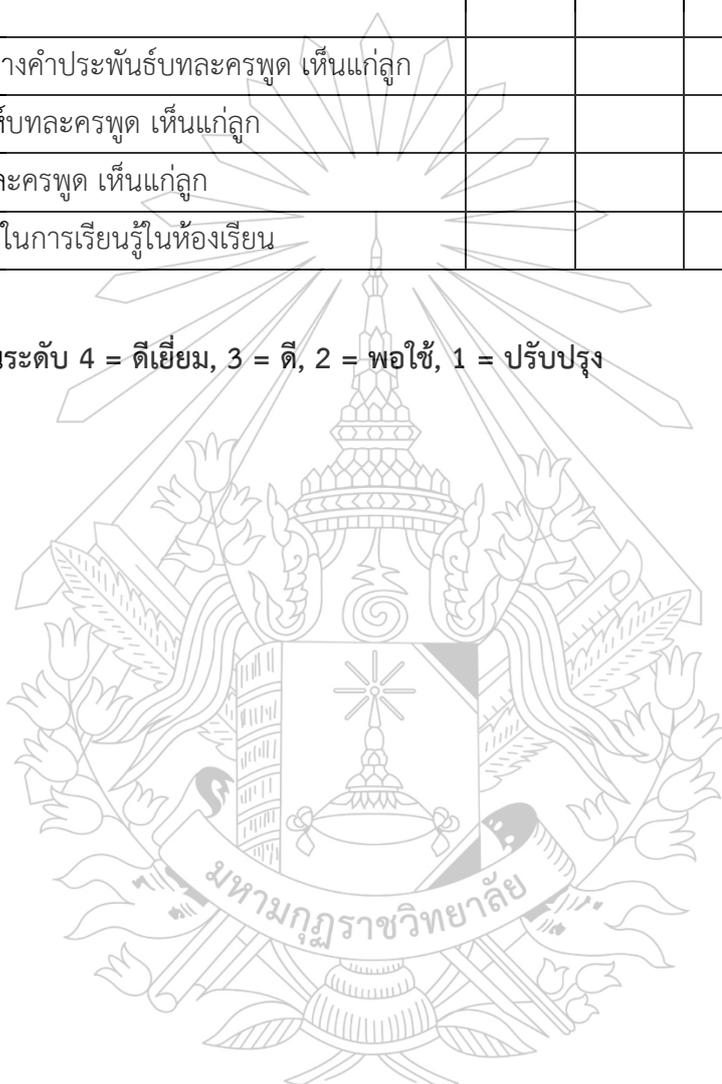
ท.ช.

๒๕๖๘

แบบประเมินผลการเรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรู้				
รายการประเมิน	ประเมินระดับ			
	4	3	2	1
1. ความเข้าใจลักษณะการประพันธ์บทละครพูด เห็นแก่ลูก				
2. การยกตัวอย่างคำประพันธ์บทละครพูด เห็นแก่ลูก				
3. การวิเคราะห์บทละครพูด เห็นแก่ลูก				
4. การสรุปบทละครพูด เห็นแก่ลูก				
5. ความร่วมมือในการเรียนรู้ในห้องเรียน				

ประเมินระดับ 4 = ดีเยี่ยม, 3 = ดี, 2 = พอใช้, 1 = ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท23102	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง วรรณกรรมคำฉันท์คนนาบทะเลครพุด จำนวน 14 ชั่วโมง	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	เรื่อง วิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดีบททะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก	
จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที)	ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง	
สอนวัน ศุกร์	ที่ 21 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2568	เวลา 08.40 – 09.30 น.

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

สาระสำคัญ

บทละครพุด เห็นแก่ลูก พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.6) เป็น
วรรณคดีที่สะท้อนปัญหาครอบครัว ความรัก ความเห็นแก่ตัว และผลกระทบที่ตกแก่ลูก ผู้เรียนจะได้
เรียนรู้การคิดวิเคราะห์ปัญหา การทำความเข้าใจพฤติกรรมของตัวละคร และนำข้อคิดจากวรรณคดีไป
ปรับใช้ในชีวิตจริง เช่น ความรักและความเสียสละของพ่อแม่ การใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา และ
การคำนึงถึงผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

- อธิบายลักษณะการประพันธ์และตัวละครหลักในวรรณคดีบททะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้
อย่างถูกต้อง (K)
- วิเคราะห์พฤติกรรมและความคิดของตัวละคร พร้อมสะท้อนค่านิยมที่ปรากฏได้ (P)
- นำข้อคิดจากตัวละครไปประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเองได้ (A)

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

ประวัติและลักษณะการประพันธ์บทละครพูด เห็นแก่ลูก

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

วิเคราะห์พฤติกรรมและความคิดของตัวละคร

ด้านคุณลักษณะ (A)

การเห็นคุณค่าของความรัก ความรับผิดชอบในครอบครัวการสะท้อนข้อคิดและนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ตารางเปรียบเทียบลักษณะของตัวละครหลัก
2. Mind Map เรื่อง “ข้อคิดจาก เห็นแก่ลูก”

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1. กำหนดปัญหา (15 นาที)

1. นักเรียนร่วมกันระบุและอภิปรายปัญหาหลักในเรื่อง เช่น
 - ความขัดแย้งของพ่อแม่
 - ผลกระทบที่เกิดกับลูก
 - การตัดสินใจของตัวละคร

ขั้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา (20 นาที)

1. ครูยกบทสนทนาตัวอย่างระหว่างพ่อ-แม่-ลูก . โดยใช้สื่อการเรียนรู้คลิปละครเวที เห็นแก่ลูก

2. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า พฤติกรรมและคำพูดของตัวละครสะท้อนอะไรเกี่ยวกับครอบครัว ในใบงานตารางเปรียบเทียบลักษณะตัวละคร

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (15 นาที)

1. นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ในสไลด์ PowerPoint หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ม.3 (บทละครพูด เห็นแก่ลูก) แหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น

- บทละครพูดเรื่องอื่น ๆ ของ ร.6 ที่สะท้อนค่านิยมสังคม
- ปัญหาครอบครัวในสังคมปัจจุบัน

2. นักเรียนนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนและอภิปรายในกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (15 นาที)

1. แต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้ โดยทำเป็น Mind Map เรื่อง“ข้อคิดจาก เห็นแก่ลูก”

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (25 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
2. ครูและนักเรียนในชั้นร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ
3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปคติสอนใจจากเรื่อง

ขั้นที่ 6. นำเสนอและประเมินผลงาน (10 นาที)

1. ครูสรุปภาพรวม: ปัญหาครอบครัว การตัดสินใจที่มีผลต่อผู้อื่น และค่านิยม “เห็นแก่ลูก”
2. นักเรียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ เช่น
 - ข้อคิดสำหรับตนเองในฐานะ “ลูก”
 - ข้อคิดเกี่ยวกับบทบาทความรับผิดชอบของพ่อแม่

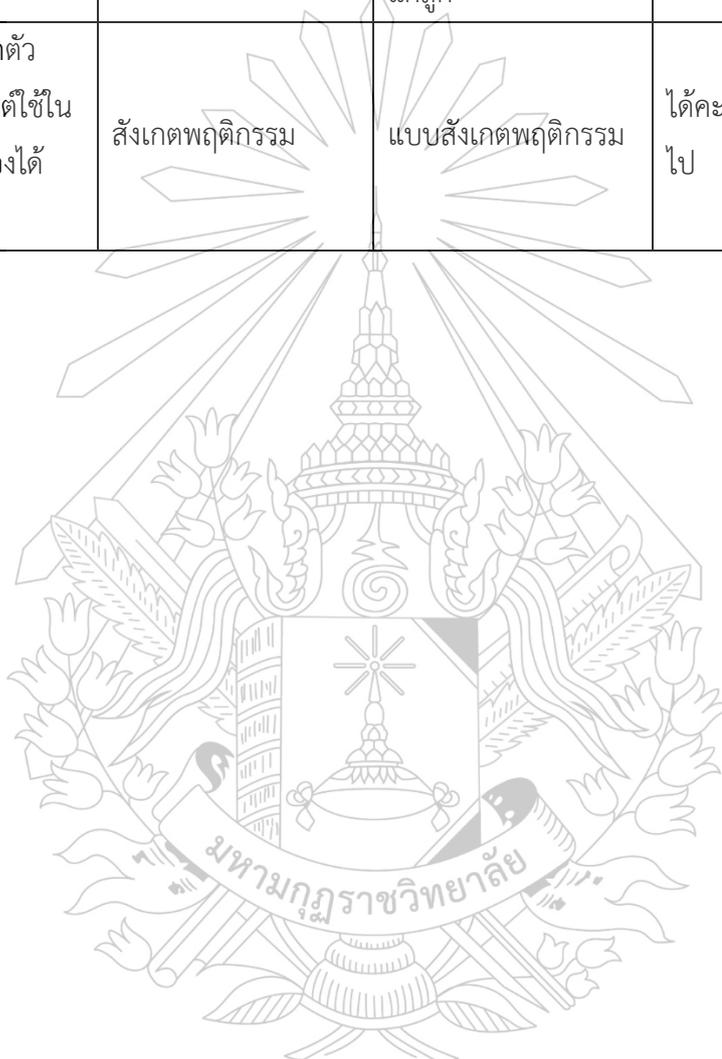
สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ม.3 (บทละครพูด เห็นแก่ลูก)
2. สไลด์ PowerPoint แสดงประวัติผู้แต่ง โครงเรื่อง ตัวละคร และข้อคิด
3. คลิป/ละครเวที เห็นแก่ลูก หรือคลิปสั้น ๆ ที่สะท้อนปัญหาครอบครัว
4. แหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น เว็บไซต์หอสมุดวชิรญาณ และบทความเกี่ยวกับวรรณคดีไทย

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. อธิบายลักษณะการประพันธ์และตัวละครหลักในวรรณคดีบท	ประเมินจากชิ้นงาน	ตารางเปรียบเทียบลักษณะของตัวละครหลัก	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป

ละครพูด เรื่องเห็นแก่ ลูก ได้อย่างถูกต้อง (K)			
2. วิเคราะห์พฤติกรรม และความคิดของตัว ละคร พร้อมสะท้อน ค่านิยมที่ปรากฏได้ (P)	ประเมินจากชิ้นงาน	ตารางเปรียบเทียบ ลักษณะของตัวละคร หลักและ Mind Map เรื่อง“ข้อคิดจาก เห็น แก่ลูก”	ได้คะแนน 80% ขึ้น ไป
3. นำข้อคิดจากตัว ละครไปประยุกต์ใช้ใน บริบทของตนเองได้ (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ได้คะแนน 80% ขึ้น ไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีจุดประสงค์ตามเกณฑ์เกณฑ์ ในวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้น

ปัญหาและอุปสรรค

มีจุดประสงค์ไม่ชัดเจน ไม่สามารถนำจุดประสงค์ไปใช้ได้

แนวทางแก้ไข

ชี้แจงจุดประสงค์ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยนำจุดประสงค์ไปใช้จริง

ลงชื่อ

(นายพัลลภ อึ้งพร)

ครูผู้สอน

24 / พ.ย. / 68

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ศึกษารายละเอียดของตัวชี้วัดตามเกณฑ์

ลงชื่อ

(นายพัลลภ อึ้งพร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3 / พ.ย. / 2568

ความคิดเห็นผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

เรียน 300 01

ลงชื่อ

นายพัลลภ อึ้งพร

ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3 / พ.ย. / 2568

ตารางเปรียบเทียบลักษณะตัวละคร

คำสั่ง ให้นักเรียนทำตารางเปรียบเทียบลักษณะของตัวละครหลักในวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด และสรุปข้อคิดที่ได้รับจากตัวละคร

ตัวละครที่ต้องวิเคราะห์

นายลำ

พระยาภักดีนฤนาถ

แม่ลออ

อ้ายคำ

หัวข้อในการเปรียบเทียบ:

ลักษณะภายนอก

บุคลิกภาพ

พฤติกรรมสำคัญ

ค่านิยมที่สะท้อน

ตัวอย่างตารางเปรียบเทียบ:

ตัวละคร	ลักษณะภายนอก	บุคลิกภาพ	พฤติกรรมสำคัญ	ค่านิยมที่สะท้อน

เกณฑ์การให้คะแนน (เต็ม 10 คะแนน)

ความถูกต้องของเนื้อหา (4 คะแนน) อธิบายลักษณะตัวละครได้ถูกต้องตามวรรณคดี

ความครบถ้วนของข้อมูล (3 คะแนน) เปรียบเทียบตัวละครได้ครบทุกหัวข้อ

การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (2 คะแนน) สามารถเชื่อมโยงค่านิยมและข้อคิดจากตัวละครได้

ความเรียบร้อยและการนำเสนอ (1 คะแนน) เขียนตารางเป็นระเบียบ อ่านเข้าใจง่าย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย
รหัสวิชา ท23102	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง วรรณกรรมค่าล้ำคนนาบทะเลครพุด จำนวน 14 ชั่วโมง	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีบทละครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก	
จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที)	ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง	
สอนวัน พุธที่ 27	เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2568	เวลา 10.20 – 11.10 น.

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

สาระสำคัญ

บทละครพุดเรื่อง เห็นแก่ลูก พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) สะท้อนปัญหาครอบครัวที่เกิดจากความเห็นแก่ตัวและความขัดแย้งของพ่อแม่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อลูก เนื้อเรื่องสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความหวังใย และการเสียสละเพื่อประโยชน์ของลูกมากกว่าความสุขส่วนตัว อีกทั้งยังสอนให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ การใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา และคุณค่าของความรักในครอบครัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

- อธิบายลักษณะการประพันธ์และคุณค่าทางวรรณคดีจากบทละครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้ (K)
- วิเคราะห์พฤติกรรมและแนวคิดของตัวละคร พร้อมเชื่อมโยงกับปัญหาครอบครัวในสังคมปัจจุบันได้ (P)
- แสดงทัศนคติที่เห็นคุณค่าของความรัก ความรับผิดชอบ และการเสียสละเพื่อผู้อื่นได้ (A)

3. ครูชี้แนะให้เห็นว่า ปัญหาครอบครัวไม่ใช่เรื่องของพ่อแม่เพียงอย่างเดียว แต่ส่งผลกระทบต่อเด็กด้วยอย่างไรบ้าง (ปัญหาทางสังคมและอาชีพ, ปัญหาหนี้สินและสุรา) ลงในใบงานการวิเคราะห์บทกลอนในกลุ่ม

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (25 นาที)

- นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจาก
 - หนังสือเรียน/บทละคร เห็นแก่ลูก
 - บทความเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวในสังคมไทย
 - ตัวอย่างกรณีจริง/ข่าวสาร
- นำข้อมูลมาสรุปและอภิปรายในกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (15 นาที)

- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุป ว่าบทละครเรื่องนี้สะท้อน
 - ความรักและความหวังใจของพ่อแม่ที่แท้จริง
 - โทษของความเห็นแก่ตัวและการทะเลาะเบาะแว้ง
 - คุณค่าของการเสียสละเพื่อประโยชน์ของลูก
- นักเรียนจัดทำสรุปข้อคิดสำคัญ ลักษณะคำประพันธ์ของบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ลงใบงานรายงานคุณค่าจากรรณคดี และทำเป็นInfographic/Poster

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (25 นาที)

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานต่อชั้นเรียน
- ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินความถูกต้อง ความชัดเจน และความคิดสร้างสรรค์

ขั้นที่ 6. นำเสนอและประเมินผลงาน (10 นาที)

- ครูเน้นย้ำว่า “การเห็นแก่ลูก” หมายถึงการเสียสละและคิดถึงผลประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง
- นักเรียนสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้ เช่น
 - ถ้านักเรียนเป็นพ่อ/แม่ในเรื่อง นักเรียนควรแก้ปัญหาอย่างไร?
 - ข้อคิดที่นำไปปรับใช้ในครอบครัวนักเรียนคืออะไร?

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนภาษาไทย ม.3 (บทละครพูด เห็นแก่ลูก)

2. สไลด์ PowerPoint แสดงประวัติผู้แต่ง เนื้อเรื่องย่อ และตัวละคร
3. คลิปละครเวที/บทอ่านเสียงของ เห็นแก่ลูก
4. แหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น บทความจากหอสมุดแห่งชาติ บทวิจารณ์วรรณคดีไทย

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. อธิบายลักษณะการประพันธ์ และคุณค่าทางวรรณคดีจากบทละครพูด เห็นแก่ลูก ได้ (K)	ประเมินจากชิ้นงาน	รายงานคุณค่าจากวรรณคดี	ได้คะแนนในระดับขึ้นไป
2. วิเคราะห์พฤติกรรมและแนวคิดของตัวละคร พร้อมเชื่อมโยงกับปัญหาครอบครัวในสังคมปัจจุบันได้ (P)	ประเมินให้คะแนน	วิเคราะห์บทละคร	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป
3. แสดงทัศนคติที่เห็นคุณค่าของความรัก ความรับผิดชอบ และการเสียสละเพื่อผู้อื่นได้ (A)	สังเกตพฤติกรรม	บันทึกความคิดเห็นส่วนบุคคล	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน
กิจกรรม การอ่าน การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์

ปัญหาและอุปสรรค

นักเรียนมีความเข้าใจเรื่อง การอ่าน
แต่ยังไม่ค่อยคล่อง

แนวทางแก้ไข

ให้นักเรียนอ่านหนังสือทุกวัน
ให้คะแนน

ลงชื่อ

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

ครูผู้สอน

๑๘ / พ.ย. / ๖๕

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่เน้น

ลงชื่อ

นางพัลลภ อึ้งพวง
ทั้งนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๑ / พ.ย. / ๒๕๖๕

ความคิดเห็นผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

รับทราบ

ลงชื่อ

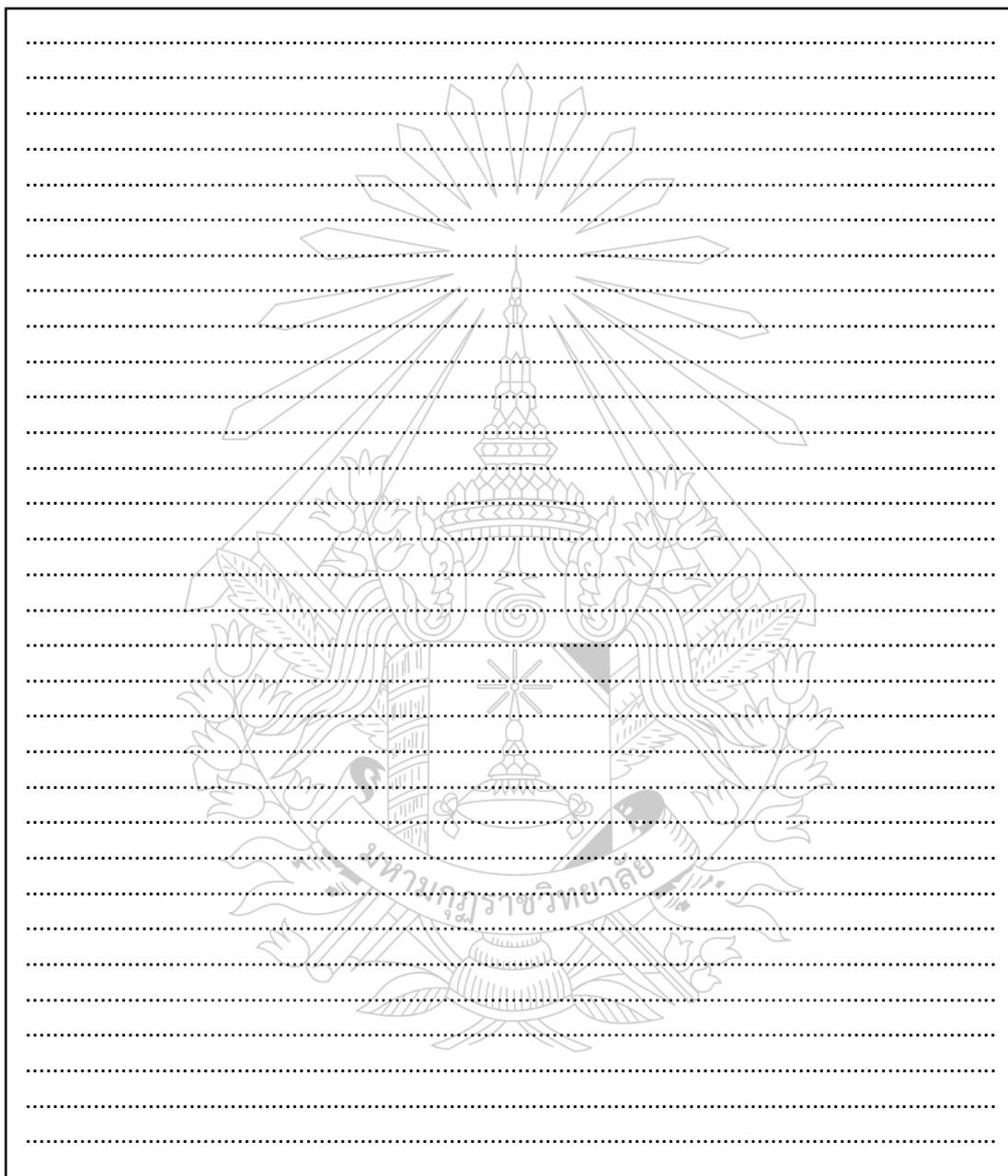
นายพัลลภ อึ้งพวง

ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๑ / พ.ย. / ๒๕๖๕

รายงานคุณค่าจากวรรณคดี

ให้เขียนรายงานสั้น ๆ ความยาวประมาณ 1-2 หน้ากระดาษ อธิบายถึงคุณค่าทางวรรณคดี จากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก เช่น การใช้ธรรมชาติเป็นสัญลักษณ์ การแสดงออกถึงค่านิยมไทย และการสะท้อนวิถีชีวิตในสมัยโบราณ เชื่อมโยงกับแนวคิดทางวัฒนธรรมไทยในยุคปัจจุบัน

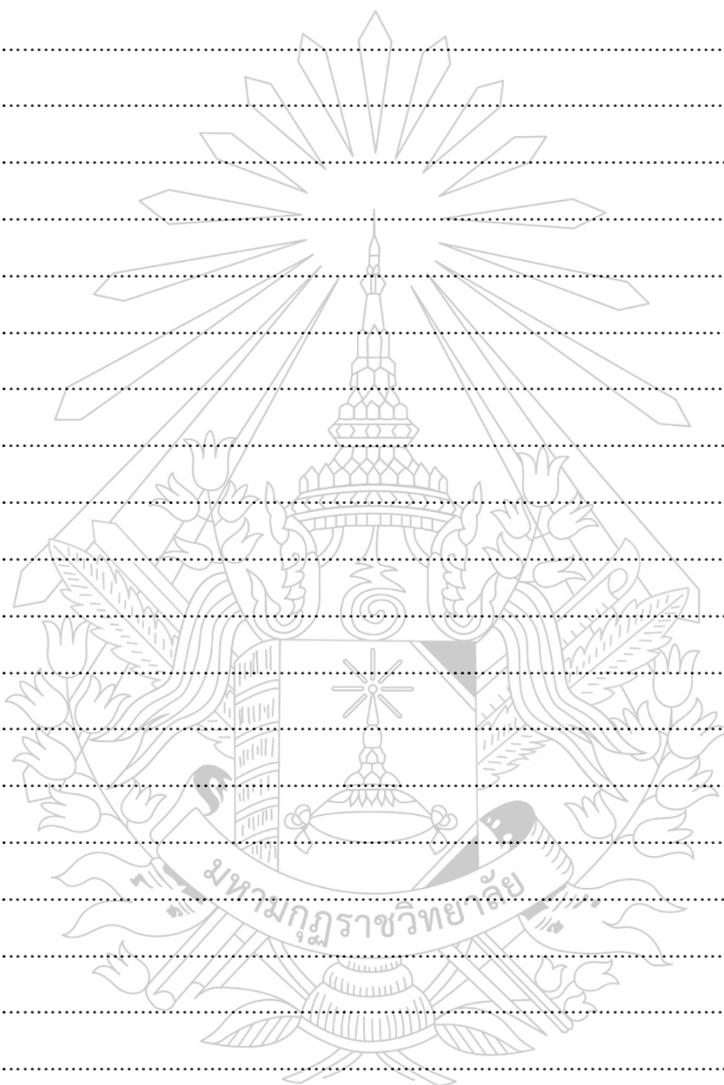
เกณฑ์การให้คะแนนรายงานคุณค่าจากวรรณคดี

เกณฑ์การให้คะแนน	รายละเอียด	คะแนนเต็ม
ความครบถ้วนของเนื้อหา	8-10 คะแนน: รายงานอธิบายคุณค่าทางวรรณคดีและวิถีชีวิตไทยอย่างละเอียดและครบถ้วน	10 คะแนน
	5-7 คะแนน: รายงานอธิบายคุณค่าทางวรรณคดีบางส่วนและเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตไทย	
	1-4 คะแนน: รายงานอธิบายคุณค่าทางวรรณคดีไม่ครบถ้วนหรือไม่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตไทย	
	0 คะแนน: ไม่สามารถอธิบายคุณค่าทางวรรณคดีและวิถีชีวิตไทยได้	
การเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตไทย	4-5 คะแนน: การเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตไทยชัดเจนและเหมาะสม	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: การเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตไทยไม่ค่อยชัดเจน	
	0-1 คะแนน: การเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตไทยไม่มีหรือไม่เหมาะสม	
การใช้ภาษาที่ถูกต้อง	4-5 คะแนน: ใช้ภาษาที่ถูกต้องและกระชับ	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: ใช้ภาษาที่ถูกต้องแต่มีข้อผิดพลาดบางประการ	
	0-1 คะแนน: ใช้ภาษาผิดพลาดและไม่กระชับ	

การวิเคราะห์บทละครพูดในกลุ่ม

นักเรียนทำการวิเคราะห์บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ในกลุ่ม โดยใช้กระบวนการศึกษาและอภิปรายกลุ่มร่วมกัน คุณจะต้องหาคุณค่าทางวรรณคดีและวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในบทประพันธ์นี้ จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการอภิปราย หรือการทำโปสเตอร์แสดงความหมายที่คุณได้สังเคราะห์จากการวิเคราะห์บทละคร

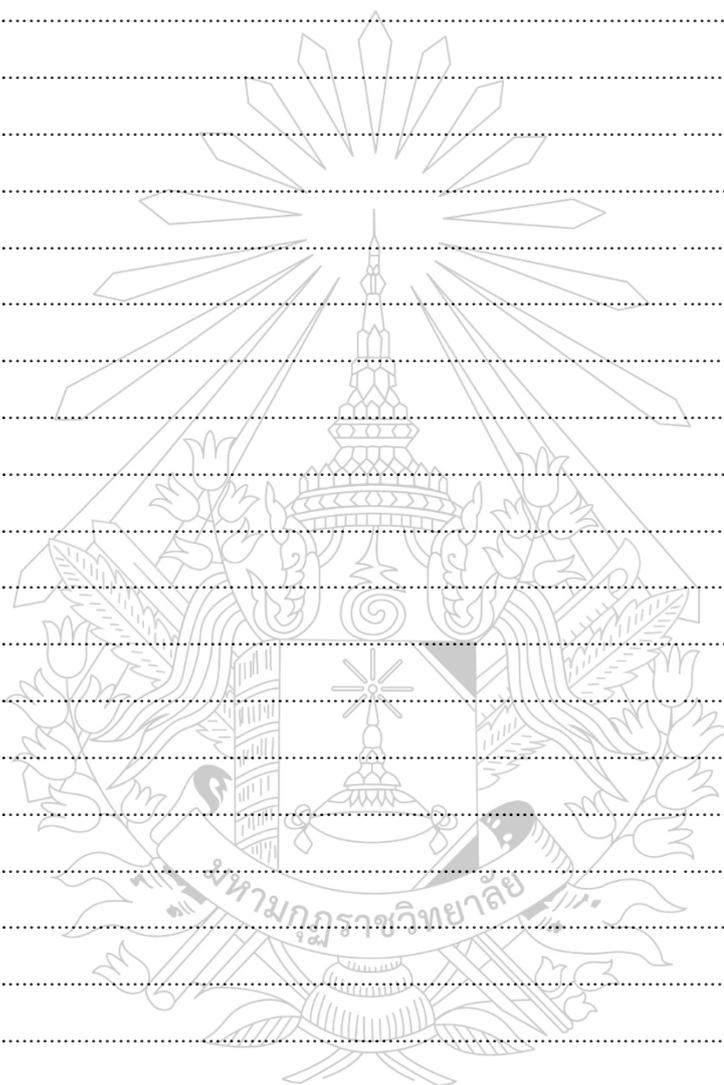

เกณฑ์การให้คะแนนการวิเคราะห์บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ในกลุ่ม

เกณฑ์การให้คะแนน	รายละเอียด	คะแนนเต็ม
การวิเคราะห์เนื้อหาของบทกลอน	8-10 คะแนน: การวิเคราะห์ที่มีความลึกซึ้งและสามารถหาคุณค่าทางวรรณคดีและวิถีชีวิตไทยได้อย่างชัดเจน	10 คะแนน
	5-7 คะแนน: การวิเคราะห์ที่มีบางส่วนที่ครบถ้วนแต่ไม่ลึกซึ้ง	
	1-4 คะแนน: การวิเคราะห์ที่ไม่ครบถ้วนหรือไม่สามารถหาเชื่อมโยงกับวิถีไทยได้	
	0 คะแนน: ไม่มีการวิเคราะห์หรือการวิเคราะห์ผิดพลาด	
การนำเสนอ	4-5 คะแนน: การนำเสนอดีและมีความเข้าใจในเนื้อหาที่วิเคราะห์	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: การนำเสนอเข้าใจได้ แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับการวิเคราะห์ได้ดี	
	0-1 คะแนน: การนำเสนออ่อนแอหรือไม่สามารถเข้าใจได้	
การทำงานร่วมกันในกลุ่ม	4-5 คะแนน: การทำงานร่วมกันในกลุ่มดี ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและการทำงาน	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: การทำงานร่วมกันในกลุ่มไม่สมบูรณ์หรือบางคนมีส่วนร่วมไม่เต็มที่	
	0-1 คะแนน: ไม่มีการทำงานร่วมกันในกลุ่มหรือไม่สามารถทำงานร่วมกันได้	

บันทึกความคิดเห็นส่วนบุคคล

เขียนบันทึกความคิดเห็นส่วนบุคคลหรือโพสต์บล็อกที่สะท้อนถึงความคิดเห็นของคุณเกี่ยวกับคุณค่าทางวรรณคดีและวิถีไทยจากการเรียนในบทเรียนนี้ อธิบายว่าค่านิยมและความเข้าใจที่ได้จากการเรียนรู้สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของคุณได้อย่างไร บันทึกนี้ควรมีความยาวประมาณ 1 หน้า

เกณฑ์การให้คะแนนบันทึกความคิดเห็นส่วนบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน	รายละเอียด	คะแนนเต็ม
ความชัดเจนและครบถ้วน ของความคิดเห็น	8-10 คะแนน: ความคิดเห็นชัดเจนและครบถ้วน สามารถแสดง ความเข้าใจคุณค่าได้ดี	10 คะแนน
	5-7 คะแนน: ความคิดเห็นไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจนในบางส่วน	
	1-4 คะแนน: ความคิดเห็นไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน	
	0 คะแนน: ไม่มีความคิดเห็นหรือความคิดเห็นผิดพลาด	
การเชื่อมโยงกับ ชีวิตประจำวัน	4-5 คะแนน: การเชื่อมโยงความคิดเห็นกับชีวิตประจำวันดีมาก	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันทำได้บางส่วน	
	0-1 คะแนน: การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันไม่ชัดเจน	
การใช้ภาษาที่เหมาะสม	4-5 คะแนน: ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเป็นทางการ	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: ใช้ภาษาที่เข้าใจได้แต่ไม่เหมาะสมในบางส่วน	
	0-1 คะแนน: ใช้ภาษาผิดพลาดหรือไม่เหมาะสม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

โรงเรียน ขอนแก่นวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย
 รหัสวิชา ท23102 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วรรณกรรมคำสั้นคนนาบทะเลครพุด จำนวน 14 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สรุปรูความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีบทะเลครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก
 จำนวน 2 ชั่วโมง (ชั่วโมงละ 50 นาที) ผู้สอน นายพัลลภ อึ้งพวง
 สอนวัน จันทร์ ที่ 1 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2568 เวลา 10.20 – 11.10 น.

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
 อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.3/3 สรุปรูความรู้ และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระสำคัญ

บทละครพุดเรื่อง เห็นแก่ลูก บทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 เป็นวรรณคดีที่สะท้อนปัญหาครอบครัว โดยเฉพาะความแตกต่างทางฐานะและการตัดสินใจของพ่อ
 แม่ที่ “เห็นแก่ลูก” เพื่ออนาคตที่ดีกว่า เนื้อเรื่องแสดงให้เห็นความขัดแย้งระหว่างความรัก ความ
 เสียสละ และความคาดหวังของครอบครัว สะท้อนให้เห็นคุณค่าของการคิดรอบคอบ ความกตัญญู
 และการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. สรุปรูเนื้อหาและข้อคิดจากบทละครพุด เรื่องเห็นแก่ลูก ได้ (K)
2. ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และสรุปรูปัญหาครอบครัวในเรื่อง พร้อมเชื่อมโยงกับชีวิตจริง (P)
3. มีทัศนคติที่ดีต่อครอบครัวและเห็นคุณค่าของการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา (A)

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

สรุปเนื้อหาและข้อคิดสำคัญจากบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

การวิเคราะห์ปัญหาและการใช้กระบวนการแก้ปัญหาตาม

ด้านคุณลักษณะ (A)

ความกตัญญู การคิดรอบคอบ และการเคารพความคิดเห็นในครอบครัว

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. สรุปข้อคิดหลักจากเรื่อง เห็นแก่ลูก
2. การอภิปรายกลุ่มวิเคราะห์ปัญหาในเรื่อง
3. การเขียนบันทึกสะท้อนความคิดเห็นส่วนตัว

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1. กำหนดปัญหา (10 นาที)

1. ครูนำเสนอปัญหาหลักในเรื่องให้นักเรียนทราบ เช่น ความขัดแย้งในการแต่งงานระหว่างความรักกับฐานะทางสังคมใน PowerPoint
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อวิเคราะห์ว่า ปัญหานี้สำคัญอย่างไร และใกล้เคียงกับชีวิตจริงของคนในปัจจุบันหรือไม่ ลงในใบงานการเขียนบันทึกสะท้อนความคิดเห็นส่วนตัว

ขั้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา (20 นาที)

1. นักเรียนอ่านตอนสำคัญในบทละคร เช่น การตัดสินใจของพ่อแม่ที่ขัดแย้งกับความต้องการของลูก

2. ร่วมกันวิเคราะห์ภายในกลุ่มว่า ปัญหานี้เกิดจากอะไร และใครเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ

ในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (20 นาที)

1. นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือ เอกสารเรียนรู้ และสื่อออนไลน์ เช่น

- การเปรียบเทียบค่านิยมในสมัยนั้นกับปัจจุบัน
- แนวคิดทางวรรณคดีที่สะท้อนปัญหาครอบครัว

2. แต่ละกลุ่มจดบันทึกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ลงในใบงานสรุปข้อคิดหลักจากเรื่อง เห็นแก่ลูก

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 4. สังเคราะห์ความรู้ (15 นาที)

1. กลุ่มนักเรียนอภิปรายและสรุปว่า
 - เรื่อง เห็นแก่ลูก ให้ข้อคิดอะไรเกี่ยวกับการแก้ปัญหาครอบครัว
 - ค่านิยมที่สอดแทรกในเรื่องสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้อย่างไร

ขั้นที่ 5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ (25 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาและข้อคิดที่ได้
2. ครูและเพื่อนช่วยกันให้ข้อเสนอแนะและประเมินผลงาน

ขั้นที่ 6. นำเสนอและประเมินผลงาน (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า
 - เรื่อง เห็นแก่ลูก สอนให้เราคิดรอบคอบก่อนตัดสินใจ
 - ความรัก ความเสียสละ และการพึ่งซึ่งกันและกันคือหัวใจของครอบครัว
2. ครูถามนักเรียนเพื่อสะท้อนผล เช่น
 - “วันนี้นักเรียนได้ข้อคิดอะไรที่จะนำไปใช้ในครอบครัวของนักเรียนเอง?”

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน: ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
2. สไลด์นำเสนอ (PowerPoint): นำเสนอภาพประกอบเรื่องย่อและตัวละคร พร้อมเนื้อหาสรุปเพื่อให้เข้าใจง่าย
3. แหล่งข้อมูลออนไลน์: เว็บไซต์วรรณคดีและบทความเกี่ยวกับวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก เช่น เว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดีไทย

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
1. สรุปรูปเนื้อหาและข้อคิดจากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก(K)	ประเมินจากชิ้นงาน	สรุปรูปเนื้อหาหลักและข้อคิดจากวรรณคดี	ได้คะแนนในระดับขึ้นไป
2. ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และสรุปรูปปัญหาครอบครัวในเรื่อง พร้อมเชื่อมโยงกับชีวิตจริง (P)	ประเมินจากชิ้นงาน	สรุปรูปเนื้อหาหลักและข้อคิดจากวรรณคดี	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป
3. มีทัศนคติที่ดีต่อครอบครัวและเห็นคุณค่าของการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ได้คะแนน 80% ขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีศักยภาพ / มีความรู้ และ สามารถ สรุป / นำเสนอ ได้
และ อธิบาย จาก ข้อ / ปัญหา ที่ ได้ เรียน ได้ เป็น อย่าง ดี
มาก / ดี

ปัญหาและอุปสรรค

มี / ไม่มี / เรื่อง / เวลา / วัสดุ เป็น / กิจกรรม / เนื้อหา
เรื่อง

แนวทางแก้ไข

สังเกต / ร่วม / กับ / เรื่อง / ใน / ปัญหา / หรือ / ข้อ
และ / มี / การ / อธิบาย / จาก / ข้อ / ปัญหา

ลงชื่อ

(นายพัลลภ อึ้งพวง)

ครูผู้สอน

ร.ด. ๒๘

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

แจ้ง / เรื่อง / ความ / ส่ง / แพร่ / สาธารณ / วิชา / ไทย / ๒๕๖๓

ลงชื่อ

(นางพัชรี ขวัญใจ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ร.ด. ๓ / พ.ย. / ๒๕๖๓

ความคิดเห็นผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

โรงเรียน / วิชา / ไทย / ๒๕๖๓

ลงชื่อ

นาย / วิชา / ไทย / ๒๕๖๓

ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๓ / พ.ย. / ๒๕๖๓

เกณฑ์การให้คะแนนบันทึกความคิดเห็นส่วนบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน	รายละเอียด	คะแนนเต็ม
ความชัดเจนและครบถ้วน ของความคิดเห็น	8-10 คะแนน: ความคิดเห็นชัดเจนและครบถ้วน สามารถแสดงความเข้าใจคุณค่าได้ดี	10 คะแนน
	5-7 คะแนน: ความคิดเห็นไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจนในบางส่วน	
	1-4 คะแนน: ความคิดเห็นไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน	
	0 คะแนน: ไม่มีความคิดเห็นหรือความคิดเห็นผิดพลาด	
การเชื่อมโยงกับ ชีวิตประจำวัน	4-5 คะแนน: การเชื่อมโยงความคิดเห็นกับชีวิตประจำวันดีมาก	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันทำได้บางส่วน	
	0-1 คะแนน: การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันไม่ชัดเจน	
การใช้ภาษาที่เหมาะสม	4-5 คะแนน: ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเป็นทางการ	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: ใช้ภาษาที่เข้าใจได้แต่ไม่เหมาะสมในบางส่วน	
	0-1 คะแนน: ใช้ภาษาผิดพลาดหรือไม่เหมาะสม	

ใบงานการสรุปข้อคิดจากเรื่อง

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์และเขียนตอบในช่องว่างต่อไปนี้

1. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งประทับใจหรืออยากนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ค่านิยม/คุณธรรมที่ผู้แต่งต้องการสื่อสาร

- ความกตัญญู
- ความเสียสละ
- ความรักของแม่
- การให้อภัย
- อื่น ๆ (ระบุ)

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนใบงานการสรุปข้อคิดจากเรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน	รายละเอียด	คะแนนเต็ม
ความชัดเจนและครบถ้วนของการสรุปข้อคิดจากเรื่อง	8-10 คะแนน: ความคิดเห็นชัดเจนและครบถ้วน สามารถการสรุปข้อคิดจากเรื่องได้ดี	10 คะแนน
	5-7 คะแนน: การสรุปข้อคิดจากเรื่องไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจนในบางส่วน	
	1-4 คะแนน: การสรุปข้อคิดจากเรื่องไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน	
	0 คะแนน: ไม่มีการสรุปข้อคิดจากเรื่องหรือการสรุปข้อคิดจากเรื่องผิดพลาด	
การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน	4-5 คะแนน: การเชื่อมโยงการสรุปข้อคิดจากเรื่องกับชีวิตประจำวันดีมาก	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันทำได้บางส่วน	
	0-1 คะแนน: การเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันไม่ชัดเจน	
การใช้ภาษาที่เหมาะสม	4-5 คะแนน: ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเป็นทางการ	5 คะแนน
	2-3 คะแนน: ใช้ภาษาที่เข้าใจได้แต่ไม่เหมาะสมในบางส่วน	
	0-1 คะแนน: ใช้ภาษามิติดพลาดหรือไม่เหมาะสม	

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

คำชี้แจง: แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ก ข ค และ ง จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

คำสั่ง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวและทำเครื่องหมาย × ลงบนกระดาษคำตอบ

1. ผู้ประพันธ์บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก คือใคร? (การจำ)

- ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ข. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ค. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

2. ลักษณะของวรรณคดีเรื่อง เห็นแก่ลูก จัดอยู่ในประเภทใด? (การจำ)

- ก. ละครรำ
- ข. ละครพูด
- ค. ละครนอก
- ง. ละครใน

3. ข้อใดกล่าวถึงโครงเรื่องของ เห็นแก่ลูก ได้ถูกต้องที่สุด? (การเข้าใจ)

- ก. เรื่องราวของหญิงสาวที่ต้องเลือกระหว่างความรักกับหน้าที่ในครอบครัว
- ข. เรื่องของข้าราชการที่ต่อสู้กับความอยุติธรรมในสังคม
- ค. เรื่องของแม่ที่ต้องดูแลลูกเพียงลำพังหลังสามีเสียชีวิต
- ง. เรื่องของพ่อผู้ยอมเสียสละความจริงเพื่อไม่ให้ลูกต้องเดือดร้อนและอับอาย

4. ระหว่างการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับเรื่อง เห็นแก่ลูก ข้อใดแสดงความเข้าใจในแนวคิดของเรื่องได้ดีที่สุด? (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)

- ก. นายล้าเป็นตัวแทนของคนยากจนที่พยายามดิ้นรนเอาตัวรอด
- ข. พระยาภักดีเป็นตัวอย่างของผู้มีอำนาจที่เอาเปรียบผู้อื่น
- ค. ความเสียสละของนายล้าแสดงถึงความรักแท้ของพ่อที่ไม่หวังสิ่งตอบแทน
- ง. แม่ล่อเป็นตัวละครที่เห็นแก่ตัว ไม่เคารพบิดา

5. หากนักเรียนจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง เห็นแก่ลูก หัวข้อหลักใดควรอยู่ “ตรงกลาง” ของแผนผังมากที่สุด? (การวิเคราะห์)

- ก. ความรักและการเสียสละของพ่อ
- ข. ความขัดแย้งในใจของแม่ล่อ
- ค. การใช้ชีวิตหลังพ้นโทษของนายล้า
- ง. บทบาทของพระยาภักดีในสังคม

6. ข้อใดกล่าวถึง “คุณค่าของวรรณคดีเรื่อง เห็นแก่ลูก” ได้ถูกต้องที่สุด? (การประเมิน)

- ก. สะท้อนชีวิตของคนในชนบทที่ต้องต่อสู้กับความยากจน
- ข. ถ่ายทอดคตินิยมเรื่องความรักและการเสียสละของพ่อแม่ที่มีต่อลูก
- ค. มุ่งเน้นความบันเทิงและเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น
- ง. แสดงภาพสังคมสมัยใหม่ที่มีความสำคัญกับวัตถุ

7. หากนักเรียนต้องการนำคติสอนใจจากเรื่อง เห็นแก่ลูก ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ข้อใดเหมาะสมที่สุด? (การสร้างสรรค์)

- ก. ชื่อสัตย์ต่อความรู้สึกของตนเองโดยไม่สนใจผู้อื่น
- ข. ใช้เหตุผลในการตัดสินใจโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ
- ค. คิดถึงผู้อื่นและยอมเสียสละเพื่อความสุขของคนที่รัก
- ง. ปกป้องชื่อเสียงของตนเองแม้จะต้องทำร้ายผู้อื่น

8. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก มีวัตถุประสงค์หลักในการแต่งคืออะไร? (การเข้าใจ)

- ก. เพื่อส่งเสริมการศึกษาไทยให้เจริญก้าวหน้า
- ข. เพื่ออบรมคตินิยมและสะท้อนชีวิตครอบครัวไทย
- ค. เพื่อวิจารณ์การเมืองและสังคมในยุคนั้น
- ง. เพื่อเผยแพร่แนวคิดประชาธิปไตย

9. โครงเรื่องของบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก มีลักษณะสำคัญอย่างไร? (การเข้าใจ)

- ก. เป็นเรื่องรักโรแมนติกระหว่างหนุ่มสาวในวัง
- ข. เป็นเรื่องเศร้าของครอบครัวที่แตกแยกเพราะความยากจน
- ค. เป็นเรื่องสะท้อนชีวิตครอบครัวที่มีปัญหา และจบลงด้วยการให้อภัยเพราะเห็นแก่ลูก
- ง. เป็นเรื่องการต่อสู้ระหว่างความดีและความชั่วของตัวละครเอก

10. จากโครงเรื่องของ เห็นแก่ลูก ข้อใดแสดงให้เห็น “คติสอนใจ” ที่สำคัญที่สุดในเรื่อง? (การเข้าใจ)

- ก. คนที่ฉลาดเท่านั้นจึงจะมีความสุขในชีวิต
- ข. การยึดมั่นในศักดิ์ศรีสำคัญกว่าครอบครัว
- ค. ความรักและการให้อภัยคือสิ่งที่ทำให้ครอบครัวอยู่ร่วมกันได้
- ง. ความสำเร็จในหน้าที่การงานคือสิ่งที่ทำให้ชีวิตสมบูรณ์

11. จากเรื่องย่อของ เห็นแก่ลูก การตัดสินใจของนายลำในการไม่เปิดเผยความจริงแก่ลูกสาวสะท้อนแนวคิดใดมากที่สุด? (การวิเคราะห์)

- ก. การยึดมั่นในศักดิ์ศรีของตนเองโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น
- ข. การใช้เหตุผลและความเห็นแก่ลูกเป็นหลักในการตัดสินใจ
- ค. การแก้แค้นต่อผู้ที่เคยทำร้ายตนในอดีต
- ง. การพยายามสร้างความร่ำรวยและอำนาจให้ตัวเองก่อนทุกสิ่ง

12. จากเรื่องย่อ เห็นแก่ลูก การกระทำของนายลำที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกได้รับความเดือดร้อน แสดงให้เห็นคุณค่าหลักใด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร? (การวิเคราะห์)

- ก. การมุ่งเน้นความสำเร็จส่วนตัวมากกว่าผู้อื่น และใช้เพื่อแข่งขันในสังคม
- ข. การพึ่งพาผู้อื่นแทนการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
- ค. การอาฆาตและตอบโต้ต่อผู้ที่เคยทำร้ายตน เพื่อเป็นบทเรียนให้ลูก
- ง. ความกตัญญูและความรักของพ่อแม่ที่ยอมเสียสละเพื่อความ สุขและความ

ปลอดภัยของลูก

13. พิจารณาการกระทำของนายลำในเรื่อง เห็นแก่ลูก ที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาว เพื่อไม่ให้ลูกได้รับความเดือดร้อน คุณประเมินการกระทำนี้อย่างไร และเหตุผลใดสนับสนุนการตัดสินใจนี้มากที่สุด? (การประเมิน)

ก. เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพราะทำให้ลูกไม่รู้ความจริงและไม่สามารถเรียนรู้จากอดีตของพ่อได้

ข. เป็นการกระทำที่เป็นกลาง เพราะทั้งดีและไม่ดีปนกัน

ค. เป็นการกระทำที่เหมาะสม เพราะสะท้อนความรักและความกตัญญูของพ่อพร้อมยอมเสียสละความปรารถนาส่วนตัวเพื่อความ สุขของลูก

ง. เป็นการกระทำที่เหมาะสมเพียงบางส่วน เพราะช่วยลูกด้านอารมณ์ แต่ไม่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตจริง

14. พฤติกรรมของนายลำในการเลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวสะท้อนลักษณะใดของตัวละครมากที่สุด? (การเข้าใจ)

ก. ความเห็นแก่ตัวและไม่สนใจครอบครัว

ข. ความรักและการเสียสละของพ่อ พร้อมยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของลูก

ค. ความดีร้ายและไม่ยอมรับคำแนะนำจากผู้ใหญ่

ง. ความอยากแก้แค้นอดีตและก้าวร้าวต่อสังคม

15. พฤติกรรมของนายล้าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเสียใจสะท้อนค่านิยมใดมากที่สุด? (การวิเคราะห์)

- ก. การเห็นแก่ตัวและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน
- ข. การใช้ความฉลาดแก้ไขปัญหาเพื่อตนเองเท่านั้น
- ค. การแข่งขันและการแสดงความเหนือกว่าผู้อื่น
- ง. ความรักและความเสียสละของพ่อที่คำนึงถึงความสุขของลูก

16. จากเรื่อง เห็นแก่ลูก นายล้าเลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเดือดร้อน คุณประเมินการกระทำนี้และสามารถนำบทเรียนใดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด? (การประเมิน)

- ก. การยึดมั่นความสุขส่วนตัวโดยไม่สนใจผู้อื่น
- ข. การวิเคราะห์ผลกระทบของการกระทำและใช้ความรัก ความเสียสละ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจเพื่อผู้อื่น
- ค. การแข่งขันและพยายามเอาชนะอุปสรรคเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง
- ง. การเก็บความลับเพื่อปกป้องชื่อเสียงและความภูมิใจของตนเองเท่านั้น

17. จากเรื่อง เห็นแก่ลูก หากคุณเป็นลูกของนายล้าและได้รู้ว่าพ่อได้ปกปิดความจริงเพื่อให้คุณมีความสุข คุณคิดว่าคุณจะสร้างแนวทางใดในการแสดงความรัก ความเสียสละ และความรับผิดชอบต่อครอบครัวและผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด? (การสร้างสรรค์)

- ก. ทำตามคำสั่งและคำแนะนำของพ่อโดยไม่คิดริเริ่มสิ่งใด
- ข. ปลดปล่อยเรื่องราวไว้ในอดีตโดยไม่สนใจการนำข้อคิดไปปรับใช้
- ค. มุ่งสร้างชื่อเสียงและผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อตอบแทนความเสียสละของพ่อ
- ง. ใช้บทเรียนจากความรักและความเสียสละของพ่อเป็นแรงบันดาลใจในการช่วยเหลือ ดูแลครอบครัว และส่งต่อความดีต่อผู้อื่น

18. เมื่อวิเคราะห์บทละครพูด เห็นแก่ลูก คุณค่าด้านใดที่สำคัญที่สุดในการทำให้ผู้อ่านหรือนักเรียนเข้าใจแนวคิดและคติสอนใจของเรื่อง (การเข้าใจ)

- ก. การเล่าเรื่องอย่างน่าตื่นเต้นและสนุกสนาน
- ข. การใช้ภาษากลอนหรือวรรณศิลป์ซับซ้อนเพียงอย่างเดียว
- ค. การสะท้อนคติสอนใจ เช่น ความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูของพ่อแม่
- ง. การเน้นเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และสังคม

19. จากเรื่อง เห็นแก่ลูก นายล้าเลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเดือดร้อน คุณจะนำบทเรียนใดจากการกระทำของนายล้าไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด? (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)

ก. มุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่สนใจความรู้สึกผู้อื่น

ข. ใช้ความรัก ความเสียสละ และความรับผิดชอบในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์และความสุขของผู้อื่น

ค. เก็บความลับเพื่อปกป้องชื่อเสียงของตนเองเท่านั้น

ง. ปลอบให้ปัญหาเกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยไม่ลงมือแก้ไขหรือช่วยเหลือ

20. หลังจากอ่านเรื่อง เห็นแก่ลูก คุณประเมินการกระทำของนายล้าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเดือดร้อนอย่างไร และสามารถนำบทเรียนใดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (การประเมิน)

ก. เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพราะทำให้ลูกไม่รู้จักความจริงและไม่สามารถเรียนรู้จากอดีตของพ่อได้

ข. เป็นการกระทำที่เหมาะสม เพราะสะท้อนความรัก ความเสียสละ และความรับผิดชอบต่อพ่อในการคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

ค. เป็นการกระทำที่เป็นกลาง เพราะทั้งดีและไม่ดีปนกัน

ง. เป็นการกระทำที่เหมาะสมเพียงบางส่วน เพราะช่วยลูกด้านอารมณ์ แต่ไม่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตจริง

21. การกระทำของนายล้าที่เลือกปกปิดความจริงจากลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกเสียใจสะท้อนค่านิยมใดมากที่สุด? (การวิเคราะห์)

ก. การเห็นแก่ตัวและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

ข. การใช้ความฉลาดแก้ไขปัญหาเพื่อตนเองเท่านั้น

ค. การแข่งขันและความพยายามเอาชนะผู้อื่น

ง. ความรักและความเสียสละของพ่อที่คำนึงถึงความสุขของลูก

22. การกระทำของพระยาภักดีที่สนับสนุนนายล้าและช่วยให้ลูกมีความสุข สะท้อนค่านิยมอะไรและสามารถตีความในเชิงวิเคราะห์ได้อย่างไร? (การวิเคราะห์)

ก. การเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อรักษาชื่อเสียง

ข. การมุ่งมั่นสร้างอำนาจและอิทธิพลทางสังคม

ค. การเห็นใจและให้ความสำคัญกับครอบครัวและความสัมพันธ์ที่ดี

ง. การปฏิบัติตามกฎหมายโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น

23. จากเรื่อง เห็นแก่ลูก หากคุณเป็นลูกของนายล้ำและได้รู้ว่าพ่อได้ปกปิดความจริง เพื่อให้คุณมีความสุข คุณคิดว่า คุณจะสร้างแนวทางใดในการแสดงความรัก ความเสียสละ และการคำนึงถึงผู้อื่นต่อครอบครัวและสังคม (การสร้างสรรค)

ก. ทำตามคำสั่งของพ่อโดยไม่คิดริเริ่มการกระทำหรือช่วยเหลือผู้อื่น

ข. ใช้บทเรียนจากความรักและการเสียสละของพ่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคการช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่น

ค. มุ่งเน้นสร้างชื่อเสียงและประโยชน์ส่วนตัวเพื่อตอบแทนความเสียสละของพ่อ

ง. ปล่อยเรื่องราวไว้ในอดีตโดยไม่สนใจบทเรียนหรือการนำข้อคิดไปใช้

24. ข้อคิดสำคัญที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากเรื่อง เห็นแก่ลูก เพื่อประยุกต์ใช้ด้านความรู้ คือข้อใด? (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)

ก. การวิเคราะห์ผลกระทบของการกระทำและตัดสินใจอย่างรอบคอบ

ข. การทำงานแข่งกับผู้อื่นเพื่อความสำเร็จส่วนตัว

ค. การเก็บความลับโดยไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น

ง. การมุ่งสร้างชื่อเสียงและอำนาจโดยไม่คำนึงถึงครอบครัว

25. ใครเป็นตัวละครหลักที่ตัดสินใจปกปิดความจริงเพื่อปกป้องความสุขของลูกสาวในเรื่อง เห็นแก่ลูก (การจำ)

ก. พระยาภักดี

ข. นายล้ำ

ค. ลูกสาวของนายล้ำ

ง. ครูหรือผู้ใหญ่ในบ้าน

26. ข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง เห็นแก่ลูก ซึ่งนักเรียนสามารถจำและอธิบายได้คือข้อใด? (การเข้าใจ)

ก. ความรัก ความเสียสละ และความกตัญญูของพ่อแม่ต่อบุตร

ข. การมุ่งสร้างชื่อเสียงและอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ค. การแข่งขันและความพยายามเอาชนะเพื่อนฝูง

ง. การเก็บความลับโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

27. เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของนายล้ำในการตัดสินใจเรื่องครอบครัว นักเรียนสามารถนำแนวคิดใดไปปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาครอบครัวในชีวิตจริงได้ดีที่สุด? (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)

ก. การใช้ความรุนแรงหรือคำสั่งเพื่อควบคุมปัญหา

ข. การสังเกตผลกระทบจากการกระทำของตนและปรับวิธีแก้ไขเพื่อความสุขของสมาชิกในครอบครัว

ค. การละเว้นความรับผิดชอบเพราะเชื่อว่าผู้อื่นต้องแก้ปัญหาเอง

ง. การตัดสินใจเพียงตามอารมณ์โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ

28. นักเรียนสามารถใช้บทเรียนจากเรื่อง เห็นแก่ลูก ในการแก้ปัญหาครอบครัวของตนเองอย่างสร้างสรรค์ได้อย่างไร? (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)

ก. ใช้บทเรียนเรื่องความรักและความเสียสละเป็นแรงบันดาลใจในการวิเคราะห์ปัญหาและหาวิธีแก้ไขอย่างเหมาะสม

ข. ใช้บทเรียนเพื่อพยายามควบคุมสมาชิกในครอบครัวตามความคิดของตน

ค. ใช้บทเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อปัญหาครอบครัว

ง. ใช้บทเรียนเพื่อมุ่งสร้างผลประโยชน์ส่วนตัวแทนความสุขของครอบครัว

29. หากคุณพบเพื่อนร่วมชั้นเรียนตกอยู่ในสถานการณ์ลำบาก เช่น ทำการบ้านไม่ทัน คุณจะสะท้อนทัศนคติใดต่อเพื่อน (การนำเอาไปประยุกต์ใช้)

ก. เพิกเฉยและบอกให้เพื่อนแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

ข. ช่วยเหลือเพื่อนด้วยความเต็มใจ พร้อมให้คำแนะนำและแบ่งเวลาให้เพื่อนทำงานสำเร็จ

ค. แนะนำเพื่อนแต่ทำงานแทนทั้งหมดโดยไม่ให้เพื่อนเรียนรู้

ง. วิจารณ์เพื่อนเพื่อให้เขารู้สึกผิดและแก้ไข

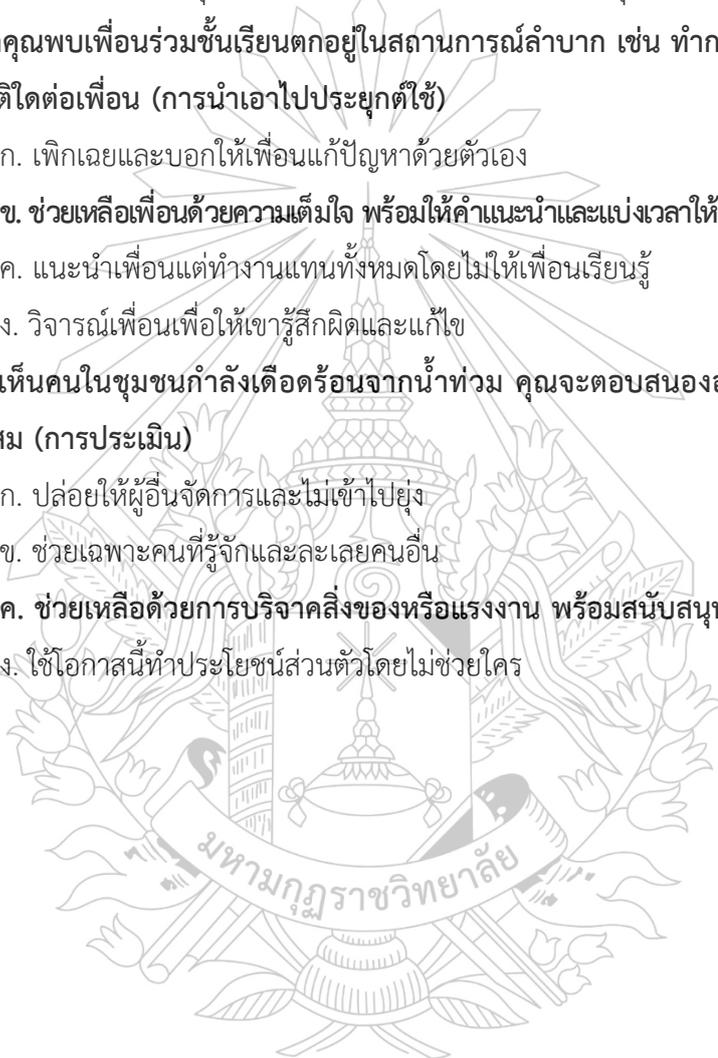
30. คุณเห็นคนในชุมชนกำลังเดือดร้อนจากน้ำท่วม คุณจะตอบสนองอย่างไรเพื่อแสดงทัศนคติที่เหมาะสม (การประเมิน)

ก. ปลอ่ยให้ผู้อื่นจัดการและไม่เข้าไปยุ่ง

ข. ช่วยเฉพาะคนที่รู้จักและละเลยคนอื่น

ค. ช่วยเหลือด้วยการบริจาคสิ่งของหรือแรงงาน พร้อมสนับสนุนให้ชุมชนฟื้นตัว

ง. ใช้โอกาสนี้ทำประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ช่วยใคร

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ข้อที่	คำตอบที่ถูกต้อง	ข้อที่	คำตอบที่ถูกต้อง
1	ข	16	ข
2	ข	17	ง
3	ง	18	ค
4	ค	19	ข
5	ก	20	ข
6	ข	21	ง
7	ค	22	ค
8	ข	23	ข
9	ค	24	ก
10	ค	25	ข
11	ข	26	ก
12	ง	27	ข
13	ค	28	ก
14	ข	29	ข
15	ง	30	ค

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

คำชี้แจง: แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ก ข ค และ ง จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

คำสั่ง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวและทำเครื่องหมาย × ลงบนกระดาษคำตอบ

ชื่อ..... สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1					16				
2					17				
3					18				
4					19				
5					20				
6					21				
7					22				
8					23				
9					24				
10					25				
11					26				
12					27				
13					28				
14					29				
15					30				

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง: แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในการทำแบบสอบถามของนักเรียนในครั้งนี้อาจไม่มีข้อถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อการทดสอบแต่อย่างใด จึงขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ส่วนที่ 1: ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2: ตารางความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 หลักสูตร/เนื้อหา						
1	เนื้อหาวรรณคดีมีความเหมาะสมกับระดับชั้น					
2	เนื้อหาครอบคลุมวรรณคดีที่จำเป็นต้องเรียน					
3	เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีอย่างเป็นระบบ					
4	เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
5	จำนวนเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน					
ด้านที่ 2 ครูผู้สอน						
6	ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี					
7	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8	ครูให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์					
9	ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสาร					
10	ครูให้ความสนใจและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้						
11	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการการเรียนรู้ได้ดีขึ้น					
12	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและน่าสนใจ					
13	การให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม					
14	การจัดกิจกรรมกลุ่มช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันได้ดี					
15	วิธีการสอนช่วยให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ					
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนการสอน						
16	สื่อการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย					
17	สื่อการสอนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย					
18	สื่อการสอนมีความทันสมัยและน่าสนใจ					
19	สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					
20	สื่อการสอนช่วยให้จดจำและเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น					
ด้านที่ 5 การวัดและการประเมินผล						
21	การประเมินผลมีความยุติธรรมและเป็นธรรม					
22	เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย					
23	การประเมินผลสอดคล้องกับการเรียนการสอน					
24	รูปแบบการประเมินมีความหลากหลาย					
25	การประเมินผลช่วยให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้					

ส่วนที่ 3: ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

4. ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

ขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนเท่านั้น

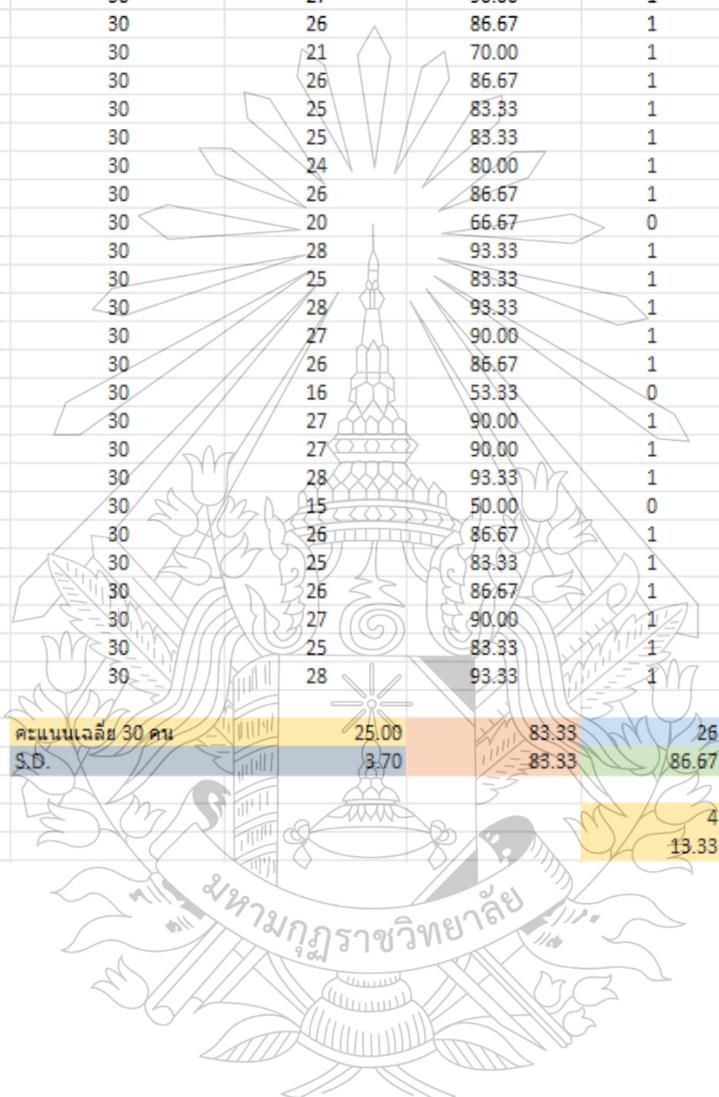

ภาคผนวก ซ

ตารางวิเคราะห์ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางวิเคราะห์ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จำนวนนักเรียน/เลขที่	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าร้อยละ	ผ่านเกณฑ์
1	30	27	90.00	1
2	30	28	93.33	1
3	30	26	86.67	1
4	30	29	96.67	1
5	30	16	53.33	0
6	30	27	90.00	1
7	30	26	86.67	1
8	30	21	70.00	1
9	30	26	86.67	1
10	30	25	83.33	1
11	30	25	83.33	1
12	30	24	80.00	1
13	30	26	86.67	1
14	30	20	66.67	0
15	30	28	93.33	1
16	30	25	83.33	1
17	30	28	93.33	1
18	30	27	90.00	1
19	30	26	86.67	1
20	30	16	53.33	0
21	30	27	90.00	1
22	30	27	90.00	1
23	30	28	93.33	1
24	30	15	50.00	0
25	30	26	86.67	1
26	30	25	83.33	1
27	30	26	86.67	1
28	30	27	90.00	1
29	30	25	83.33	1
30	30	28	93.33	1
คะแนนเฉลี่ย 30 คน		25.00	83.33	26 คนผ่านเกณฑ์
S.D.		3.70	83.33	86.67 ผลรวมผ่านเกณฑ์
				4 คนไม่ผ่านเกณฑ์
				13.33 ผลรวมไม่ผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก ฅ
ตารางวิเคราะห์ผลแบบประเมินความพึงพอใจ

ตารางวิเคราะห์ผลแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ข้อที่/รายการ	เลขที่ 1	เลขที่ 2	เลขที่ 3	เลขที่ 4	เลขที่ 5	เลขที่ 6	เลขที่ 7	เลขที่ 8	เลขที่ 9	เลขที่ 10	เลขที่ 11	เลขที่ 12	เลขที่ 13	เลขที่ 14	เลขที่ 15	เลขที่ 16	เลขที่ 17	เลขที่ 18	เลขที่ 19	เลขที่ 20	เลขที่ 21	เลขที่ 22	เลขที่ 23	เลขที่ 24	เลขที่ 25	เลขที่ 26	เลขที่ 27	เลขที่ 28	เลขที่ 29	เลขที่ 30	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.			
ด้านที่ 1 ทักษะเนื้อหา																																			
1	4	5	5	5	4	5	4	3	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4.63	0.67	
2	4	3	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.73	0.52		
3	4	5	3	5	4	3	4	4	4	5	4	5	4	4	5	5	4	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.43	0.63		
4	5	5	5	4	3	3	4	5	5	5	5	5	4	5	3	4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.60	0.67		
5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	3	4	5	5	4	4	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4.60	0.67			
																																4.60	0.63		
ด้านที่ 2 ครูผู้สอน																																			
1	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	0.25	
2	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.97	0.18	
3	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4.70	0.47	
4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.80	0.41	
5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.83	0.38	
																																	4.85	0.34	
ด้านที่ 3 วัสดุการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้																																			
1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.97	0.18		
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.93	0.25		
3	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.80	0.41	
4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	5	4	4	4.73	0.45		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	0.25	
																																	4.87	0.31	
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนการสอน																																			
1	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	0.25	
2	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.87	0.35
3	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4.67	0.48
4	5	4	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4.60	0.50	
5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	0.25
																																	4.80	0.37	
ด้านที่ 5 การวัดและการประเมินผล																																			
1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4.93	0.25		
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	0.25	
3	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.43
4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.87	0.35	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4.93	0.25	
																																	4.89	0.31	
																																	4.80	0.39	
																																	ผลรวมค่าเฉลี่ย	ผลรวมค่า S.D.	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นายพัลลภ อึ้งพวง
วัน เดือน ปี เกิด	3 กุมภาพันธ์ 2542
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 419 หมู่ 1 ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000
ผลงานตีพิมพ์	- บทความวิชาการ เรื่อง “มหาดมะคานธี : ผู้นำการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อเรียกร้องสิทธิ ด้วยสันติวิธีในอินเดีย” เผยแพร่ในวารสารสันตยาภิวัฒน์ วัฒนธรรมนกกต - บทความวิจัย เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้และการอ่านออกเสียง พยัญชนะต้นควบกล้ำในคำภาษาอังกฤษของนักเรียนในจังหวัดเลย” เผยแพร่ใน วารสารสันตยาภิวัฒน์ วัฒนธรรมนกกต
รางวัลที่ได้รับ	-

